

Conjuntura econòmica de les Illes Balears

Juliol 2021

GOVERN
ILLES
BALEARS

Conjuntura econòmica de les Illes Balears juliol 2021

Direcció: Llorenç Pou Garcias

Director General de Model Econòmic i Ocupació

Coordinació: Miquel Quetglas Oliver

Realització:

Laura Alomar Llorente

Mª de Lluch Deyá Morell

Joan Matamalas González

Maria del Mar Ribas Mas

Miquel Quetglas Oliver

David Ramos Bestard

Maquetació:

Bernat Vidal Lara

Margarita Roig Servera

Direcció General de Model Econòmic i Ocupació

Conselleria de Model Econòmic, Turisme i Treball

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Plaça de Son Castelló, 1

(Polígon de Son Castelló) 07009 - Palma

Illes Balears (Spain)

Tel.: +34.971.788.526

Fax.: +34.971.176.981

<http://dgeconomia.caib.es>

E-mail: informa@dgeconomia.caib.es

ISSN: 2254-481X

DL PM 1214-2002

Subscripció:

Per subscriure-vos de franc al nostre servei d'informació, vos convidam a enviar un missatge per correu electrònic a l'adreça:

informa@dgeconomia.caib.es

Vos notificarem la publicació del nostre *Butlletí de Conjuntura Econòmica* en versió digital tan aviat com estigui disponible, com també d'altres notícies d'interès.

índex

Cronologia	4
Resum Executiu	5
I. ENTORN	8
1 Internacional	8
2 Unió Europea	12
3 Espanya	14
II. ILLES BALEARS	16
1 Mallorca	18
2 Menorca	20
3 Pitiüses	22
III. OFERTA	25
1 Agropesquer	25
2 Indústria i energia	29
3 Construcció	32
4 Serveis	34
4.1. Comerç	36
4.2. Hostaleria	37
4.3 Transport i comunicacions	43
4.4 Mediació financera	47
4.5 Altres Serveis	49
5 Activitat empresarial	51
IV. DEMANDA	53
1 Preus de consum	53
2 Consum	55
2.1 Consum intern	55
2.2 Consum de no residents	57
3 Inversió	59
4 Sector exterior	61
V. MERCAT LABORAL	63
1 Dades laborals de l'EPA. Illes Balears, Espanya i UE-28	63
2 Ocupació i atur a les Illes Balears: dades administratives	65
3 Costes laborals	69
4 Accidents de Treball	71
Index de taules i gràfics	72
Notes i abreviatures. Agraïments	74

Cronologia

Març 2021	13	Es publica al BOE el Reial decret llei 5/2021, de 12 de març, de mesures extraordinàries de suport a la solvència empresarial en resposta a la pandèmia de la COVID-19.
	19	Diferents països de la UE reprenen la vacunació contra la COVID-19 amb dosis d'AstraZeneca després que l'Agència Europea del Medicament en reiterés la seguretat i l'eficàcia.
	23	Es publica en el BOIB el Decret llei 2/2021, de 22 de març, pel qual s'aproven mesures excepcionals i urgents en l'àmbit de l'impost sobre estades turístiques a les Illes Balears i de la taxa fiscal sobre els jocs de sort, envit o atzar.
Abril 2021	1	L'OPEP i els seus aliats aproven un augment gradual de la producció de petroli per al maig, juny i juliol del 2021.
	13	Es publica al BOIB el Decret llei 3/2021, de 12 d'abril, de mesures extraordinàries i urgents per executar les actuacions i els projectes que s'han de finançar amb fons europeus en el marc del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.
	27	El Parlament europeu dona l'aprovació definitiva a l'acord per a la nova relació entre la UE i el Regne Unit, que ja havia entrat en vigor al gener.
	30	Espanya presenta el Pla de Recuperació davant la Comissió Europea per accedir als fons de l'NGEU.
Maig 2021	4	Es publica al BOIB el Decret llei 4/2020, de 3 de maig, per impulsar i agilitzar la tramitació d'ajudes i altres actuacions en matèria d'habitatge.
	10	Nova crisi entre Israel i Hamàs amb atacs a Israel i a la Franja de Gaza durant dues setmanes. L'alto el foc es va establir al final del mes.
	19	La UE obre les fronteres als turistes vacunats amb la pauta completa.
	20	Cimera Mundial de la Salut organitzada pel G-20 i per la UE en què es dona suport a una major producció i a la distribució de vacunes als països pobres.
	29	Es publica al BOIB l'ordre conjunta per la qual s'aproven les bases reguladores i la convocatòria extraordinària de la Línia COVID d'ajuts directes a empresaris i professionals amb un import total de 855,7M€
Juny 2021	11	Cimera del G7 en què es va acordar un impost mínim global a les multinacionals.
	15	Primera emissió lligada al Next Generation EU, en què es van captar 20.000 milions d'euros.
	16	La Comissió Europea avala el Pla de Recuperació i Resiliència espanyol.
Juliol 2021	8	El Consell de Govern de el BCE aprova la seva nova estratègia de política monetària, que contempla un objectiu d'inflació simètric del 2 % a mitjà termini.

Resum Executiu

Taula 1. Perspectives de l'economia balear

	Anual					Trimestral								
	2016	2017	2018	2019	2020	2019 (p)				2020 (p)				2021
				(p)	(p)	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
Zona euro	1,9	2,6	1,9	1,3	-6,5	1,5	1,3	1,4	1,0	-3,3	-14,6	-4,1	-4,7	-1,3
Espanya	3,0	3,0	2,4	2,0	-10,8	2,2	2,1	1,8	1,7	-4,3	-21,6	-8,6	-8,9	-4,2
Illes Balears	4,2	3,3	3,0	1,8	-20,7	2,2	1,9	1,7	1,5	-3,0	-34,1	-29,7	-16,1	-11,7
Mallorca	4,2	3,3	2,9	1,8	-20,1	2,3	2,1	1,8	1,2	-3,6	-33,2	-27,8	-15,9	-11,5
Menorca	3,5	3,2	2,0	1,5	-20,5	1,5	1,5	1,6	1,4	-0,4	-31,8	-36,0	-13,7	-10,9
Pitiüses	4,4	3,8	3,6	2,1	-24,6	2,6	2,0	1,8	2,0	-0,6	-41,6	-37,8	-18,3	-13,2

Font: EUROSTAT i Direcció General d'Ocupació i Economia

p: provisional

Taxes de variació del PIB. Volum encadenat base 2010 (en %)

El creixement econòmic **mundial** per a l'any 2021 s'ha revisat a l'alça per part de molts organismes internacionals. El desplegament de vacunes en moltes de les economies avançades ha impulsat la millora, així com el suport rebut per part de les polítiques expansives i els estímuls fiscals. S'espera que el creixement del PIB mundial per a l'any vinent també sigui elevat, però també cal apuntar que serà un progrés desigual entre països i en el camí hi haurà riscos i reptes clau per a manteniment i enfortir la recuperació.

El PIB de la Unió **Europea** retrocedí una dècima en el primer trimestre del 2021 en termes intertrimestrals. No obstant això, la millora de la situació sanitària i l'alleugeriment continuat de les mesures de contenció del virus estan reactivant les economies de la UE. Les perspectives a curt termini semblen més optimistes d'allò que s'esperava a principi d'any. La disminució del nombre de noves infeccions i hospitalitzacions, gràcies a una estratègia de contenció eficaç i també gràcies al progrés en la vacunació, han portat els estats membres de la UE a tornar a obrir les seves economies i reactivar l'activitat turística. En conjunt, s'espera que aquests factors ajudin a superar l'escassetat temporal d'*inputs* de producció i que permetin alleugerir l'augment dels costos que afecten parts del sector manufacturer.

El PIB a **Espanya** va disminuir un 0,4 % el primer trimestre d'aquest any per l'impacte de les mesures de contenció de virus. Després de la millora de la situació sanitària, el ràpid progrés de la campanya de vacunació i l'eliminació gradual de les mesures de contenció, s'espera que el PIB es recuperi en la segona meitat del 2021. Al mercat laboral, el ritme de creació d'ocupació i la sortida dels treballadors dels ERTA en els sectors més afectats s'ha accelerat significativament. Altres indicadors continuen millorant, inclosos la confiança empresarial i la dels consumidors. Això suggereix una solidificació de la recuperació del consum privat i de la inversió. Finalment, la implementació del pla de recuperació i resiliència enfortirà la inversió pública i privada i proporcionarà un impuls més a la recuperació econòmica, especialment el 2022.

L'economia de les **Illes Balears** puja en termes intertrimestrals un 1,0 % en el primer trimestre del 2021, de conformitat amb la nova metodologia de càlcul de la Direcció General de Model Econòmic i Ocupació. Així, s'enllacen tres trimestres amb increments del VAB, que conjuntament fan que l'augment arribi al 29,6 %. Si es considera el creixement interanual, el nivell de producció encara es troba per davall del primer trimestre del 2020. L'alleugeriment de les mesures de contenció de la mobilitat i l'avançat estat de la vacunació, obren la porta a l'activitat turística i, de retruc, a la reactivació econòmica de l'arxipèlag. La represa de la confiança empresarial atraurà la inversió i la millora del mercat laboral incentivarà el consum privat.

Mallorca presenta el creixement intertrimestral més baix de totes les illes, però tot i això és superior al que es registre a Espanya i a la Unió Europea. En termes interanuals, la variació roman en negatiu, ja que la situació de pandèmia no esdevingué fins al final del primer trimestre del 2020 i encara no s'ha arribat als nivells pre-pandèmics. En el 2021 s'ha pogut iniciar la temporada turística, amb l'arribada de viatgers alemanys i espanyols. Pel costat de la demanda, la tendència torna a l'alça per a la matriculació de vehicles i les hipoteques i l'índex de confiança empresarial fa preveure una reactivació del consum.

En els primers tres mesos del 2021 **Menorca** recupera terreny respecte del període anterior i té una taxa intertrimestral propera als dos punts percentuals. El mercat laboral recupera llocs de feina equivalents a temps complet i cau l'atur registrat a mesura que s'incrementen els contractes laborals signats. Això fa que incrementi el dinamisme del consum, que es tradueix en augments de la matriculació de vehicles, del consum de carburants i del transport de mercaderies. Les xifres del sector turístic, com a la resta d'illes, es van recuperant, malgrat no s'hagin assolit els nivells del 2019.

Les illes d'**Eivissa** i **Formentera** són les que patiren amb més intensitat les conseqüències econòmiques de la pandèmia, però també són ara

la regió amb una recuperació més vigorosa. En el primer trimestre el valor afegit brut augmenta quatre punts en comparació amb el trimestre immediatament precedent, el més alt de totes les illes. El mercat laboral de Formentera mostra més empena que el d'Eivissa, tot i que a aquesta illa també augmenten els llocs de feina i el nombre de contractes. Les variacions dels indicadors de consum són força positives en ambdós casos.

L'**agricultura** presenta descensos importants en el valor afegit brut els primers mesos del 2021. Malgrat l'augment del nombre de treballadors enquadrats dintre de les branques del sector agrari, es redueix la comercialització de fruites i hortalisses al mercat central de Mallorca i les tones de carn sacrificada als escorxadors de les Illes. La superfície dedicada al conreu de cereals augmenta respecte de l'any passat, però la collita que s'espera dels diferents tipus tindrà un comportament desigual. L'afiliació al sector de la pesca es redueix.

Els darrers mesos el sector de la **indústria i energia** mostra signes visibles de recuperació. És l'únic, en termes de VAB, que retorna als valors positius. Si bé l'afiliació encara presenta taxes negatives, altres indicadors sectorials com la producció, el volum de negoci o la facturació elèctrica denoten un canvi de tendència. La demanda d'energia elèctrica també puja encara que es manté allunyada dels nivells de consum previs a la crisi de la Covid-19.

Els indicadors de la **construcció** dels darrers mesos, malgrat el VAB es manté a la baixa, avancen significativament. L'afiliació a la Seguretat Social assoleix nivells previs a la crisi sanitària. L'activitat vinculada a l'edificació residencial, tant pel que fa al nombre i pressupost dels projectes nous com pel que fa a les obres acabades, segueix una trajectòria a l'alça. S'incrementen, amb l'excepció de Menorca, els visats relatius a habitatges. Per contra, la darrera dada referent a la licitació pública presenta un fort retrocés encara que, en termes acumulats, les xifres suggereixen un cert recobriment de l'activitat.

Els **serveis** registren encara una profunda ferida, reflectida en el VAB del primer trimestre, contrabalanceada per les millors expectatives de les empreses de cara al tercer trimestre. Altres indicadors del sector resulten també favorables, en especial el fort repunt de les vendes i la facturació, molt visible en les activitats més vinculades al turisme, i la matriculació de vehicles per a lloguer. No obstant això, l'afiliació a la Seguretat Social en aquestes mateixes activitats continua abatuda. En contraposició, en les activitats sanitàries i socials, en l'educació i, en general, en el sector públic l'afiliació registra un fort creixement.

El volum de negoci del **comerç** inverteix la tendència i els darrers mesos presenta un ritme de creixement prou vigorós confirmat per les bones expectatives del sector de cara al tercer trimestre. Amb tot, quant a l'ocupació, no s'observa una evolució equiparable i l'afiliació a la Seguretat Social del maig presenta valors interanuals negatius en totes les activitats del sector i en totes les illes, amb l'excepció de Formentera.

Quant als indicadors **turístics**, durant els cinc primers mesos de l'any 2021 la despesa realitzada pels turistes augmenta sense arribar a recuperar el nivell previ a la pandèmia. Aquest increment és molt més accentuat en el turisme internacional. En canvi, la despesa dels turistes espanyols, durant aquest mesos disminueix en comparació amb l'any anterior. El nombre de visitants que pernoctaren a les Illes Balears durant els

mesos de gener a maig de 2021 augmenta, principalment a Menorca. El mercat britànic experimenta un fort descens degut a les restriccions de mobilitat imposades pel govern de Boris Johnson, i el mercat nacional cau lleugerament. Per altra banda, el mercat francès és el que puja amb més força amb un increment de quatre vegades més respecte al mateix període de l'any passat, seguit del mercat suec, italià i alemany. L'estada mitjana presenta una lleugera disminució a Mallorca, mentre que a Menorca i a les Pitiüses augmenta, sobretot en establiments hotelers i allotjament rural, i s'escurça en els apartaments turístics. Els preus hotelers a les Illes Balears presenten descensos interanuals en els mesos de gener i abril, destacant el del mes d'abril que caigueren per damunt de la mitja nacional. Així i tot, les illes mantenen l'índex de preus hotelers més alt.

El tràfic de **passatgers** per via aèria en els primers cinc mesos del 2021 encara es troba per davall del nivell de l'any anterior, en mesura a causa de la caiguda del mercat britànic, espanyol i italià. En canvi, el passatge d'origen alemany compensa part d'aquest retrocés, ajudat pels forts increments que es donen al passatge suís i francès. Per illes, el nombre de passatgers puja a Menorca i a Eivissa, mentre que l'aeroport de Palma concentra tota la caiguda. Paral·lelament, el tràfic marítim de passatgers també es redueix a aquesta illa, però els increments que tenen lloc a Eivissa i a Menorca arriben a compensar el descens. El trànsit de creuers es troba paralitzat des de la declaració de l'estat d'alarma el mes de març, encara que s'ha reactivat a partir del mes de juny d'enguany. Paral·lel a l'evolució de la demanda interna, el transport de mercaderies per via marítima augmenta de forma generalitzada a totes les illes, mentre el transport aeri augmenta únicament a Eivissa.

Segons la demografia d'**empreses** de la TGSS, el nombre d'empreses decreix el primer trimestre del 2021. D'altra banda, les societats mercantils constituïdes el maig del 2021 mostren un fort increment respecte de l'any anterior, tant al nombre de societats com al capital subscrit net. Alhora, les dissolucions també creixen respecte del maig del 2021. Pel que fa als concursos de creditors, segons les dades del Col·legi de Registradors d'Espanya, s'han produït 64 el primer trimestre del 2021.

La **inflació** continua en fort ascens, avivada pel cost de l'energia, en particular per l'increment del preu de l'electricitat i l'elevat cost dels carburants. La inflació subjacent també puja però de forma més moderada, la qual cosa provoca que els darrers mesos es registrin els diferencials amb l'índex general més amplis de tota la sèrie disponible.

Si bé la inèrcia d'algunes mesures de contenció així com les dificultats econòmiques de les llars han continuat afectant el **consum** durant el primer trimestre tal com mostren l'indicador sintètic de consum final o la despesa de les llars, la represa gradual de l'activitat econòmica dels darrers mesos s'ha reflectit en la millora de la confiança dels consumidors i també en la recuperació de les vendes al detall, de la matriculació de vehicles i de la demanda de productes petrolífers i carburants d'automoció.

Igualment, el futur de la **inversió** privada està sotmès a un alt grau d'incertesa, fet que s'explica, entre d'altres, per les fluctuacions respecte de la creació de societats mercantils al llarg de l'any 2020. Això no obstant, alguns indicadors presenten signes de recuperació, com la creació de capital net que ha registrat avanços rellevants els darrers cinc mesos de l'any. El saldo demogràfic empresarial es contreu com a conseqüència de les mesures preses per combatre la crisi sanitària.

Altrament, l'import de les hipoteques baixa en el conjunt de l'arxipèlag encara que l'evolució no és uniforme en totes les illes i, en el cas de les Pitiüses, s'observa un gran dinamisme tant en el nombre com en l'import de les hipoteques. Finalment, el volum de crèdit concedit al sector públic presenta un increment molt important.

Les **exportacions** de béns presenten, en general i considerant les dades acumulades, una evolució lleugerament a l'alça i un saldo comercial positiu. El superàvit no és tant rotund com el d'un any enrere perquè les importacions dels darrers mesos han recobrat dinamisme i el volum de facturació ha crescut notablement. En el primer trimestre, la **inversió estrangera directa** a les Illes recupera un cert dinamisme però queda lluny encara dels nivells assolits en els trimestres previs a la pandèmia. Els principals sectors de la inversió forània continuen sent els vinculats a l'activitat immobiliària i a la construcció.

El mercat **laboral** de les Illes Balears mostra el mes de juny un augment interanual per primera vegada després de quinze mesos en negatiu. Així, en el darrer dia del sisè mes de l'any el nombre d'afiliats és de 528.355 persones, un 6,6 % més que ara fa un any. Aquesta xifra també inclou els treballadors que continuen en ERTQ. El nombre d'afiliats equivalents a jornada completa durant el primer trimestre de l'any cau, però en el segon retorna a les variacions positives. Pel que fa a l'atur, els aturats del sisè mes de l'any sumen 62.749, un 15,5 % menys que en el mes de juny del 2020. La taxa d'atur administrativa se situa en el 10,6 % de la població activa. En el primer trimestre de 2021 el cost salarial total de les Illes Balears experimenta un descens respecte de fa un any. Alhora, l'índex de costos laborals corregit d'efectes estacionals i de calendari mostra un lleuger augment en el primer trimestre de l'any. L'increment salarial pactat fins al maig de 2021 és del 3,0 % a les Illes Balears, per sobre el del conjunt nacional. Finalment, baixa més d'una tercera part l'índex d'incidència entre els mesos d'abril del 2020 i el març del 2021 dels accidents que han tengut lloc durant la jornada de feina.

1 Internacional

I. ENTORN

Taula 2. Indicadors internacionals

		PIB			Taxa d'atur*			Inflació	
Estats Units	1r Trimestre	0,4	➔	maig	5,8	⬇️	maig	6,0	⬆️
Japó	1r Trimestre	-1,5	➔	maig	3	➔	juny	-0,2	➔
Unió Europea	1r Trimestre	-1,2	➔	maig	7,3	➔	maig	2,3	⬆️
Regne Unit	1r Trimestre	-6,1	⬇️	març	4,7	➔	juny	2,4	⬆️
Zona euro	1r Trimestre	-1,3	➔	maig	7,9	➔	juny	1,9	➔
Alemanya	1r Trimestre	-3,1	⬇️	maig	3,7	➔	juny	2,1	⬆️
França	1r Trimestre	1,2	➔	maig	7,5	➔	juny	1,9	➔
Itàlia	1r Trimestre	-0,8	➔	maig	10,5	⬆️	juny	1,3	➔
Espanya	1r Trimestre	-4,2	⬇️	maig	15,3	➔	juny	2,4	⬆️

Font: Eurostat; Cabinet Office of Government of Japan (Statistics Japan); Statistics Bureau, Ministry of Internal Affairs and Communications (Statistics Japan), U.S. Department of Commerce, Bureau of Economic Analysis (bea) i Office for National Statistics (ONS).

Dades desestacionalitzades pel PIB i la taxa d'atur. Inflació: Indicador de Preus de Consum Harmonitzat.

*Les fletxes indiquen la variació amb la xifra del mateix període de l'any anterior.

Les perspectives de l'economia global han millorat considerablement, però de forma distinta entre els diferents països, segons l'evolució de la pandèmia a cada regió. A les economies avançades, el desplegament progressiu d'una vacuna eficaç ha permès que es puguin tornar a obrir progressivament activitats més intensives en contacte físic, abans limitades a causa de les mesures de contenció de les infeccions. Al mateix temps, l'estímul fiscal addicional contribueix a augmentar la demanda i reduir la incertesa sobre la recuperació. Quant a les economies de mercats emergents, el desplegament lent de la vacunació, altres brots d'infecció i les mesures de contenció associades, continuaran fent de sostre del creixement durant algun temps, especialment mentre l'abast de suport a les polítiques sigui tan limitat.

De conformitat amb les darreres previsions de l'OCDE, es preveu que el PIB mundial augmenti un 5,8% el 2021 i prop del 4,4% el 2022. L'economia mundial ha tornat als nivells d'activitat previs a la pandèmia, però a final del 2022 es mantindrà per sota d'allò que s'esperava abans de la crisi. El creixement a la zona de l'OCDE podria augmentar fins al 5,3% el 2021, liderat per una forta pujada als Estats Units (6,9%), i després es podria suavitzar fins al 3,8% el 2022, amb una forta despesa privada que ajudaria a garantir que el nivell del PIB tornés al camí previ de la pandèmia a la majoria de països. Com es veurà més endavant, la producció a la Xina ja ha assolit aquest camí i es mantindrà en aquesta trajectòria el 2021 i el 2022. Algunes altres economies de mercats emergents, inclosa l'Índia, poden continuar allunyades de les expectatives pre-pandèmiques i creixeran a un ritme robust només quan l'impacte del virus s'esvaeixi.

EL DESPLEGAMENT DE LES VACUNES A LES ECONOMIES AVANÇADES PERMET LA RECUPERACIÓ ECONÒMICA

Els darrers mesos han aparegut pressions més elevades sobre els costos de les matèries primeres. La recent pujada de les taxes d'inflació general reflecteix la recuperació dels preus del petroli, l'augment dels costos de transport i la normalització dels preus en els sectors més afectats per les restriccions. Igualment, l'OCDE qualifica com a probable que les taxes d'atur i ocupació no assoleixin els nivells previs a la pandèmia fins després de final del 2022 a molts països.

Moltes economies de mercats emergents i països en desenvolupament han estat especialment afectats per la pandèmia. En alguns casos, l'endeutament a l'estranger per amortir el cop s'ha afegit als desafiaments existents sobre l'elevat deute sobirà abans de la crisi. Tot i que els creditors oficials de les economies del G20 han suspès temporalment el servei del deute per als països més pobres, és probable que en els pròxims anys es reestructuri el deute per a algunes de les economies de mercats emergents i els països en desenvolupament en absència d'alleujament del deute. Des del punt de vista de l'OCDE, segueix sent necessària una cooperació internacional més forta per aprofitar els esforços del G20 per fer front als problemes de deute de les economies de mercat emergents i dels països en desenvolupament.

Estats Units d'Amèrica

L'OCDE preveu que el PIB real dels EUA creixi un 6,9% el 2021 i un 3,6% el 2022. L'estímul fiscal addicional i la ràpida campanya de vacunació han impulsat la recuperació econòmica. La taxa d'atur nord-americana continuarà disminuint, fins i tot quan els treballadors més desanimats tornin a sentir-se atrets pel mercat laboral. S'espera que l'augment dels salaris, combinat amb les transferències del govern i l'estalvi acumulat de les famílies, impulsi el consum intern. Aquest fet, pressionarà la inflació dels preus bàsics a l'alça, però s'espera que continuï sota control.

La política fiscal exercirà una forta influència expansiva el 2021, abans d'afectar al creixement del 2022 a mesura que caduquin les mesures d'estímul, les quals són limitades en el temps. La política monetària seguirà sent molt acomodaticia, tot i que els rendiments dels bons a llarg termini augmentin a conseqüència de la reducció de compres d'actius que farà la Reserva Federal quan l'ocupació estigui fermament consolidada. Així, les reformes estructurals que sostenen el creixement de la producció s'han de prioritzar un cop l'impacte de l'estímul temporal hagi minvat. Cal millorar l'accés als col·legis comunitaris, l'aprenentatge i els serveis d'inserció laboral per a ajudar als grups més vulnerables. Finalment, els plans d'inversió en infraestructures han de procurar reduir els nivells elevats d'emissions de carboni.

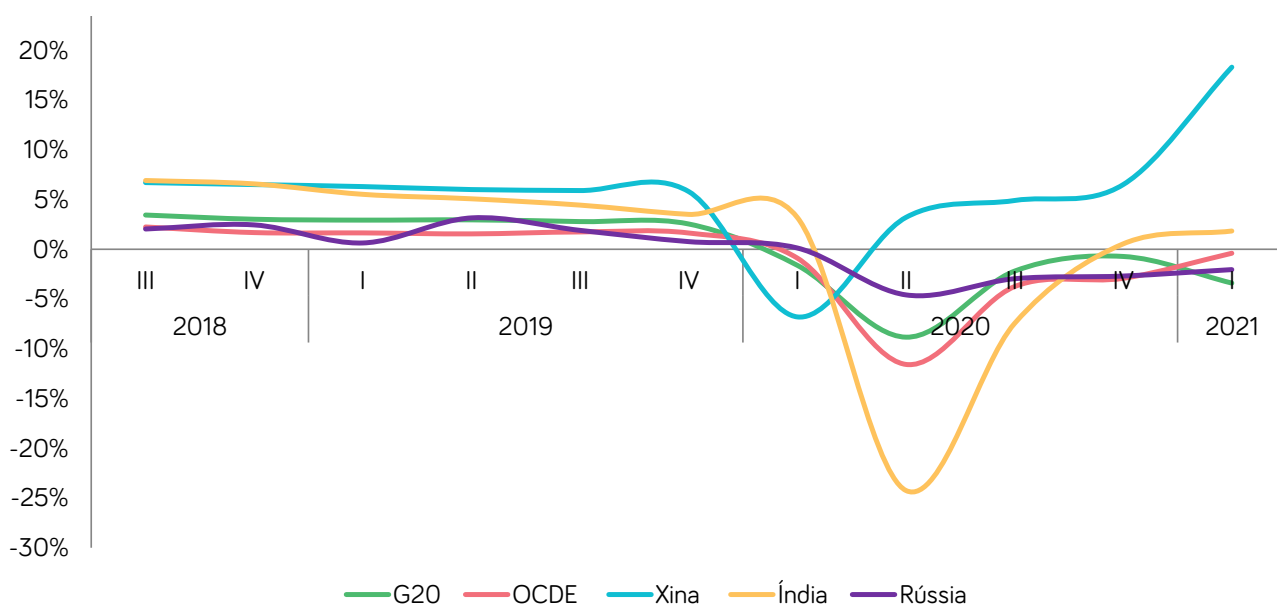
Taula 3. Previsions internacionals per al 2021

	PIB*	Taxa d'atur	Inflació
Estats Units	6,9	5,6	-
Japó	2,6	3,0	0,1
Unió Europea (zona euro)	4,3	8,2	1,8
Alemanya	3,3	4,2	2,6
França	5,8	8,8	1,4
Itàlia	4,5	9,8	1,3
Regne Unit	7,2	5,4	1,3
Espanya	5,9	15,4	1,6

Font: OECD Economic Outlook, Volume 2021 Issue 1 (Maig 2021)

* PIB Real

Gràfic 1. Variació interanual del Producte Interior Brut

Font: OCDE

Xina

La recuperació de l'activitat econòmica al gegant asiàtic ha estat ràpida i el creixement arribarà al 8,5 % aquest any i al 5,8 % el 2022, suposant que la situació sanitària es mantingui sota control. La inversió continuarà sent un motor clau del creixement, mentre que el consum només es recuperarà gradualment. Una forta demanda exportadora mantindrà elevada la utilització de la capacitat de la indústria. La Xina presenta un baix contingut en importacions de consum, fet que significa que l'augment dels preus de les matèries primeres importades només tindrà un impacte limitat sobre la inflació dels preus al consumidor en aquest país.

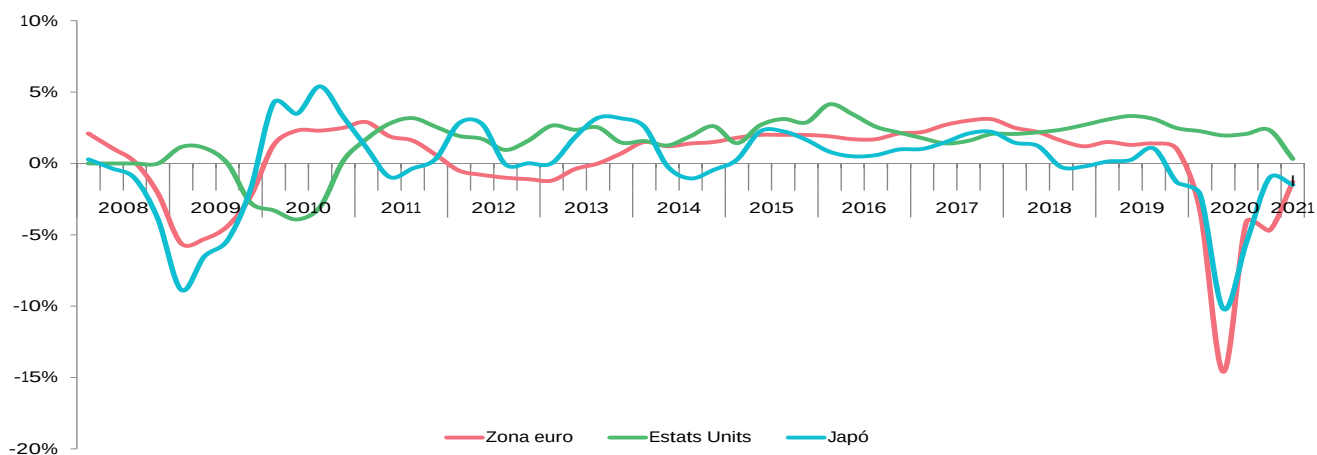
El creixement del primer trimestre va caure fins al 2,4 % en comparació amb el mateix trimestre del 2020, després de taxes de dos dígits en els tres trimestres anteriors. Les indústries més afectades, com l'allotjament, la restauració i el transport, van repuntar ràpidament. La província de Hubei, l'epicentre de la pandèmia, va registrar el creixement més alt. La recuperació continua sent impulsada per la inversió. L'activitat constructora, que ha estat sòlida durant l'últim any, augmenta encara més amb l'arribada de la temporada alta i l'inici de projectes d'infraestructures. La recuperació del consum ha estat més gradual, però el fort creixement recent de les vendes a distància indica que el consum presenta certes febleses.

Després d'haver proporcionat un fort estímul a l'extensió del crèdit el 2020, se suposa que la política monetària es tornarà més neutral a mesura que les empreses es recuperin. La política fiscal proporcionarà menys suport en el 2021 en comparació al 2020, ja que la recuperació és sòlida a la majoria de sectors, però això no significa que no es mantinguin algunes mesures de suport fiscal. Una de les prioritats del govern xinès és el desapalancament corporatiu i, en particular, l'abandonament del deute a nivell local. A la Xina també cal reforçar la protecció social per impulsar el consum de manera sostenible i reiniciar el procés de reequilibri de la inversió respecte del consum. Igual que als EUA, la inversió en infraestructures hauria de prioritzar els projectes que contribueixin a la descarbonització, com ara la inversió en energies renovables.

Japó

Després d'una forta recuperació a final del 2020, la reintroducció de mesures sanitàries a principi del 2021 ha afectat les perspectives econòmiques a curt termini del Japó. Tot i això, l'OCDE preveu que el PIB nipó s'expandirà un 2,6 % el 2021 i un 2,0 % el 2022, amb el suport de la forta recuperació de l'economia mundial i de la despesa pública. Les noves mesures sanitàries han estat més discrecionals que abans, amb un efecte negatiu menor sobre el consum. A mesura que s'eliminin les restriccions

Gràfic 2. Evolució del PIB dels EUA, el Japó i la zona euro (variació interanual ajustada d'estacionalitat)

Font: Eurostat, US Bureau o

i amb el suport del govern, s'espera que es recuperi el consum. Tot i això, aquest es podria veure afectat per un creixement salarial sols moderat i per una evolució continguda de l'ocupació. En canvi, una demanda externa més forta impulsarà les exportacions i donarà suport a una inversió més sòlida.

Atesa la persistència de la pandèmia, a final de 2020 es va introduir un tercer pressupost suplementari per valor del 3,5% del PIB anual. La prioritat a curt termini és millorar el sistema mèdic i accelerar les vacunacions mentre es preparen contramesures per evitar nous xocs. El xoc pandèmic ha posat de manifest la importància de les reformes estructurals per millorar les condicions laborals i la flexibilitat del mercat laboral, així com la necessitat de promoure la formació professional. A més llarg termini, les accions per donar suport a una major digitalització i creixement ecològic ajudaran a fomentar una recuperació resistent i sostenible.

Petroli i divises

En la primera meitat del 2021, s'ha donat un augment considerable dels preus de l'energia i dels productes bàsics. Així, la recuperació de la demanda ha esperonat l'oferta, que s'ha vist saturada a causa de l'escassetat d'alguns

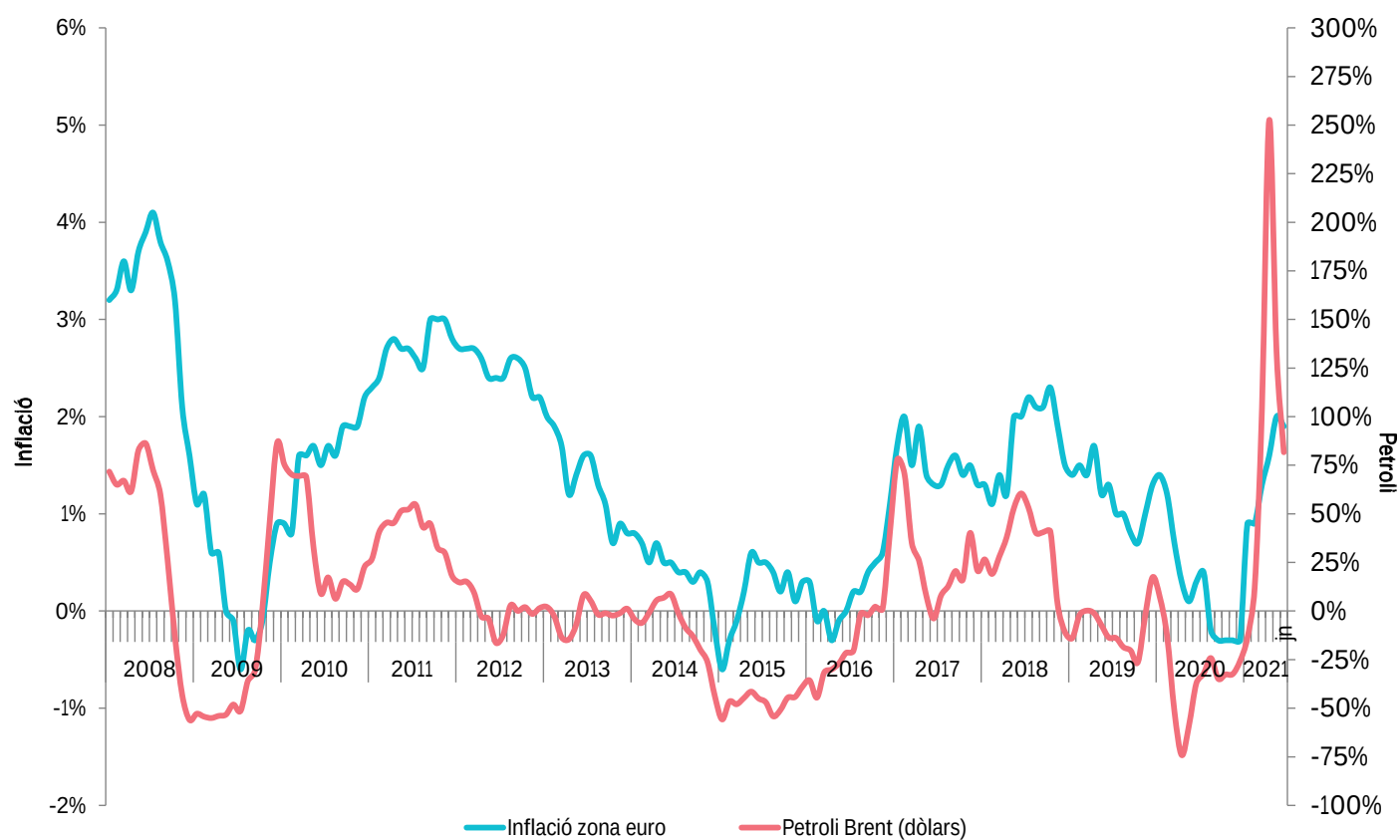
inputs i de matèries primeres exercint una pressió alcista sobre els preus aquest any.

Al juny del 2021 el preu del barril Brent, el de referència a Europa, supera els 70 dòlars per barril, fet que no succeïa d'ençà el gener del 2020. Aquest preu representa un increment del 81,7% respecte del juny del 2020 i és superior fins i tot al del juny del 2019. El gràfic adjunt mostra l'impacte que tingué el confinament generalitzat a l'abril del 2020, quan el preu del petroli caigué fins als 18,38 €/barril, mentre que a l'abril d'enguany arriba als 64,81 €/barril.

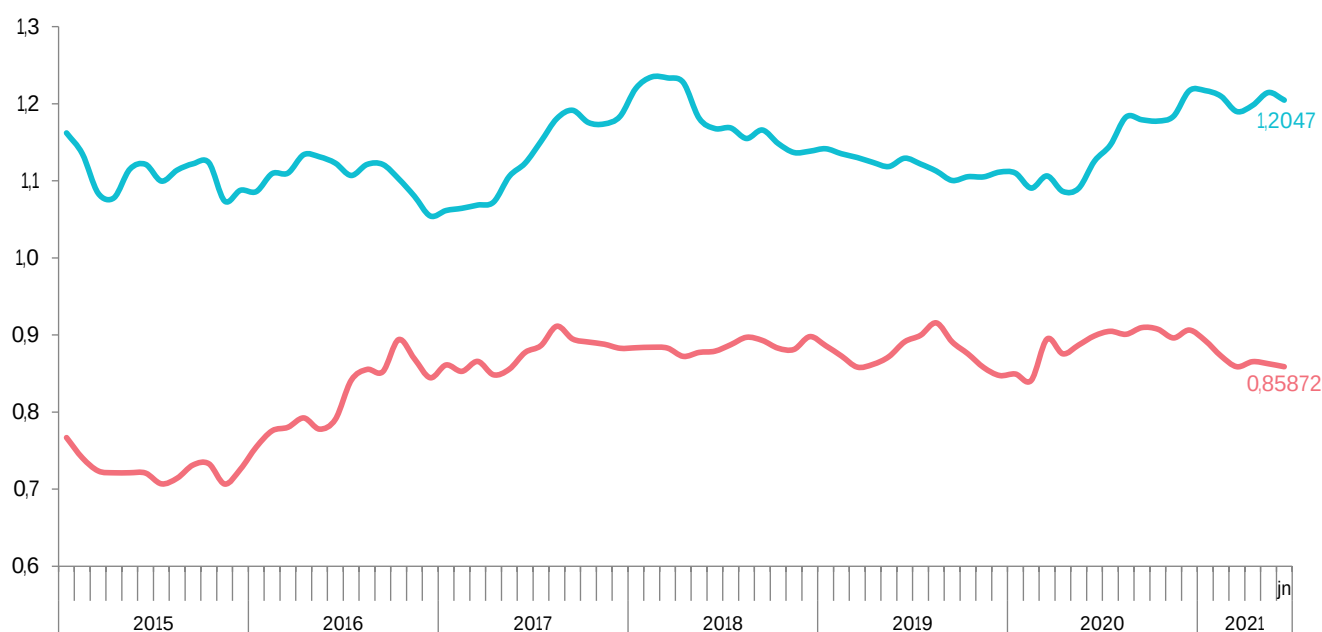
EL PREU DEL PETROLI PUJA AL JUNY FINS A NIVELLS PREVIS A LA PANDÈMIA

El dòlar i la lliura esterlina han seguit camins diferents respecte de l'euro d'ençà que s'inicià la pandèmia. Per una part, l'euro enllaça dotze mesos de revalorització respecte del dòlar nord-americà i arriba a 1,20 \$/€ al mes de juny, quan un any enrere es cotitzava a sols 1,13 dòlars per cada unitat de moneda de la zona euro. En canvi, si es pren com a referència la lliura britànica, l'euro encadena quatre mesos de depreciació interanual, de forma que al juny el tipus de canvi és de 0,86 lliures per euro i en el 2020 s'acostava a les 0,90 £/€.

Gràfic 3. Variació interanual del preu barril Brent i inflació a la zona euro

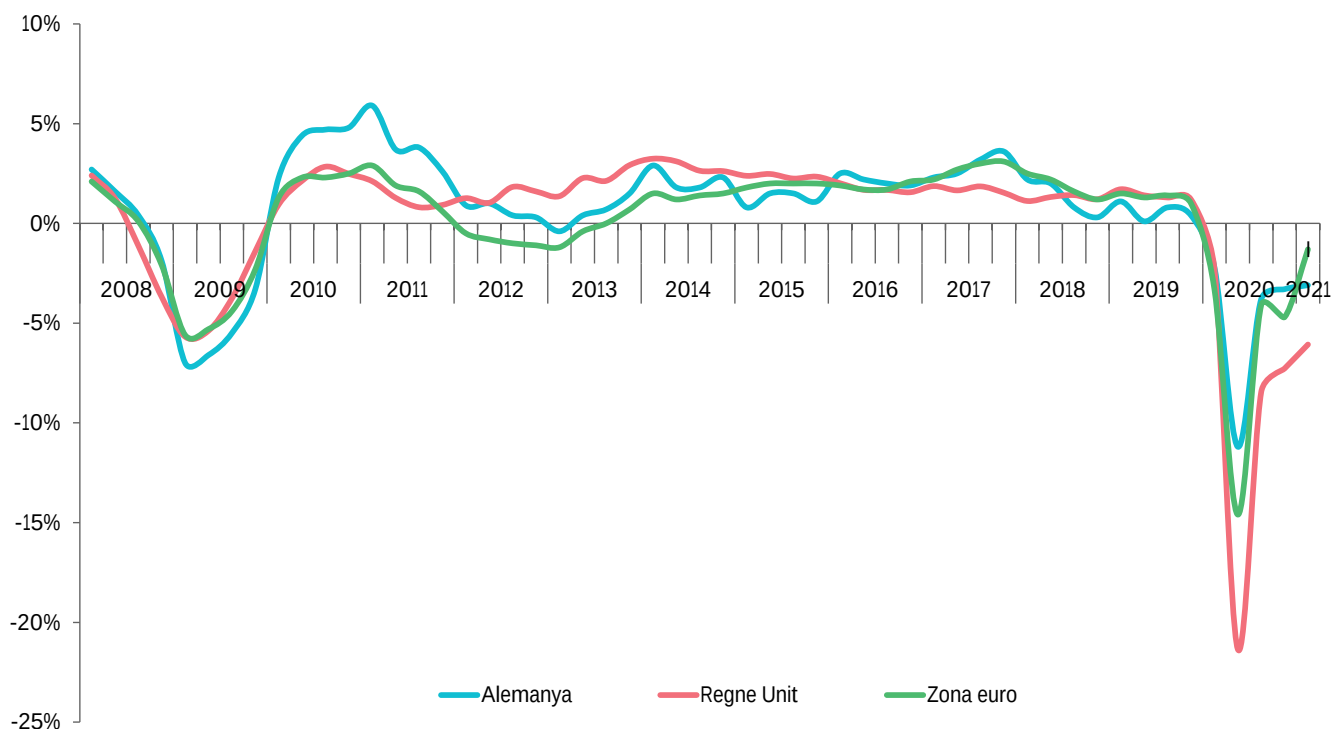

Gràfic 4. Evolució del tipus de canvi de l'euro

2 Unió Europea

Gràfic 5. Evolució del PIB de països europeus (variació interanual ajustada d'estacionalitat)

Font: Eurostat i ONS (Office for National Statistics)

La millora de la situació sanitària i el progressiu alleugeriment de les mesures de contenció del virus estan reactivant les economies de la Unió Europea. Les perspectives a curt termini semblen més vigoroses d'allò que s'esperava a l'anterior publicació d'aquest mateix Butlletí de conjuntura el passat mes de març. La contracció del PIB de la UE en el primer trimestre de l'any resulta un -1,2%, més suau del que suggereix l'estimació preliminar d'Eurostat. A la zona euro el resultat és una dècima més negatiu. La disminució del nombre de noves infeccions i hospitalitzacions, gràcies a una estratègia de contenció eficaç i al progrés en la vacunació, han portat els estats membres de la UE a reobrir les seves economies, en benefici de les empreses del sector serveis especialment. Els resultats optimistes de les enquestes entre consumidors i empreses, així com el seguiment de les dades de mobilitat, suggereixen que el repunt del consum està en marxa i que es reforçarà en els propers mesos. També hi ha evidències d'un inici de la reactivació de l'activitat turística, que també hauria de beneficiar-se del nou certificat COVID digital de la UE. No obstant tot això, el risc d'un repunt del nombre de contagis així com la propagació de noves variants del virus fan que la recuperació econòmica pugui ésser fràgil.

EL PIB DE LA ZONA EURO CAU UN -1,3% EN EL PRIMER TRIMESTRE DEL 2021, MENYS NEGATIU D'ALLÒ ESPERAT

En general, la Comissió Europea preveu al seu informe de l'estiu que el PIB creixi un 4,8% el 2021 i un 4,5% el 2022, tant a la UE com a la zona euro. Estima que el volum de producció torni al seu nivell anterior a la crisi a l'últim trimestre del 2021, és a dir, abans d'allò previst inicialment. Tanmateix, l'activitat econòmica del quart trimestre del 2022 es mantindria aproximadament un punt percentual per davall del nivell que es preveia per aquest període abans de la pandèmia. La velocitat de la recuperació variarà significativament entre els estats membres. Alguns esperen que la producció econòmica torni als nivells previs a la pandèmia el tercer trimestre del 2021, però d'altres trigaran més.

La previsió d'inflació per a aquest any i per al proper també s'ha revisat a l'alça per part de la Comissió Europea, tot i que manté un perfil sota control. S'espera que l'augment dels preus de l'energia, els colls de botella de la producció a causa de l'escassetat d'alguns inputs i les limitacions de capacitat davant la demanda creixent exerceixin una pressió alcista sobre els preus al consum aquest any. El 2022 es pressuposa que les pressions es moderaran gradualment a mesura que es resolguin les limitacions d'oferta, s'acbareixen els endarreriments i es moderi el creixement de la demanda. En conseqüència, es preveu que la inflació a la UE sigui de mitjana un 2,2% aquest any i un 1,6% el 2022. A la zona de l'euro, la inflació serà una mica menor i arribarà a una mitjana de l'1,9% i de l'1,4% el 2021 i 2022 respectivament.

La incertesa i els riscos que envolten les perspectives de creixement són elevats, però es mantenen en general equilibrats. L'amenaça que suposa la propagació i l'aparició de variants remarca la importància d'augmentar el ritme de la vacunació. Els riscos econòmics es relacionen en particular amb la resposta de les llars i les empreses als canvis en les restriccions i l'impacte que tindrà la retirada del suport a la política d'emergència.

Alemanya

La Comissió Europea preveu que el creixement econòmic alemany arribarà al 3,6 % el 2021 i augmentarà fins al 4,6 % el 2022. Aquestes xifres impliquen una millora en les perspectives, en gran part a causa d'una situació sanitària més favorable i de les tendències més optimistes en la confiança empresarial. Després de disminuir l'1,8 % el primer trimestre del 2021 en termes intertrimestrals i en línia amb la relaxació gradual de les mesures de contenció, s'espera que el PIB germànic creixi un 1,7 % el segon trimestre i un 3,6 % el tercer.

LA COMISSIÓ EUROPEA MILLORA LES PREVISIONS DE CREIXEMENT PER A ALEMANYA

Els brots de virus i les mesures de contenció associades han endarrerit la recuperació dels serveis, mentre que la indústria manufacturera, centrada en l'exportació, creix amb força, malgrat algunes interrupcions de la cadena de subministrament. La vacunació permetrà una reobertura progressiva de l'economia nacional. Així, l'acceleració de l'administració de vacunes i la disminució de les taxes d'infecció han provocat una relaxació gradual de les restriccions al llarg de maig i juny, tot i que amb variacions regionals significatives.

El sentiment empresarial dels sectors de serveis més afectats ha millorat des del març. Malgrat alguns retards en el subministrament de mercaderies, les fortes entrades de comandes haurien d'alimentar una expansió de la indústria i la construcció durant els propers mesos. S'espera una recuperació vigorosa del consum privat alimentada per l'augment dels ingressos de les famílies, pels beneficis de les polítiques de suport continuat i per la reducció de l'estalvi acumulat.

La Comissió Europea preveu que la inversió pública i privada es reforci gràcies a les perspectives favorables de la demanda interna i externa i la implementació dels plans de recuperació i resiliència a tota la UE, que haurien de beneficiar Alemanya tant directament com indirectament. Les polítiques fiscals i monetàries expansives donen suport al creixement del 2021, però cal una implementació més ràpida dels plans d'inversió del govern per maximitzar els beneficis. L'expansió del treball a curt termini va moderar l'augment de l'atur durant la crisi, però la reabsorció dels que treballen a curt termini frenarà el descens de l'atur. La formació esdevindrà cada vegada més crítica a mesura que es recuperi l'economia i els reptes estructurals derivats de la transició energètica, la digitalització i l'envelliment de la població seran més urgents, de conformitat amb el darrer informe de l'OCDE.

França

L'economia francesa retrocedí un 1,5 % intertrimestral el darrer trimestre del 2020 i en el primer trimestre del 2021 continua en negatiu (-0,1 %). Ara bé, les previsions per als dos trimestres següents són positives (0,7 % i 3,1 % respectivament). En el còmput anual, la Comissió Europea preveu que el PIB francès augmenti un 6,0 % el 2021 i un 4,2 % el 2022. Els indicadors disponibles mostren unes perspectives positives per a l'economia de França en els propers mesos, que haurien de compensar amb escreix el retrocés del primer trimestre.

L'impacte de les restriccions que afecten els serveis més intensius en contacte físic, introduïdes a l'abril, ha estat més limitat d'allò que esperava la Comissió Europea a la primavera.

A més, l'acceleració del ritme dels vaccins i la millora de la situació sanitària han provocat que les restriccions es puguin relaxar. En conseqüència, el sentiment dels consumidors i de les empreses ha millorat, cosa que suggereix que l'activitat econòmica, inclosos els sectors més afectats per la pandèmia, s'ha adreçat cap a un sòlid camí de recuperació. Així les coses, s'espera que el consum dels serveis repunti fortament, també amb el suport de la millor situació del mercat laboral, on l'ocupació va augmentar el primer trimestre. Les mesures de suport que va iniciar el govern seran retirades de forma gradual i sempre compassada amb la recuperació econòmica.

Itàlia

L'activitat econòmica a Itàlia augmenta lleugerament el primer trimestre d'aquest any (una dècima en termes intertrimestrals), tot i les mesures de contenció estrictes. Les dades de rendiment del sector de la indústria i les enquestes sobre empreses i consumidors suggereixen que el creixement del PIB incrementarà el ritme en el segon trimestre i s'hauria de reforçar encara més en la segona meitat de l'any. En termes anuals, la Comissió Europea preveu que el creixement del PIB real arribi al 5,0 % el 2021 i al 4,2 % el 2022, essent previsions superiors a les de la primavera. Això es deu a la revisió alcista considerable del PIB al primer trimestre i a la forta resposta de l'activitat econòmica a l'alleugeriment de la mobilitat i les restriccions empresarials.

La millora de la situació sanitària, que va permetre que la majoria de les restriccions es relaxessin significativament, estableix les bases per a una expansió sòlida i sostinguda. La inversió pública i privada, recolzada per la disminució de la incertesa de les empreses sobre les seves perspectives de demanda i la implementació del pla de recuperació i resiliència, continuarà sent el principal motor de creixement. S'espera que el consum privat repunti de manera considerable, ajudat per la millora de les perspectives del mercat laboral i el desenvolupament gradual de l'estalvi acumulat. Un entorn dinàmic hauria de beneficiar les exportacions de mercaderies, però és probable que el retorn dels ingressos turístics sigui més gradual.

Regne Unit

L'OCDE preveu per al Regne Unit un fort creixement del PIB del 7,2 % el 2021 i del 5,5 % el 2022 a mesura que es vacuna una gran part de la població i es redueixen progressivament les restriccions a l'activitat econòmica. El creixement està impulsat per un repunt del consum, sobretot dels serveis. S'espera que el PIB torni al seu nivell pre-pandèmic a principi del 2022. No obstant això, l'augment dels costos fronterers després de la sortida del mercat únic de la UE continuarà pesant sobre el comerç exterior. L'organisme internacional espera que l'atur arribi al màxim a final del 2021 a mesura que es retira el pla de retenció de treballs del coronavirus. La inflació augmentarà a causa dels increments passats en els preus de les matèries primeres i del fort creixement del PIB, però hauria de mantenir-se per sota de l'objectiu d'inflació del 2 %.

Les polítiques fiscals i monetàries haurien de mantenir-se solidàries fins que es recuperi fermament la recuperació, facilitant el canvi estructural a mesura que es redueix el suport a les empreses i als llocs de treball existents. La inversió pública hauria d'abordar els reptes a llarg termini, aprofundint en la reducció de les emissions de gasos d'efecte hivernacle i impulsar les infraestructures digitals. De conformitat amb el darrer informe de l'OCDE, el Regne Unit hauria d'ampliar el suport més enllà dels plans actuals i continuar impulsant programes de formació, els quals poden ajudar a les llars afectades. Tant mantenir el ritme de les vacunacions com respondre a les mutacions del virus són reptes clau en el futur britànic a curt termini.

Taula 4. Producte interior brut a preus de mercat i els seus components (Taxes de variació interanual).

	2019	2020	2020				2021			
			TII	TIII	TIV	T I	TII	TIII	TIV	T I
Despesa en consum final	1,3	-8,2	0,9	1,4	1,4	-3,6	-17,4	-5,9	-5,8	-1,7
Formació bruta de capital	2,0	-12,4	1,2	1,9	-0,3	-5,8	-24,9	-10,4	-8,8	-4,0
Variació d'existències i adquisicions menys cessions d'objectes valuosos (*)	-0,1	-0,3	-0,0	-0,1	-0,2	-0,2	-0,4	-0,4	-0,4	-0,2
DEMANDA NACIONAL (*)	1,4	-8,8	0,9	1,5	1,0	-4,0	-18,4	-6,7	-6,2	-2,2
Exportacions de béns i serveis	2,3	-20,2	3,2	2,7	2,1	-5,8	-38,7	-19,8	-16,3	-10,7
Importacions de béns i serveis	0,7	-15,8	-0,1	2,0	0,3	-5,3	-32,6	-15,7	-9,4	-5,2
PRODUCTE INTERIOR BRUT a preus de mercat	2,0	-10,8	2,1	1,8	1,7	-4,3	-21,6	-8,6	-8,9	-4,2
Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	-2,3	5,3	-4,4	-0,0	-5,3	1,0	7,6	4,6	8,2	2,7
Indústria	1,7	-9,6	1,6	2,4	2,1	-5,4	-24,3	-5,0	-3,6	0,9
- Indústria manufacturera	1,2	-10,7	0,7	1,9	2,0	-6,2	-27,8	-5,4	-3,7	0,7
Construcció	4,3	-14,5	5,8	3,2	1,7	-6,8	-28,3	-10,2	-12,7	-10,1
Serveis	2,2	-11,1	2,4	1,9	2,2	-3,4	-21,5	-9,6	-10,0	-5,1
PRODUCTE INTERIOR BRUT a preus de mercat	2,0	-10,8	2,1	1,8	1,7	-4,3	-21,6	-8,6	-8,9	-4,2

(*) Aportació al creixement del PIB a preus de mercat

Font: INE. Contabilitat Nacional Trimestral de'Espanya. Base 2015

Nota: Dades corregides a efectes estacionals i de calendari. Volum encadenat referència 2015

El PIB espanyol descendí en termes interanuals un 4,2% el primer trimestre del 2021. Això representa menys de la meitat de la caiguda esdevinguda en el darrer període del 2020 (un -8,9% en comparació amb el quart trimestre del 2019). No obstant això, la variació intertrimestral queda en quatre dècimes en negatiu. La caiguda dels tres primers mesos de l'any pràcticament es reparteix per igual entre la demanda interna (-2,2 punts percentuals) i la demanda externa (-2,0 p.p. de contribució). En qualsevol cas, aquests descensos es troben enfora de la caiguda que s'esdevingué al conjunt del 2020 (-10,8%).

EL PIB ESPANYOL DEL PRIMER TRIMESTRE DEL 2021 RETROCEDEIX UN 4,2% INTERANUALMENT

A mesura que els avenços i restriccions de la vacunació s'incrementin progressivament, l'activitat econòmica augmentarà amb força. L'OCDE preveu que el PIB espanyol creixi un 5,9% el 2021 i un 6,3% el 2022, reforçat per la demanda acumulada, el pla nacional de recuperació i una captació gradual del turisme. La reducció de la incertesa provocarà un fort descens de l'estalvi preventiu i donarà suport al consum privat. S'espera que la inversió augmenti significativament a partir de la segona meitat del 2021, a mesura que les expectatives millorin i els fons de la UE de nova generació proporcionin suport addicional.

Així les coses, la política fiscal es mantindrà expansiva el 2021, donant suport a empreses i treballadors dels sectors i regions més afectats. La millora de l'eficiència de les polítiques actives del mercat laboral i la garantia d'oportunitats de formació per als treballadors en EERTO són importants per donar suport als treballadors especialment afectats per la pandèmia. Així mateix, cal promoure processos extrajudicials, especialment per a les pimes, per evitar la congestió judicial quan caduqui la moratòria de la insolvència.

De conformitat amb les xifres de la Comptabilitat nacional trimestral d'Espanya, la despesa en consum final del primer trimestre del 2021 cau un 1,7%. Aquesta es concentra en la despesa realitzada per les llars (-3,5%) i per les institucions sense finalitat de lucre al servei de les llars (-1,6%), ja que la despesa realitzada per les administracions públiques ha augmentat un 3,2% interanual. Respecte de la inversió, la formació bruta de capital es redueix un 4,0%, la qual cosa implica una suavització en la caiguda per quart trimestre consecutiu. Dintre de la inversió en actius fixos materials, el descens més important es continua donant en els habitatges i altres construccions (-10,7%). Les exportacions de béns i serveis disminueixen un 10,7%, mentre les importacions també enregistren taxes negatives i experimenten un decrement del 5,2% en el primer trimestre del 2021.

Taula 5. Previsions macroeconòmiques de l'economia espanyola (Escenari 2)

Variació Interanual (%)	2021	2022
PIB	6,2	5,8
Consum privat	7,1	5,7
Consum públic	1,9	0,3
Formació bruta del capital fix	8,1	9,3
Demanda nacional (contribució al creixement del PIB)	5,9	5,3
Exportació de béns i serveis	11,9	9,5
Importació de béns i serveis	11,6	8,4
Demanda exterior (contribució al creixement del PIB)	0,3	0,5
Inflació	1,9	1,2
Taxa d'atur (dades fi de període)	15,6	14,7

Font: Butlletí Econòmic del Banc d'Espanya (2/2021)

Des del punt de vista de l'oferta, la recuperació dels sectors és desigual. Per una banda, la branca de la construcció manté les taxes interanuals més negatives al principi del 2021 (-10,1% de variació interanual), juntament amb el sector serveis (-5,1%). Malgrat això, en ambdós casos les taxes són menys negatives en comparació amb les que es tancà el 2020. Dintre del sector dels serveis, segueixen amb les reduccions més significatives les activitats artístiques i recreatives (-26,5 %) i la branca del comerç, hoteleria i transport (-12,5%). A l'altre extrem, hi ha les activitats financeres i d'assegurances (7,6 %), i les sanitàries, d'educació i de les administracions públiques (4,2 %). La indústria, després de caure un 3,6% en el quart trimestre del 2020, reprèn el dinamisme i recupera gairebé un punt percentual el valor afegit brut en el primer trimestre d'enguany.

El sector primari, que presenta creixements interanuals a tots els trimestres del 2020, segueix la senda alcista i s'incrementa un 2,7% en comparació amb el mateix període del 2020.

La conjuntura del mercat laboral espanyol es veurà amb més detall a l'apartat dedicat a l'ocupació d'aquest butlletí. En termes generals, l'ocupació es redueix un 2,4 % interanual en el primer trimestre del 2021, xifra que implica una suavització gradual de la pèrdua de treballadors. Atès que els treballadors protegits amb la figura dels ERTO es consideren població ocupada, a la reducció del nombre d'ocupats cal afegir la del nombre mitjà d'hores treballades (-2,4% al primer trimestre) i tot plegat fa que el nombre total d'hores treballades caigui un 3,5 %. La variació del cost laboral se situa en el primer trimestre del 2021 en un 1,4 % i el nivell arriba als 2.605,61 €.

II. ILLES BALEARS

Taula 6. Evolució de l'economia balear

	Anual					Trimestral								
	2016	2017	2018	2019	2020	2019 (p)				2020 (p)				2021
					(p)	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
Illes Balears	4,2	3,3	3,0	1,8	-20,7	2,2	1,9	1,7	1,5	-3,0	-34,1	-29,7	-16,1	-11,7
Sector agropesquer	14,0	-4,3	-7,9	-3,2	-18,8	-4,9	-3,7	-2,5	-1,5	-9,3	-15,9	-31,9	-18,3	-17,6
Indústria	5,3	-0,9	-1,7	-1,2	-17,8	-4,8	-3,1	0,2	3,2	-2,4	-35,6	-27,5	-5,8	6,7
Construcció	7,0	2,6	0,8	5,9	-10,0	2,8	4,7	7,1	8,9	-7,7	-11,6	-6,4	-14,2	-11,7
Serveis	3,8	3,7	3,6	1,8	-22,0	3,1	2,2	1,3	0,5	-2,5	-36,4	-32,2	-17,0	-13,0

Font: Direcció General de Model Econòmic i Ocupació

p: provisional

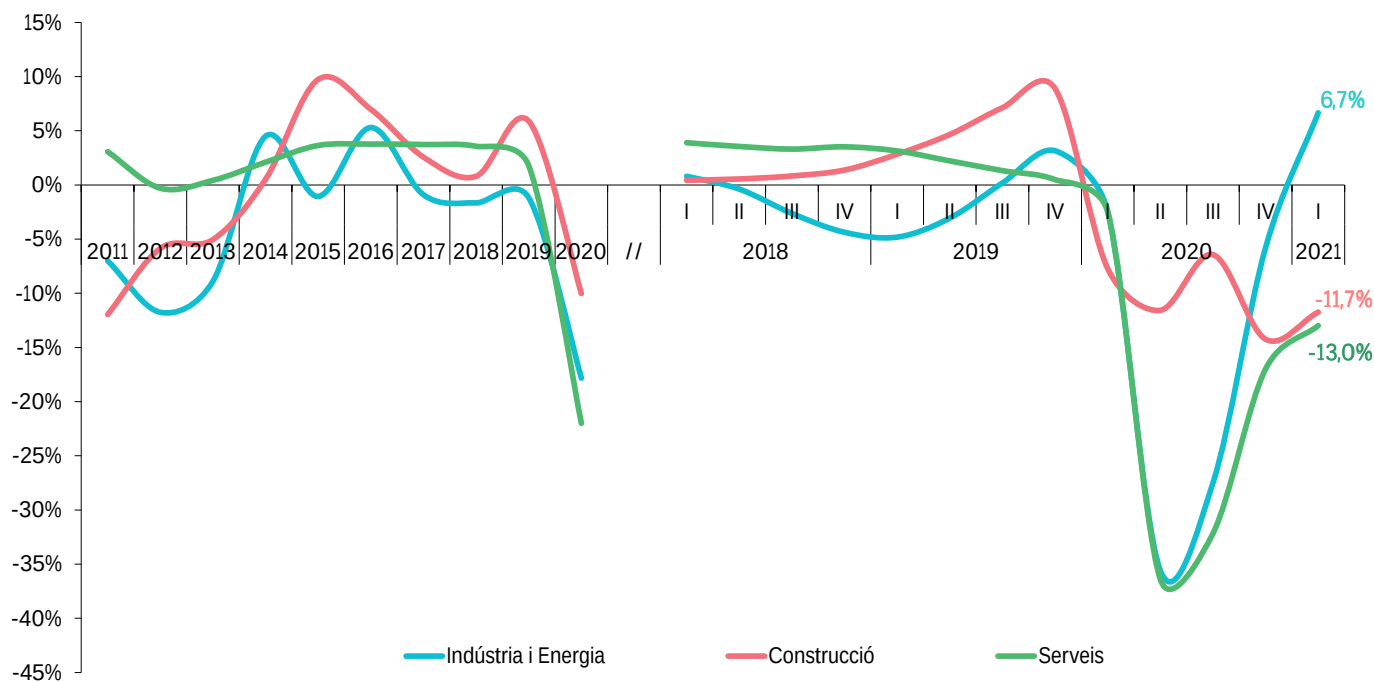
Taxes de variació del VAB a preus constants (en %)

En aquest butlletí es presenten les dades del creixement de les Illes Balears calculades amb una nova metodologia introduïda per la Direcció General de Model Econòmic i Ocupació. Aquesta metodologia incorpora noves tècniques econòmiques que incrementen la coherència interna i donen solidesa al sistema. A més, s'han incorporat nous indicadors parcials que completen la informació d'entrada al sistema d'indicadors sintètics.

De conformitat amb la nova metodologia, en el primer trimestre del 2021, el VAB balear cau un 11,7% en termes interanuals. Ara bé, en els moments on la conjuntura econòmica és tan canviant, com són els actuals, es fa

imprescindible focalitzar-se en el curt termini i la variació intertrimestral ofereix aquesta informació. Així, la variació del VAB respecte del darrer trimestre del 2020 és d'un increment de l'1,0%, el qual contrasta amb les caigudes intertrimestrals d'Espanya i de la Unió Europea que s'han vist en els apartats anteriors. Aquest creixement intertrimestral és el tercer consecutiu, de manera que en el còmput total la producció ha augmentat un 29,6%. Tal i com es veurà als apartats següents, les Pitiüses són la regió que més augmenta la producció en comparació amb els darrers tres mesos del 2020 (4,0%). No obstant això, en comparació amb un any enrere, el conjunt d'Eivissa i Formentera roman amb un VAB un 13,2% inferior.

Gràfic 6. Evolució del VAB de les Illes Balears per sectors

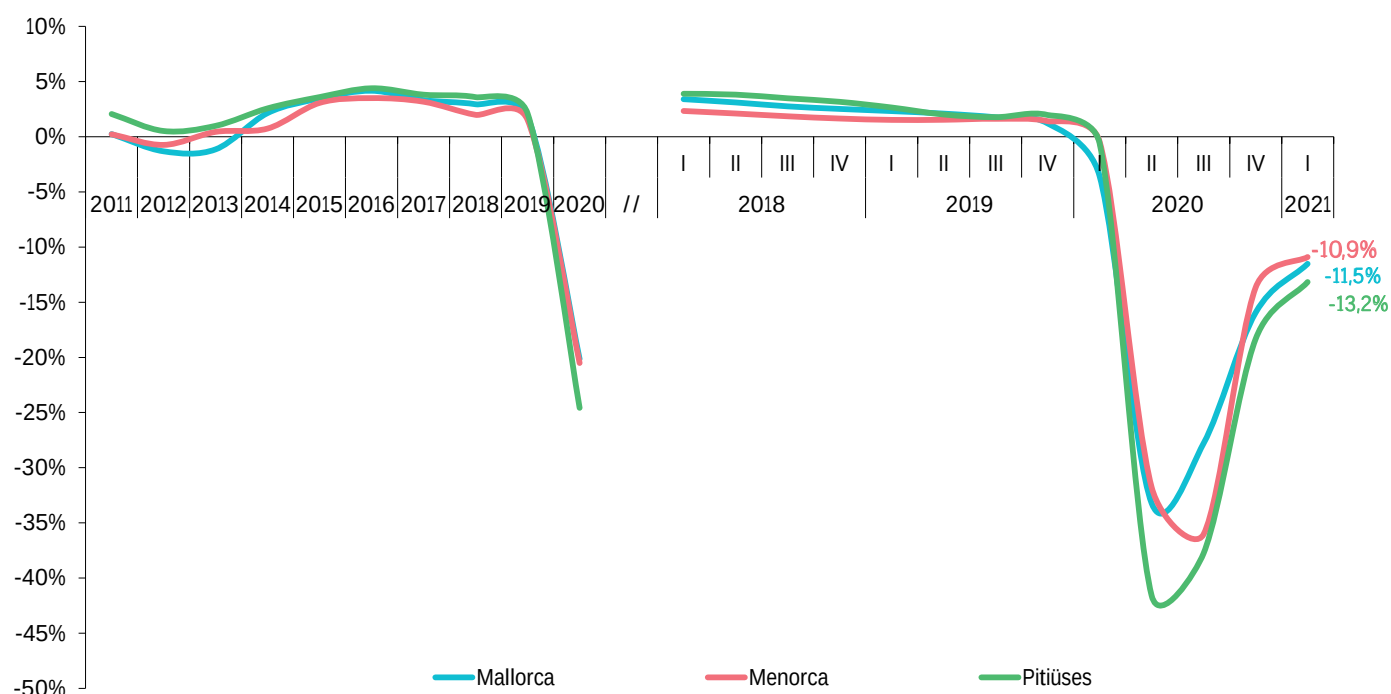
Font: DGMEiO

Quant a Menorca, la variació intertrimestral se situa a l'1,7% en positiu (un -10,9% en termes interanuals). Mallorca presenta el creixement del curt termini més modest (0,8%) i una taxa de creixement similar a la del conjunt balear. Per sectors, les branques relacionades amb els serveis no han arribat al nivell de valor afegit d'un any enrere i es troben un 13,0% per davall, tot i que la construcció i el sector primari també retrocedeixen al ritme de dues xifres (-11,7% i -17,6% respectivament). En canvi, la indústria i l'energia és el sector que ja té taxes positives (6,7%).

Les davallades observades en la producció dels diferents sectors econòmics de les Illes Balears no s'han traslladat íntegrament al mercat de treball gràcies a les figures de protecció de l'ocupació que han implantat les administracions públiques. A les Illes, segons les dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA), en el primer trimestre del 2021 s'arriba als 502.000 ocupats. Malgrat l'excepcionalitat de la situació, aquesta xifra és sols un

0,2% inferior a la del mateix trimestre del 2020. L'agricultura presenta un fort increment interanual (14,0%) i la indústria una disminució del 7,1%. La construcció registra retrocessos més acusats (-21,2%), mentre els serveis presenten un augment del 3,6% en l'ocupació. El nombre d'aturats en el primer trimestre, tenint en compte que els treballadors en situació d'Expedient de Regulació Temporal de l'Ocupació (ERTO) no es contemplen, és de 116.800, un 4,4% més que en el mateix període del 2020. En aquesta magnitud, destaca la davalla del nombre d'aturats en la indústria (-88,6%) i la del sector de serveis (-25,6%). A l'altre extrem, l'atur de la construcció augmenta en més d'una quarta part (26,3%), fet que contrasta amb el fet que les certificacions de final d'obra augmentin un 19,9% en el primer quadrimestre. La producció industrial a les Illes Balears en els cinc primers mesos del 2021 augmenta un 2,4%, fet que es troba en consonància amb l'evolució de la facturació en aquest sector (un increment del 3,5% per al mateix període).

Gràfic 7. Evolució del VAB per illes

Font: DGMEiO

1 Mallorca

Taula 7. Indicadors de Mallorca

Mallorca		Darrera dada	Variació interanual (%)	Cicle-tendència T _{t-12} (%)	
Valor Afegit Brut	1r trim	95,9	-11,5		
Demografia empresarial. Nombre empreses	1r trim	25857	-3,9	↘	-4,3
Índex de confiança empresarial	3r trim	123	43,9	↗	35,2
Afiliació a la Seguretat Social	maig	375.171	-4,4	↘	-4,2
Agricultura, silvicultura i pesca	maig	5.372	2,7	↗	2,8
Indústria i energia	maig	22.058	-1,3	→	-1,3
Construcció	maig	42521	3,8	↗	3,4
Comerç i reparació de vehicles de motor i motocicletes	maig	60.399	-3	↘	-3,1
Hoteleria i transport	maig	72.390	-23,1	↘	-22,6
Resta de serveis	maig	172.431	2,9	↗	2,5
Llocs de feina equivalents a temps complet	2n trim	301.635	5,5	↘	-6,8
Atur registrat	juny	51.714	-11,9	→	-1,3
Nombre de contractes de treball	juny	31.379	150,8	↘	-32,8
Índex d'incidència del total d'accidents	abril-març	3.424	-33,3		-
Energia elèctrica demandada (Mwh)	maig	286.012	15	↗	15,2
Projectes visats del COAIB	març	617	29,1	↗	13,4
Pernoctacions a establiments turístics	maig	887.665	8889,1	↗	17,1
Viatgers a establiments turístics	maig	205.056	11948,2	↗	66,5
Estada mitjana a establiments turístics	maig	4,3	-25,4	↘	-12,7
Nombre de turistes	maig	363.610	-	↗	4185,8
Mercat espanyol	maig	54.892	-	↗	193,3
Mercat alemany	maig	210.499	-	↗	123,0
Mercat britànic	maig	3670	-	↘	-51,6
Despesa turística	maig	352	-	↘	-934,8
Passatgers via aèria	maig	460.350	4066,1	↘	-1112,8
Passatgers via marítima	maig	46.094	255,2	↘	-7,4
Linea regular	maig	46.094	255,2	↘	-29,0
Creuers turístics	maig	0	-	↘	-16,4
Mercaderies via marítima	maig	862.856	34,7	→	-0,3
Mercaderies via aèria	maig	544	-19,6	↘	-9,1
Nombre hipoteques constituïdes	abril	183	74,5	↗	15,3
Consum de carburants d'automoció (quilolitres)	maig	43.840	64,7	↘	-8,0
Matriculació de vehicles	maig	2.797	244,9	↗	24,1

Font: INE, Ibestat, TGSS, elaboració pròpia

De conformitat amb la nova metodologia de la Direcció General de Model Econòmic i Ocupació, el creixement econòmic de Mallorca del primer trimestre del 2021 se xifra en un -11,5% en termes interanuals. Tot i encara tractar-se d'una taxa força negativa, representa una reducció de la caiguda per quart trimestre consecutiu. Aquest fet es reflecteix en la taxa intertrimestral, la qual és d'un 0,8%. Tal i com es pot veure a la taula adjunta, la majoria d'indicadors econòmics referents a l'illa de Mallorca mostren una recuperació, tot i que encara n'hi ha que romanen en negatiu.

Pel que fa a les dades del mercat de treball, Mallorca presenta en el mes de maig un descens de persones afiliades a la Seguretat Social del -4,4%. Tanmateix, el nombre de llocs de feina equivalents a temps complet en el segon trimestre del 2021 experimenta un increment en termes interanuals (5,5%). Paral·lelament, es produeix un descens de l'atur registrat del -11,9% durant el mes de juny. D'aquesta manera, la taxa d'atur administrativa (calculada com el nombre d'aturats registrats entre aquest mateix nombre més l'afiliació a la Seguretat Social) se situa en el 14,0% en el mes de maig, un punt percentual per sobre la del maig del 2020. La contractació del sisè mes del 2021 mostra un fort increment en el nombre de contractes (150,8%), la qual s'observa tant en la contractació indefinida (127,6%) com, sobretot, en la temporal (155,7%). Quant a la sinistralitat laboral, l'índex presenta a Mallorca el valor més baix de totes les illes (3.423,7). A més, el nombre d'accidents decreix el -40,4% entre l'abril del 2020 i el març del 2021.

El sector de l'agricultura, la ramaderia i la pesca a l'illa de Mallorca tanca el mes de maig amb 5.372 treballadors afiliats a la Seguretat Social, la qual cosa suposa un lleuger increment respecte de l'any anterior (un 2,7%) i amb la construcció són els únics sectors que registren un increment. Quant al sector secundari, Mallorca, que concentra el 79,2% de tota l'afiliació d'aquesta branca a les Illes Balears i hi registra un descens d'afiliació d'un -1,3%. Per branca, mentre creix al subministrament d'aigua i a les indústries extractives, cau a les manufactures i al subministrament d'energia elèctrica. El sector de la construcció incrementa l'afiliació a Mallorca en el mes de maig (3,8%), mentre que cau en el dels serveis (-5,8%). A l'igual que al conjunt de les Illes Balears, baixen els assalariats (-6,1%), mentre que creixen els autònoms (2,2%).

Quant als indicadors turístics, durant els primers cinc mesos de l'any 2021 els nombre de viatgers augmenta en un 17,8%, així com també el de pernoctacions en els establiments turístics (17,3%), tant l'augment de pernoctacions i viatgers es més accentuat en els apartaments turístics i, sobretot, en els allotjament de turisme rural, amb increments del 151,5% en el nombre de nits facturades i 145,4% en el nombre de viatgers. L'estada mitjana mostra un retrocés i se situa en 4,1 dies. Aquest escurçament afecta a establiments hotelers, però no a establiments rurals i apartaments turístics, aquest cas presenta un augment del 7,0% situant-se en 8,9 dies. Per origen, el mercat britànic presenta la major caiguda en les pernoctacions en tots els tipus d'establiments, i el mercat nacional la menys pronunciada. En canvi, el mercat francès és el que presenta forts increments en els indicadors esmentats anteriorment. De gener a maig del 2021 arribaren 659.668 turistes a l'illa de Mallorca, un 8,1% més respecte al mateix període de l'any 2020, però encara lluny de recuperar les xifres de l'any 2019 abans de la pandèmia (encara representen una caiguda del -80,4% respecte d'aleshores). Cal destacar el major descens entre els mercats exteriors, sobretot el britànic (-76,4%), que entre el mercat nacional (-34,4%). En canvi, el mercat alemany es recupera respecte a l'any 2020 i els turistes arribats a les Illes augmenten un 49,8%.

El passatge arribat per via aèria fins al maig a Mallorca, se situa en els 977.083 passatgers, el que suposa una baixada del -14,3%. Dels principals mercats emissors de turistes, el mercat britànic és el que cau amb més força (-91,4%), atès que al llarg d'aquests mesos encara s'ha seguit demanant quarantena pels passatgers provinents de les Illes. El mercat alemany es recupera i augmenta un 20,7%, sense arribar a assolir les xifres de l'any 2019. Altres països d'origen presenten variacions negatives, com ara el mercat italià (-90,9%) i amb variacions positives, destaca, el mercat francès i suís, amb uns increments del 117,2% i 68,5%, respectivament. El mercat domèstic experimenta una caiguda de gairebé una tercera part (-32,9%). El passatge que arriba als ports de Mallorca per via marítima augmenta un 10,2%. En el cas dels creueristes, el servei de creuers s'ha reactivat el mes de juny i a hores d'ara encara no es disposen de les dades d'aquest mes.

Quant als indicadors de confiança empresarial del tercer trimestre d'enguany, el 14,8% dels gestors d'establiments empresarials de Mallorca ha valorat favorablement la marxa del seu negoci durant el trimestre precedent, mentre que el 40,4% ho ha fet de forma desfavorable. El balanç de situació queda, per tant, en -25,6 punts, millorant visiblement tant el saldo del trimestre precedent com, especialment, el del mateix trimestre de l'any passat. D'altra banda, el 20,1% dels enquestats tenen expectatives favorables pel trimestre que comença i el 31,5% les tenen desfavorables. El balanç de les expectatives se situa en -11,4 punts, quedant una mica per sota del balanç del conjunt de les Illes (-10,3). Aquesta millora dels saldos es reflecteix en la taxa interanual de l'índex de confiança empresarial harmonitzat (ICEH) que avança gairebé un 44,0%, lleugerament per sobre de l'avanç del conjunt de l'arxipèlag. En els primers cinc mesos del 2021, les tones de mercaderies embarcades i desembarcades dels ports de Palma i d'Alcúdia reflecteixen la una pujada del volum (5,4% en el còmput conjunt). Contràriament, cau el volum de mercaderies a l'aeroport de Son Sant Joan en una cinquena part. Per altra part, en el mes d'abril d'enguany, el nombre d'hipoteques constituïdes a Mallorca creix en termes interanuals significativament un 74,5%. En canvi, en el període de gener a abril del 2021, el nombre total acumulat d'hipoteques contractades davalla un 33,3%, paral·lelament al que succeeix en el cas dels habitatges, on es redueix un 30,9%. Quant a l'import hipotecat acumulat, disminueix tant l'import total contractat com el dels préstecs sobre habitatges, un -17,6% i un -12,9% respectivament.

Pel que fa als indicadors de consum, la demanda d'energia elèctrica del mes de maig a Mallorca (286,0 GWh) puja un 15,0% i és la més moderada de totes les illes. De gener a maig, en comparació al 2020, el consum elèctric presenta un increment del 4,1%. La facturació elèctrica del primer trimestre, d'acord amb les dades de la plataforma DATADIS, també registra un fort increment (57,1%). D'altra banda, el consum de carburants (benzines i gasoil del tipus A) del mes de maig presenta un creixement encara més marcat, de gairebé un 65,0% interanual. Considerant les dades acumulades dels primers cinc mesos, la variació en relació amb el mateix període del 2020 és d'un 22,7%. Finalment, també durant aquests cinc mesos, la matriculació de turismes a Mallorca evidencia encara el fort retrocés registrat durant el primer trimestre d'enguany en comparació amb el de l'any passat i, per això, la taxa de variació és d'un -13,1%. Amb tot, els dos darrers mesos, la matriculació retorna a xifres menys excepcionals i, per exemple al mes de maig, es registra un augment d'un 347,0%. El mateix comportament s'observa en el segment de turismes per a lloguer. Així, al maig d'enguany es matriculen 1.135 vehicles front als 18 d'un any enrere (6.206,0%).

Taula 8. Indicadors de Menorca

Menorca		Darrera dada	Variació interanual (%)	Cicle-tendència T ^t _{t-12} (%)	
Valor Afegit Brut	1r trim	97,5	-10,9		
Demografia empresarial. Nombre empreses	1r trim	2924	-1,1	↘	-2,3
Índex de confiança empresarial	3r trim	122	36	↗	35,0
Afiliació a la Seguretat Social	maig	30.533	-0,7	→	-1,1
Agricultura, silvicultura i pesca	maig	808	0,7	→	1,2
Indústria i energia	maig	3.138	1,3	→	0,7
Construcció	maig	4269	7,7	↗	7,6
Comerç i reparació de vehicles de motor i motocicletes	maig	5.038	-4,5	↘	-3,4
Hoteleria i transport	maig	6.034	-14,4	↘	-11,9
Resta de serveis	maig	11.246	6,6	↗	6,6
Llocs de feina equivalents a temps complet	2n trim	24.351	14	→	-1,5
Atur registrat	juny	3.842	-28,3	→	1,8
Nombre de contractes de treball	juny	4.115	142,3	↘	-36,5
Índex d'incidència del total d'accidents	abril-març	4.113	-30,8		-
Energia elèctrica demandada (Mwh)	maig	30.837	16,5	→	-0,7
Projectes visats del COAIB	març	79	61,2	↗	9,9
Pernoctacions a establiments turístics	maig	52.232	7121,7	↗	12,7
Viatgers a establiments turístics	maig	18.733	7418,9	↗	13,0
Estada mitjana a establiments turístics	maig	2,8	-4,0	↘	-9,0
Nombre de turistes	maig	27.270	-	↗	29,6
Mercat espanyol	maig	17.700	-	↗	43,4
Mercat alemany	maig	1.962	-	→	-1,1
Mercat britànic	maig	715	-	↘	-55,4
Despesa turística	maig	19	-11515,1	↗	51,8
Passatgers via aèria	maig	49.817	2132,9	↘	-12,0
Passatgers via marítima	maig	15.279	541,2	↗	86,4
Linea regular	maig	15.279	541,2	↗	128,7
Creuers turístics	maig	0	-	↘	-39,8
Mercaderies via marítima	maig	37.395	5,6	↗	6,1
Mercaderies via aèria	maig	65	-7,7	↘	-17,2
Nombre hipoteques constituïdes	abril	16	27	↘	-9,1
Consum de carburants d'automoció (quilolitres)	maig	3.745	70,7	↘	-8,3
Matriculació de vehicles	maig	103	90,7	↗	20,3

Font: INE, Ibestat, TGSS, elaboració pròpia

De conformitat amb la nova metodologia de la Direcció General de Model Econòmic i Ocupació, el volum de producció de Menorca en el primer trimestre del 2021, comparat amb el mateix període del 2020, presenta un decrement d'un 10,9%. No obstant això, si se centra l'estudi en el curt termini, la taxa intertrimestral apunta cap a un creixement de l'1,7% en comparació amb el darrer període del 2020 i romp així la situació de recessió tècnica, ja que en el trimestre precedent la variació intertrimestral fou d'un 35,1%.

L'afiliació a la Seguretat Social del mes de maig a Menorca se situa en les 30.533 persones i mostra un descens respecte del mateix mes del 2020 del 0,7%. Pel que fa a l'afiliació equivalent a jornada completa augmenta en el segon trimestre del 2021 (14,0%). L'atur registrat del sisè mes de l'any cau un 28,3%, i la xifra de desocupats en el darrer dia assoleix les 3.842 persones. El nombre de contractes signats al juny creix considerablement (142,3%), sobretot a l'hostaleria (310,9%). L'augment de l'ocupació i l'augment de la desocupació deixen la taxa d'atur administrativa de Menorca en el 14,3%, 0,9 punts percentuals per sota la d'un any abans. Quant a la sinistralitat laboral, el nombre d'accidents dels dotze mesos entre l'abril del 2020 i el març del 2021 baixa un -38,7% a Menorca i l'índex de sinistralitat se situa en 4.112,8 incidències per cada 100.000 treballadors amb les contingències cobertes.

L'agricultura i la pesca a Menorca mantenen l'afiliació en 808 altes en el mes de maig del 2021 i creix lleugerament respecte del maig del 2020 en un 0,7%. Menorca també incrementa l'afiliació en el sector secundari respecte d'un any abans, i el nombre d'altes creix un 1,3%. En la indústria augmenta l'ocupació en totes les activitats, especialment en les indústries extractives (6,7%). La variació dels afiliats dedicats a la construcció també és positiva (7,7%), mentre que els serveis són l'únic sector que perd afiliats (-2,4%). Per règim, de nou baixen els assalariats (-2,6%), mentre que creixen els autònoms (4,7%).

La temporada turística del 2021 a Menorca presenta durant els primers cinc mesos un augment en el nombre de viatgers del 135,2% (33 milers), encara lluny de les dades de l'any 2019, quan el nombre de viatgers en establiments turístics fou de 120 milers en els primers 5 mesos. Aquest augment es presenta en tots tipus d'establiments turístics, i destaca el creixement en els apartaments turístics amb un 409,7% de variació. En aquesta illa sobresurt la caiguda del mercat britànic (-24,3%) en les nits facturades en hotels. Contràriament, el mercat alemany i el francès pugen considerablement, així com també el mercat nacional. Aquest augment en el nombre de viatgers es tradueix amb un augment del nombre de pernoctacions, que augmenta un 171,3% en el total d'establiments turístics. Concretament, els apartaments turístics i l'allotjament rural presenten augments semblants i al voltant del 220%. No obstant aquestes pujades, el nombre de viatgers augmenta amb més intensitat en els apartaments turístics, fet que fa que l'estada mitjana en aquest tipus d'allotjament caigui un 36,9%, fins als 2,8 dies. Malgrat això, encara és superior a l'estada mitjana dels allotjaments rurals (2,2 dies).

Des de la perspectiva del mitjà de transport, els passatgers arribats per via aèria a l'aeroport de Maó durant el període de gener a maig presenten un lleuger augment (4,4%) en relació amb el 2020. A Menorca, els principals mercats emissors són el mercat britànic, que experimenta el descens més accentuat (-89,7%); el mercat nacional, que disminueix en un 2,0%; i el mercat alemany, pel qual no es disposen de dades suficients per determinar la seva taxa interanual. Per via marítima, el Port de Maó presenta un augment important en el trànsit del passatge en línia regular (46,3%). El trànsit de creuers es troba paralitzat des de la declaració de l'estat d'alarma el mes de març, encara que s'ha reactivat a partir del mes de juny d'enguany però encara no es disposen dades per al seu anàlisi.

La confiança empresarial del tercer trimestre del 2021 a Menorca mostra un saldo negatiu tant en la valoració de la marxa del negoci del segon trimestre (-31,7 punts percentuals) com en les expectatives per al trimestre que comença (-15,6 punts). En ambdós casos els resultats són una mica més dolents que els de la resta d'illes, encara que també representen avanços significatius en relació amb el trimestre precedent i, sobretot, amb el mateix període d'uns anys enrere. L'índex de confiança empresarial harmonitzat (ICEH) del tercer trimestre, tot i ser la més continguda de totes les illes, presenta una millora interanual d'un 36,0%, 5,4 p. p. per sota de la mitjana de l'arxipèlag. El total de mercaderies que entren al port de Maó i en surten fins al maig pràcticament manté el mateix nivell que un any ençà (un -0,4% interanual). A més, les tones de mercaderies arribades via aèria disminueixen una quarta part en els primers cinc mesos de l'any. Per altra part, en el mes d'abril d'enguany, el nombre d'hipoteques constituïdes a Menorca creix en termes interanuals un 27%. En canvi, en el període de gener a abril del 2021, el nombre total acumulat d'hipoteques signades retrocedeix un 25,5%, que en el cas dels habitatges la davallada es redueix a un 18%. Pel que fa a l'import hipotecat acumulat, el total contractat es redueix notablement, un 37,6%, i l'import dels préstecs sobre habitatges minva un 12,1%.

Pel que fa als indicadors de consum, la demanda d'energia elèctrica del mes de maig a la menor de les Gimnèsiques registra una pujada significativa (16,5%). En l'acumulat de gener a maig, el consum elèctric de Menorca és el que presenta el major augment (8,2%) després de Formentera. La facturació elèctrica del primer trimestre creix un 68,1% interanual i, també després de Formentera, és el més elevat. Altrament, el consum de carburants d'automoció en els primers cinc mesos d'any presenta un increment d'un poc més d'una tercera part (34,7%) respecte del mateix període de l'any passat. La pujada encara és més intensa si contemplam únicament el darrer mes del període, atès que registra un augment interanual del 70,7%. Per acabar, considerant també l'acumulat fins al maig, a Menorca es matriculen 268 turismes i 103 vehicles de càrrega que representen, respectivament, taxes interanuals del -24,1% i del -16,9%. El darrer mes, no obstant això, s'activen les matriculacions d'aquest tipus de vehicles un 177,0% i un 19,0% respectivament.

Taula 9. Indicadors de Pitiüses

Pitiüses		Darrera dada	Variació interanual (%)	Variació de la cicle tendència T _t -12 (%)	
Valor Afegit Brut	1r trim	98	-13,2		
Demografia empresarial. Nombre empreses	1r trim	5583	-1,7	↘	-2,1
Índex de confiança empresarial	3r trim	122	41,8	→	0,3
Afiliació a la Seguretat Social	maig	63.456	-2,9	↘	-3,2
Agricultura, silvicultura i pesca	maig	631	10,5	↗	9,4
Indústria i energia	maig	2.597	5,0	↗	4,0
Construcció	maig	9046	3,7	→	1,0
Comerç i reparació de vehicles de motor i motocicletes	maig	9.493	-1,7	↘	-2,9
Hoteleria i transport	maig	21.547	-12,7	↘	-14,0
Resta de serveis	maig	20.142	4,8	↗	2,2
Llocs de feina equivalents a temps complet	2n trim	56.942	15,7	↘	-5,3
Atur registrat	juny	7.193	-29,7	↘	-23,7
Nombre de contractes de treball	juny	9.694	206,7	↘	-36,4
Índex d'incidència del total d'accidents	abril-març	3.835	-39,1		-
Energia elèctrica demandada (Mwh)	maig	63.570	22,5	→	0,4
Projectes visats del COAIB	març	61	1,7	↗	7,9
Pernoctacions a establiments turístics	maig	169.722	10131,2	↗	345,2
Viatgers a establiments turístics	maig	49.975	6900,4	↗	136,0
Estada mitjana a establiments turístics	maig	3	46,2	↗	39,7
Nombre de turistes	maig	82.528	-	↗	52,8
Mercat espanyol	maig	19.933	-	↗	20,4
Mercat alemany	maig	19.818	-	↘	-1913,8
Mercat britànic	maig	2814	-	↘	-31,6
Despesa turística	maig	69	19,3	↗	31,7
Passatgers via aèria	maig	139.613	3437,2	↗	26,1
Passatgers via marítima	maig	146.711	804,1	↗	473,3
Linea regular	maig	146.711	804,1	↗	398,9
Creuers turístics	maig	0	-	↘	-7,8
Mercaderies via marítima	maig	269.556	49,5	↘	-2,5
Mercaderies via aèria	maig	85	21,8	↘	-7,2
Nombre hipoteques constituïdes	abril	58	24,9	↘	-18,0
Consum de carburants d'automoció (quilolitres)	maig	9.250	93,7	↘	-10,4
Matriculació de vehicles	maig	473	255,6	↗	24,7

Font: INE, Ibestat, TGSS, elaboració pròpia

De conformitat amb la nova metodologia de la Direcció General de Model Econòmic i Ocupació, l'arxipèlag pitiús té el creixement interanual més negatiu de les Illes Balears: un -13,2%. Aquest fet posa de relleu la dependència de les Pitiüses dels sectors turístics, la qual cosa ha fet que Eivissa i Formentera patissin amb major intensitat les conseqüències econòmiques de les restriccions a la mobilitat i a l'activitat.

No obstant això, la recuperació del ritme d'activitat a les Pitiüses reflecteix el dinamisme econòmic de la regió i la variació intertrimestral arriba al 4,0% en el primer trimestre del 2021.

Els treballadors d'alta en la Seguretat Social mostren a les Pitiüses una dada el darrer dia de maig de 63.456 treballadors. Aquesta força laboral es distribueix en 58.671 altes a Eivissa i 4.785 afiliats a Formentera. Aquestes xifres, comparades amb les del mateix mes del 2020, impliquen un fort increment, del 14,3%, a Formentera i un descens del -4,0% a Eivissa. Les afiliacions equivalents a jornada completa, en el segon trimestre del 2021, augmenten tant a Eivissa (14,5%), com a Formentera (30,6%). Pel que fa a les xifres d'atur registrat, la dada de juny mostra un descens del -29,6% a l'illa d'Eivissa i del -33,7% a Formentera. D'altra banda, la taxa d'atur administrativa del cinquè mes se situa en el 13,3% per a Eivissa, 0,9 punts percentuals per sota la del 2020, i en el 6,5% per Formentera, 1,7 punts per sota la de fa un any. L'índex d'incidència dels accidents laborals a les Pitiüses presenta el segon valor més alt, per darrera de Menorca, malgrat el nombre d'accidents disminueix un -50,8%.

El nombre d'afiliats a la Seguretat Social en el sector primari el darrer dia del mes de maig és de 631 persones en el conjunt de l'arxipèlag pitiús i s'incrementa un 10,5% respecte d'un any enrere. La indústria i l'energia de les Pitiüses presenten també el menor pes relatiu de les Illes Balears, amb menys d'un 10% del total dels treballadors del sector a ambdues illes. En comparació al mes de maig del 2020 s'incrementa l'afiliació en aquest sector (5,0%), per l'augment experimentat a totes les branques.

Ahora l'afiliació a la construcció a Eivissa i Formentera també mostra un creixement del 3,7%. En canvi, els serveis es mantenen en negatiu (-4,4%). Quant a la distribució per règims, els descensos es concentren en els assalariats (-5,5%), atès que augmenten els autònoms (5,9%).

La temporada turística del 2021 de les Pitiüses en el període de gener a maig de 2021 presenta un augment interanual dels viatgers (98,2%) i de les pernoctacions (136,0%). En els apartaments turístics és on augmenta més el nombre de pernoctacions respecte a la resta d'establiments turístics, i quant a viatgers també destaca l'augment en aquests tipus d'establiments, molt superior a les pernoctacions, per la qual cosa, l'estada mitjana disminueix en un -30,3%, quedant en 3,1 dies. El nombre total de turistes que visiten Eivissa i Formentera com a destinació turística fins al mes de maig del 2021 assoleix un 115.463 turistes, que implica un augment del 56,1% respecte al 2020, però lluny de les xifres que s'assoliren en el mateix període del 2019, quan arribaren 675.337 turistes i que suposa una caiguda del -82,9%. Quant als principals mercats emissors turístics, el mercat britànic presenta un augment del 74%, a diferència de la resta d'illes, on ha patit fortes caigudes. El mercat alemany té un fort augment (631,9%), però el mercat nacional experimenta un descens del -30,1%.

El volum de passatgers de l'aeroport d'Eivissa experimenta un augment del 9,8% interanual durant els primers cinc mesos de 2021. El mercat britànic cau un -69,3%, mentre que la resta de països augmenta el nombre de passatgers. Així, el mercat italià, suís, francès i alemany presenten increments de més del 1.000%, però malgrat tot encara no s'assoleixen les dades de passatgers arribats prèvies a la pandèmia. La via marítima presenta també importants augments en el nombre de passatgers arribats en línia regular a Formentera (72,3%) i a Eivissa (44,3%). El trànsit de creueristes es troba paralitzat des de la declaració de l'estat d'alarma el mes de març del 2020, encara que s'ha reactivat a partir de juny i a hores d'ara no disposem de les dades d'aquest mes per poder-les presentar.

Taula 10. Indicadors d'Eivissa

Eivissa		Darrera dada	Variació interanual (%)	Variació de la cicle tendència T _t -12 (%)
Demografia empresarial. Nombre empreses	1r trim	5223	-1,5	↘ -2,1
Afiliació a la Seguretat Social	maig	58.671	-4	↘ -4,1
Agricultura, silvicultura i pesca	maig	561	10	↗ 8,7
Indústria i energia	maig	2.519	5,3	↗ 4,6
Construcció	maig	8596	4,6	→ 1,7
Comerç i reparació de vehicles de motor i motocicletes	maig	8.758	-3,1	↘ -3,1
Hoteleria i transport	maig	19.220	-15,6	↘ -16,0
Resta de serveis	maig	19.017	4,5	→ 1,9
Llocs de feina equivalents a temps complet	2n trim	52.282	14,5	↘ -5,6
Atur registrat	juny	6975	-29,6	↘ -23,8
Nombre de contractes de treball	juny	8488	200,2	↘ -36,7
Energia elèctrica demandada (Mwh)	maig	59.252	20,4	↗ 20,4
Passatgers via marítima	maig	83103	633,9	↗ 392,2
Línia regular	maig	83.103	633,9	↗ 247,9
Creuers turístics	maig	0	-	↘ -8
Mercaderies via marítima	maig	241.875	46,6	↘ -3
Matriculació de vehicles	maig	398	213,4	↗ 174,1

Font: INE, Ibestat, TGSS, elaboració pròpia

L'indicador de confiança empresarial del tercer trimestre d'enguany, concretament el relatiu a la valoració de la marxa del negoci de les empreses pitiüses durant el trimestre precedent, presenta un saldo de -26,2 punts, lleugerament per sobre del saldo del conjunt de l'arxipèlag (-27,3 punts). Les expectatives per al trimestre actual, tot i mantenir el saldo en valors negatius (-3,0 punts), mostren un avanç prou significatiu, molt per sobre de la mitjana de l'arxipèlag (-10,3 punts). L'ICEH registra una taxa de variació interanual d'un 41,8 %, un valor que també és 0,4 p. p. superior al del conjunt de les Illes (41,4 %). Les mercaderies embarcades i desembarcades al port d'Eivissa presenten entre gener i maig de l'any 2021 un increment total del 6,2 %, si bé el cas de la Savina és força més destacat (33,7 %). Per la seva part, les mercaderies arribades via aèria a Eivissa al llarg dels primers cinc mesos mostren una disminució del -14,9 %. D'altra banda, en el mes d'abril d'enguany, el nombre d'hipoteques constituïdes a les Pitiüses creix en termes interanuals un 24,9 %. A més, en el període de gener a abril del 2021, Eivissa i Formentera lideren la dinàmica de l'evolució interanual del nombre acumulat total (10,1 %) i per a habitatges (15,9 %) d'hipoteques constituïdes, encara que l'import acumulat subscrit en aquestes hipoteques presenta unes variacions contradictòries (-31,6 % i 4,4 % respectivament).

Quant als indicadors de consum, la demanda elèctrica del mes de maig creix significativament tant a Eivissa (20,4 %) com, sobretot, a Formentera (60,2 %). Considerant la demanda acumulada de gener a maig, i a l'igual de la resta d'illes, el consum augmenta un 6,1 % a la pitiusa major i bastant més a Formentera (-18,7 %). La facturació elèctrica del primer trimestre, en termes interanuals, registra igualment fortes pujades, d'un 59,1 % i 80,4 % respectivament. D'altra banda, el consum de carburants d'automoció de les Pitiüses registra, de gener a maig, un increment de quasi una tercera part (32,5 %) en relació amb el mateix període de l'any passat. La pujada és encara més intensa en el mes de maig, amb una variació interanual del 93,7 %. Finalment, també tenint en compte les dades dels primers cinc mesos de l'any, a Eivissa es matriculen 767 turismes (-25,0 % de variació interanual) i 213 vehicles de càrrega, el mateix nombre que en el 2020. Seguint aquesta mateixa tipologia de vehicles i el mateix període examinat, a Formentera les matriculacions són 76 i 18, amb variacions respectives del 65,2 % i 157,1 %.

Taula 11. Indicadors de Formentera

Formentera		Darrera dada	Variació interanual (%)	Variació de la cicle tendència T _t -12 (%)
Demografia empresarial. Nombre empreses	1r trim	360	-4,3	↘ -2,0
Afiliació a la Seguretat Social	maig	4.785	14,3	↗ 11,9
Agricultura, silvicultura i pesca	maig	70	18,6	↗ 14,7
Indústria i energia	maig	78	-4,9	↘ -4,5
Construcció	maig	450	-11,6	↘ -10,6
Comerç i reparació de vehicles de motor i motocicletes	maig	735	17,2	↘ -2,7
Hoteleria i transport	maig	2.327	22,4	↘ -13,1
Resta de serveis	maig	1.125	11,4	↗ 10,9
Llocs de feina equivalents a temps complet	2n trim	4.660	30,6	↘ -2,7
Atur registrat	juny	218	-33,7	↘ -20,3
Nombre de contractes de treball	juny	1.206	261,1	↘ -14,6
Energia elèctrica demandada (Mwh)	maig	4.318	60,3	↗ 57,7
Passatgers via marítima	maig	63.608	1196,8	↘ -27,4
Linea regular	maig	63.608	1196,8	↘ -29
Creuers turístics	maig	0	-	→ 0
Mercaderies via marítima	maig	27.681	79,6	↗ 20,1
Matriculació de vehicles	maig	75	1150	↘ -14,2

Font: INE, Ibestat, TGSS, elaboració pròpia

1 Agropesquer

Taula 12. Creixement del VAB de l'agricultura, la ramaderia i la pesca

Anual				Trimestral								
2017	2018	2019	2020	2019				2020 (p)				2021 (p)
				I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
-4,3	-7,9	-3,2	-18,8	-4,9	-3,7	-2,5	-1,5	-9,3	-15,9	-31,9	-18,3	-17,6

Font: Direcció General de Model Econòmic i Ocupació

p: provisional

Taxes de variació interanual a preus constants (en %)

Agricultura

El VAB provisional de l'any 2020 del sector agropesquer, segons les dades disponibles, indica una caiguda d'un -18,8%, propera a la del conjunt balear. Aquesta dada, reflecteix la situació que s'ha viscut al llarg de l'any a conseqüència de la pandèmia de Coronavirus, amb reduccions de l'activitat del sector primari, on també ha repercutit el tancament d'activitats i les restriccions a la mobilitat. El primer trimestre del 2021 afegeix negativitat a les taxes anteriors i presenta una variació interanual del valor afegit brut del -17,6%.

En el mes de maig del 2021 hi ha, a les Illes Balears, 5.760 persones afiliades a la Seguretat Social en agricultura i ramaderia, un augment de l'1,4% en comparació amb el mateix mes de l'any 2020. A la branca de la silvicultura i explotació forestal, n'hi havia 670. Comptants ambdues activitats l'augment és del 3,6%. Per règim d'afiliació, un 44,0% dels treballadors estan afiliats al règim agrari, ràtio una mica inferior a la del mateix mes de l'any passat (44,2%). Un 38,2% dels treballadors són autònoms i, respecte de l'any anterior, augmenten un 0,2%. El 17,8% restant dels afiliats pertanyen al règim general, el qual s'incrementa amb força en comparació a l'any anterior (12,4%). Per illes, l'afiliació s'incrementa a Eivissa (10,8% interanual) i més especialment a Formentera (37,9%).

Taula 13. Afiliació a la Seguretat Social en l'agricultura

	Darrera dada		Variació interanual (%)		Cicle-tendència T _{t-12} (%)
Illes Balears	maig	6.430	3,6	↗	3,7
Mallorca	maig	4.955	3,5	↗	3,5
Menorca	maig	701	0,6	→	0,8
Eivissa	maig	501	10,8	↗	10,6
Formentera	maig	40	37,9	↗	31,4

Font: TGSS

Menorca és la única illa que es manté més o manco estable quant a l'afiliació (0,6%), mentre que Mallorca recupera un 3,5% dels afiliats respecte del gener del 2020. Quant a la proporció d'afiliats de cada illa respecte del total, Mallorca aporta un 77,1%; Menorca, un 10,9%; Eivissa, un 7,8%, i Formentera, el 0,6% restant. Finalment, la variació interanual del percentatge d'afiliats per illa és molt reduïda en tots els casos. Finalment comentar que la suma dels percentatges de cada illa no suma el total atès que hi ha treballadors que no estan assignats territorialment.

LA COMERCIALIZACIÓ DE FRUITA I HORTALISSA QUE PROVÉ DELS PRODUCTORS ES MANTÉ ESTABLE RESPECTE AL 2019

En el mercat central de Mallorca, segons les dades del primer semestre del 2021, s'han comercialitzat 72.635,2 tones de **fruita i hortalissa** que provenen de majoristes i productors, un -5,0% menys del pes que en la primera meitat de l'any 2020. El signe negatiu d'aquesta dada es produeix per la comercialització que prové dels majoristes (-5,1%), en especial en el cas de les hortalisses (-7,4%), tot i que la comercialització de la fruita no ajuda a esmorteir la caiguda (-2,1%). En canvi, les mercaderies entregades pels productors s'incrementen un 6,8% en els primers sis mesos del 2021, i ho fan tant les fruites (23,2%) com les hortalisses (1,7%). En termes de preus, mentre les fruites s'abarateixen un 8,1%, els preus de les hortalisses augmenten en termes interanuals un 6,1%. Cal destacar que el preu mitjà de la patata cau un 4,9% de mitjana dels sis primers mesos del 2021 en termes interanuals.

Taula 14. Indicadors de l'agricultura

		Darrera dada		Variació interanual (%)			
Mercat central de Mallorca (total)		Tones	PMP	Tones		PMP	
Fruita	gener-juny	32.164	1,1	→	-1,9	↘	-8,1
Hortalisses	gener-juny	40.471	1,1	↘	-7,3	↗	6,1
Patates	gener-juny	-	0,6		-	↘	-4,9
Total	gener-juny	72.635	1,0	↘	-5,0	→	-1,9
Mercaderies agràries exportades		Tones	Milers d'€	Tones		Milers d'€	
Patates	gener-maig	11.224	5.620	↘	-2,1	↗	7,5
Polònia	gener-maig	7.236	2.958	↗	24,7	↗	46,1
Regne Unit	gener-maig	2.549	1.866	↘	-16,9	↘	-4,2
Goma de garrofi	gener-maig	751	15.728	↗	34,4	↗	73,2
Estats Units	gener-maig	272	5.711	↗	218,9	↗	273,3
Dinamarca	gener-maig	146	3.247	↘	-14,1	↗	11,7
Vins i licors	gener-maig	3.346	4.151	↗	480,0	↗	21,6
Alemanya	gener-maig	3.090	1.886	↗	824,3	↗	18,6
Suïssa	gener-maig	80	916	↘	-12,5	↘	-11,3

Font: Mercapalma, lbestat

PMP: preu mitjà ponderat

Pel que fa a la collita de **cereals**, les dades obtingudes dels avanços de superfície i les produccions agrícoles reflecteixen un increment de les primeres i una evolució desigual de les segones. Concretament, segons les dades estimades en el mes de maig del 2021 respecte de l'any anterior, encara provisionals, del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, la producció dels cereals que més es conreen a les Illes Balears (blat, ordi i civada) reflecteix que la producció de blat es preveu que sigui de 10 milers de tones (xifra que és un 13,7% superior respecte de fa un any), en una superfície de conreu de 6.000 hectàrees (300 més que en la superfície del 2020). La producció d'ordi es preveu de 27,5 milers de tones, un 7,1% menys que un any enrere, tot i que la superfície de conreu de 20.400 hectàrees implica 300 ha més. La producció de civada creix un 5,0% interanual i la previsió és de 8,4 milers de tones en una superfície de conreu de 15.000 hectàrees que, en aquest cas, suposa un increment de la superfície de conreu de 1.200 hectàrees. Per al conjunt de l'Estat espanyol, les previsions són d'una reducció en les superfícies de conreu de l'ordi d'un -6,0%, però d'augment en el cas del blat (un 8,1%) i de la civada (un 0,2%).

Pel que fa a la producció d'ametla, segons dades de la Mesa Nacional de Fruita Seca, durant la campanya 2021 la producció serà de 500 tones recollides a les Illes Balears. Aquesta xifra implica menys de la meitat que la campanya anterior. El descens no és del tot atribuïble a la reducció de la superfície, tot i que hagi passat de 12.217 ha a 10.676 ha, una caiguda del 12,6%. En l'àmbit nacional, es preveu una producció de 84.048 tones, una reducció de l'11,7% malgrat la superfície s'incrementi un 7,7%. La minva de la producció a nivell estatal és a conseqüència de les fortes gelades que van afectar a diverses varietats en les principals zones productores de la meitat nord d'Espanya, que no es veu compensada per l'increment de la producció a Andalusia, Múrcia i Comunitat Valenciana, on, tot i que amb

un menor impacte, també es van veure afectades, principalment les zones de cultiu tradicional, per gelades i fongs.

A continuació s'analitzarà el **mercat exterior** amb relació als principals productes de les Illes Balears que es venen fora de les fronteres. Per al còmput dels primers cinc mesos del 2021, pel que fa a la patata, n'ha baixat l'exportació en volum (-2,1%), però el preu ha compensat la caiguda i s'incrementa en valor econòmic (7,5%). Entre els principals països compradors d'aquest tubèrcul cal destacar un increment important de les vendes a Polònia (un 24,7% en pes acompanyat d'un 46,1% d'augment en valor econòmic). En canvi, cauen les vendes en volum al Regne Unit un 16,9%, si bé també la reducció en el valor econòmic és més suau (-4,2%). Pel que fa a la goma de garrofi, en els primers cinc mesos del 2021, es reprèn la tendència positiva i es produeix un increment de les exportacions d'aquest producte, tant en volum (34,4%) com, especialment, en valor monetari (73,2%). Les vendes internacionals d'aquest producte, del qual les Illes Balears són un exportador amb pes mundial, disminueixen en el cas de Dinamarca en pes (-14,1%), però augmenten en valor monetari (11,7%). En el cas d'Amèrica del Nord, que ja s'ha posicionat com el principal receptor en el 2021, s'han produït forts increments en el pes (218,9%), que són encara més intensos en valor (273,3%). Finalment, el valor i el volum de les exportacions de vins i licors cap a altres països també mostra pujades importants especialment en el pes (480%), però també en el valor monetari (21,6%) a l'acumulat entre gener i maig del 2021, en comparació amb el mateix període del 2020. Les vendes d'aquestes begudes presenten una evolució força positiva el principals país comprador, Alemanya, que gairebé acull la meitat del valor de les exportacions, amb unes pujades del 824% en volum i del 18,6% en valor de les exportacions.

Ramaderia

Segons les dades provisionals del primer quadrimestre del 2021 del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, quant a les tones de carn de bestiar sacrificat als **escorxadors** de les Illes Balears, cauen tots els tipus de carn. Així, les tones de carn de bestiar boví cauen un 13,7% en comparació amb els primers quatre mesos del 2020, a l'igual que les tones de bestiar oví (-17,0%). La carn de porcí, la més demanda en volum, presenta un descens del -3,1% en els tones sacrificades. Destaca la caiguda relativa de la carn de cabrum (-30,3%), tot i que representi una proporció molt baixa respecte de la resta de carns sacrificades. La carn d'aus retrocedeix un -2,4% en termes interanuals. De conformitat amb l'enquesta de sacrifici de bestiar, la varietat més demandada és la carn de bestiar porcí, seguida de la carn de boví, la carn d'oví, la carn d'aus i, en darrer lloc, la carn de cabrum. Les fortes caigudes en la carn estan acompanyades per caigudes en el nombre d'animals sacrificats. Així, el nombre de porcs que entraren als escorxadors en el primer quadrimestre el 2021 arriba a 20.903 animals, que representa un descens del 7,1%. El bestiar boví se situa en 2.192 unitats (un -17,6%) i el bestiar oví, en 50.448 animals (-12,9%). Si es consideren les xifres del conjunt nacional per al període considerat, augmenta un 5,0% la carn sacrificada per al principal tipus de bestiar, el porcí. La carn de les aus, la segona amb major pes de tones sacrificades, cau un 2,7%, i la tercera, la carn de boví, s'incrementa un 2,3%.

CAU EL NOMBRE DE TONES DE BESTIAR SÀCRIFICAT A TOTS ELS TIPUS DE CARN

De conformitat amb les declaracions obligatòries del sector boví de llet, publicades pel Fons Espanyol de Garantia Agrària (FEGA), el preu mitjà ponderat de la llet a les Illes Balears se situa en el mes de febrer en 0,317 euros per litre. Això suposa 0,021 euros per sota la mitjana nacional, que se situa en 0,338 euros per litre. Respecte de fa un any, el preu no ha variat i es manté al mateix nivell, tot i que a nivell nacional ha augmentat 0,2 cèntims. En els primers dos mesos del 2021, la producció de llet a les illes arriba a les 8.778,5 tones, un -10,6% menys que en el 2020. Aquesta producció es lliura íntegrament a compradors situats a la mateixa comunitat autònoma.

Pesca

Durant el mes de maig del 2021 el nombre d'afiliats en el sector pesquer és de 614 treballadors, la qual cosa suposa una reducció respecte del mateix mes del 2020 d'un 3,6%. La caiguda en l'afiliació al sector es concentra tota a Mallorca (-5,7%), ja que es manté a les Pitiüses (tant a Eivissa com a Formentera) i fins i tot s'incrementa a Menorca (1,9%). Aquesta discrepància en l'evolució, ha fet que Mallorca perdi pes en la concentració d'afiliats fins a situar-se en el 67,9% d'afiliats, mentre Menorca augmenta la seva participació fins al 17,4% del total d'afiliats.

Taula 15. Indicadors de la ramaderia

Carn sacrificada en els escorxadors (tones)	Any 2021		Variació interanual (%)	
Bestiar boví	gener-abril	617	↘	-13,7
Bestiar oví	gener-abril	533	↘	-17,0
Bestiar cabrum	gener-abril	9	↘	-30,3
Bestiar porcí	gener-abril	996	↘	-3,1
Bestiar equí	gener-abril	0	→	0,0
Aus	gener-abril	77	↘	-2,4

Font: Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació

Taula 16. Afiliació a la Seguretat Social en el sector pesquer

	Darrera dada		Variació interanual (%)	Cicle-tendència T^t_{t-12} (%)	
Illes Balears	maig	614	-3,6	↘	-2,6
Mallorca	maig	417	-5,7	↘	-4,5
Menorca	maig	107	1,9	↗	2,1
Eivissa	maig	60	0	→	-0,7
Formentera	maig	30	0	→	0,2

Font: TGSS

Taula 17. Indicadors de producció pesquera, primer trimestre 2021

Captures	Pes (kg)	Valor (€)	Variació interanual (%)			
			Pes (kg)	Valor (€)		
Sardina	56.617		↗	152,1		
Aladroc	45.544		↘	-71,1		
Gamba vermella	36.546	750.621	↘	-9,8	↘	-6,0
Gerret	33.387	139.913	↘	-24,4	↘	-23,6
Rajada	27.838		↗	13,8		
Sorell	26.200		→	1,4		
Pop	21.554	123.906	↘	-48,3		-28,4
Morralla	21.077	121.176		33,9		4,4
Lluç	19.382	120.180				
Moll vermell	19.382			-18,7		-10,7
Sípia		161.693		-40,2		-33,4
Calamar		149.004				-32,2

Font: Direcció General de Pesca i Medi Marí

2 Indústria i energia

Taula 18. Creixement del VAB de la indústria i l'energia a les Illes Balears

Anual				Trimestral								
2017	2018	2019	2020	2019				2020 (p)				2021 (p)
			(p)	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
-0,9	-1,7	-1,2	-17,8	-4,8	-3,1	0,2	3,2	-2,4	-35,6	-27,5	-5,8	6,7

Font: Direcció General de Model Econòmic i Ocupació

p: provisional

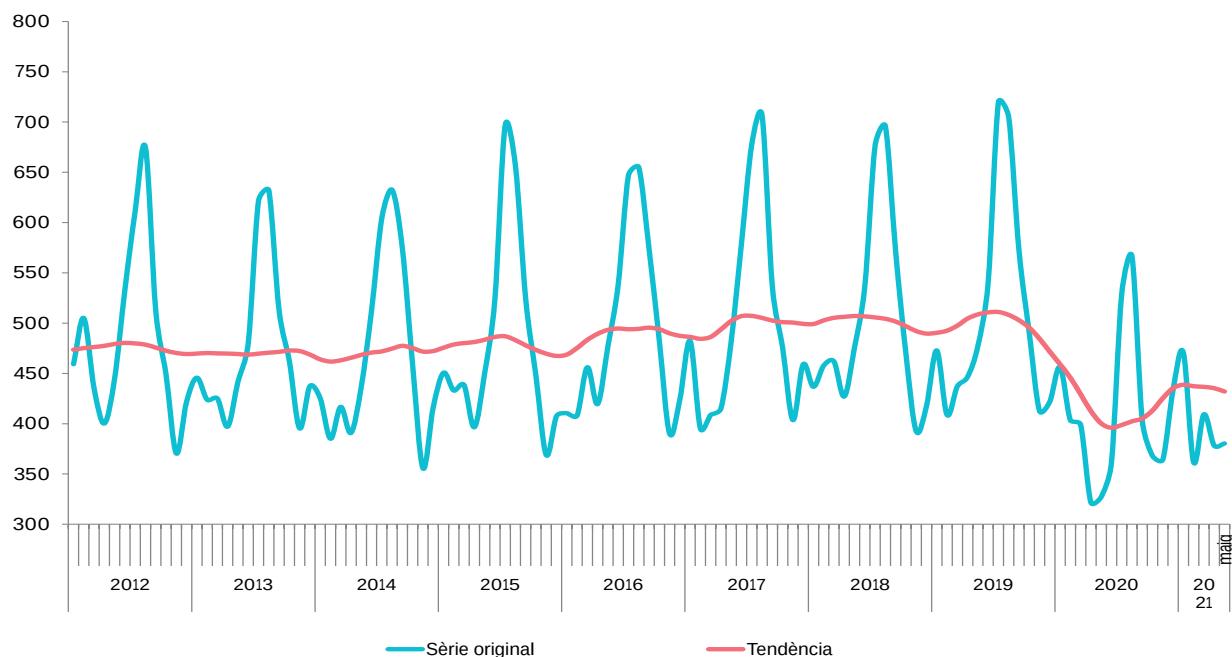
Taxes de variació interanual a preus constants (en %)

Malgrat al 2020 la pandèmia de la Covid-19 va colpejar amb força la indústria de les Illes per la disminució de l'activitat i la caiguda de la demanda, en el primer trimestre d'enguany és el sector que, en termes de VAB i d'acord amb els càlculs que realitza la Direcció General de Model Econòmic i Ocupació, mostra signes més visibles de recuperació. Aquest trimestre, el VAB generat pel sector de la indústria i l'energia, després de quatre consecutius en negatiu, registra un creixement interanual d'un 6,7% i és l'únic sector que recobra els valors positius. Tot i que les previsions estan subjectes encara a un grau d'incertesa molt elevat, la mateixa Direcció General estima per a l'exercici de 2021 que els serveis i la indústria poden esdevenir els vectors de la recuperació econòmica de l'arxipèlag.

EN EL PRIMER TRIMESTRE, EL VAB DE LA INDÚSTRIA CREIX UN 6,7%

D'altra banda, els indicadors de confiança empresarial de les Illes del tercer trimestre d'enguany indiquen que un 19,2% dels gestors de les empreses del sector de la indústria valoren de manera favorable la marxa del seu negoci durant el segon trimestre, mentre que un 40,4% ho fan de forma desfavorable. El balanç de situació del sector (-21,2 punts) millora gairebé en 28,0 punts respecte del trimestre precedent i queda sensiblement per sobre del saldo mitjà de tots els sectors econòmics (-27,3 punts). En relació amb la valoració d'un any enrere (-73,6 punts) la millora encara és més evident, ja que el saldo de l'actual trimestre avança 52,4 punts. Quant a les expectatives per al trimestre actual, el tercer del 2021, la indústria registra una valoració prou optimista, per sobre d'altres sectors com el de la construcció i el transport i hostaleria. El 23,1% de les respostes consideren que la marxa del negoci serà favorable, front al 34,6% que opinen que serà desfavorable.

Gràfic 8. Energia elèctrica mensual demandada a les Illes Balears (GWh)

Font: Ibestat i elaboració pròpia

Taula 19. Indicadors de la indústria i l'energia

	Darrera dada		Variació interanual (%)	Cicle-tendència T _{t-12} (%)	
Índex de confiança empresarial harmonitzat (ICEH) de la indústria	3er trim	123,8	41,0	↗	38,8
Índex de producció industrial	maig	67,8	11,1	↘	-2
Energia elèctrica demandada (MWh)	maig	380.417,9	16,3	↗	7,9
Mallorca	maig	286.011,7	15,0	↗	15,2
Menorca	maig	30.836,6	16,5	→	-0,7
Eivissa	maig	59.251,5	20,4	↗	20,4
Formentera	maig	4.318,2	60,3	↗	57,7
Energia elèctrica facturada en la indústria (MWh)	març	63.525,1	211,5	↗	-
Mallorca	març	46.644,3	210,3	↗	-
Menorca	març	8.264,9	221,1	↗	-
Eivissa	març	8.117,6	212,8	↗	-
Formentera	març	498,3	191,6	↗	-
Ocupats totals en la indústria i energia	maig	27.848	-0,4	→	-0,6
Assalariats	maig	22.132	-0,7	→	-1,1
Autònoms	maig	5.716	0,8	→	0,8
Ocupats en les indústries extractives	maig	407	3,8	↗	3,6
Mallorca	maig	326	3,8	↗	3,7
Menorca	maig	16	6,7	↗	6,7
Eivissa	maig	65	3,2	↗	2,4
Formentera	maig	0	-	↗	-
Ocupats en les indústries manufactureres	maig	21.870	-1,5	→	-1,6
Mallorca	maig	16.964	-2,3	↘	-2,7
Menorca	maig	2.979	1,2	→	0,6
Eivissa	maig	1.800	2,5	→	1,8
Formentera	maig	73	-6,4	↘	-5,2
Ocupats en l'energia elèctrica, gas i aigua	maig	5.571	3,6	↗	2,9
Mallorca	maig	4.768	2,3	→	1,5
Menorca	maig	143	2,9	↗	3,4
Eivissa	maig	654	14,1	↗	13,0
Formentera	maig	5	25,0	↗	-

Font: INE, Ibestat, TGSS, Datadis i elaboració pròpia

Consegüentment, el balanç d'expectatives queda en -11,5 punts, millorant notòriament la valoració d'un any enrere (-66,0 punts), però lleugerament per sota del saldo mitjà de tots els sectors econòmics (-10,3 punts). Altrament, l'índex de confiança empresarial harmonitzat (ICEH) de la indústria durant aquest tercer trimestre reflecteix un fort avanç, d'un 41,0 % interanual, només per darrere de l'avanç del comerç i pràcticament el mateix valor que el de la mitjana de tots els sectors econòmics (41,4 %).

El sector de la indústria i l'energia a les Illes Balears té al maig d'enguany 22.132 afiliats al règim general de la Seguretat Social i 5.716 al d'autònoms, amb un total de 27.848 cotitzadors. Aquests valors representen, respecte del maig de l'any passat, una disminució d'un -0,4 % en el total d'afiliats de l'arxipèlag.

Això no obstant, tant a Menorca com, sobretot, a Eivissa es registren avanços significatius, d'un 1,3 % i un 5,3 %, respectivament. Per contra, Mallorca i Formentera presenten disminucions d'un -1,3 % i d'un -4,9 %. Per sectors i considerant els dos règims, aquest mes es guanyen afiliats en les indústries extractives (un 3,8 % interanual) i en les activitats de subministrament d'aigua, sanejament i residus (5,5 %). La indústria manufacturera de l'arxipèlag, que concentra gairebé el 79,0 % dels treballadors d'alta, perd un -1,5 % de les persones afiliades.

L'AFILIACIÓ A LA SEGURETAT SOCIAL DE LA INDÚSTRIA DISMINUEIX UN -0,4 % INTERANUAL.

Després de quinze mesos en negatiu, al mes d'abril la producció industrial de les Illes Balears experimenta una forta recuperació i la taxa de variació interanual de l'índex retorna als valors positius amb un 33,0 %. Al maig, el darrer mes amb dades disponibles, es manté la tendència si bé amb una mica menys d'intensitat (11,1 %). Tot i l'avanç, aquest darrer valor roman allunyat del registre del mes de maig del conjunt de l'Estat, la producció del qual es dispara fins al 28,2 %, front el 50,2 % al mes d'abril. A les Illes, totes les destinacions dels béns queden en positiu i destaca especialment la pujada interanual dels béns de consum durador (28,4 %). També registren un avanç important els béns de consum no durador (19,7 %) i l'energia (10,6 %). La variació interanual de la mitjana dels primers cinc mesos de l'any se situa a les Illes en un 2,4 % i en el conjunt d'Espanya en un 13,5 %.

AL MAIG, LA PRODUCCIÓ INDUSTRIAL ES MANTÉ A L'ALÇA (11,1 %).

També la facturació de les empreses experimenta una forta embranzida i l'índex de volum de negoci de la indústria del mes d'abril registra una pujada d'un 47,6 % interanual a les Illes (un 41,5 p. p. més que el valor precedent) i de gairebé un 70,0 % en el conjunt de l'Estat. La variació de la mitjana del primer quadrimestre, comparada amb la del mateix període de l'any passat, continua en negatiu a les Illes (-0,4 %) mentre que a Espanya se situa en un 13,7 %.

D'altra banda, l'evolució més recent dels preus industrials, després de les fluctuacions dels darrers mesos, mostra una clara tendència a l'alça i, al mes d'abril, la taxa interanual de l'índex general s'enfila fins al 24,8 %, més de 15,0 punts percentuals superior al registre del març. La xifra és atribuïble, per damunt de tot, al fort increment dels preus de l'energia. La resta de destinacions dels béns es mantenen sense variacions destacables. La taxa del conjunt de l'Estat, encara que més moderadament, també s'accelera i se situa a l'abril en un 12,8 %. Altrament, la variació de la mitjana del primer quadrimestre queda a les Illes en un 9,8 % i a Espanya en un 7,3 %.

Al mes de maig, la demanda d'energia elèctrica en el conjunt de l'arxipèlag (380,4 GWh) puja un 16,3 % en relació amb el mateix mes de l'any passat.

D'acord amb les dades de Red Eléctrica de España (REE), la demanda corregida d'efectes de calendari (-0,2 p. p.) i de temperatura (-2,9 p. p.) puja un 19,3 %. Amb tot, aquesta recuperació s'explica més aviat per la forta baixada interanual experimentada el maig del 2020, atès que la demanda es troba encara un -20,0 % per sota de l'assolida al 2019. Aquest mes s'observa que les diferències entre les distintes illes són ben marcades. Així, Formentera incrementa el consum elèctric un 60,2 % i Eivissa un 20,4 %. Mallorca i Menorca presenten variacions una mica més moderades, amb taxes del 15,0 % i del 16,5 %, respectivament. La demanda acumulada de gener a maig (2.000,5 GWh) augmenta un 4,8 % en relació amb el mateix període del 2020. Formentera, un altre cop, registra la pujada més significativa (18,7 %), mentre que Mallorca la més continguda (4,1 %). En el balanç elèctric dels primers cinc mesos del 2021 cal ressaltar la nul·la presència de la tecnologia basada en el carbó en l'estructura de generació elèctrica de les Illes. Aquesta circumstància és compensada per la major aportació d'energia elèctrica a través de l'enllaç amb la Península (gairebé un 30,0 % els darrers mesos) i, sobretot, de la tecnologia de cicle combinat (entre el 50,0 % i el 55,0 %). Per altra part, seguint amb les dades de REE i sense considerar l'aportació de l'enllaç, en l'acumulat d'aquests cinc mesos la generació d'energia renovable (111,1 GWh) augmenta gradualment el seu pes sobre el total i representa el 8,6 % de l'energia elèctrica generada a les Illes. Finalment, en aquest mateix període, les emissions a l'atmosfera associades a la generació elèctrica arriben a 583,6 milers de tCO₂ eq, la qual cosa representa una reducció del 3,8 % respecte dels mateixos mesos del 2020.

Quant a la facturació elèctrica, d'acord amb les dades de la plataforma DATADIS, al mes de març el sector de la indústria factura en el conjunt de l'arxipèlag 63.525 MWh, un 212,0 % més que un any enrere. Totes les illes presenten increments molt marcats, al voltant de multiplicar per tres les facturacions d'un any ençà. Malgrat les diferències són minses, el creixement més destacat es produeix a Menorca (221,1 %) i, per contra, Formentera registra l'avanç més moderat, amb una taxa de variació del 191,6 %. Mallorca i Eivissa presenten augments similars, entorn del 210,0 %.

Taula 20. Creixement del VAB de la construcció a les Illes Balears

Anual				Trimestral								
2017	2018	2019	2020	2019				2020 (p)				2021 (p)
			(p)	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
2,6	0,8	5,9	-10	2,8	4,7	7,1	8,9	-7,7	-11,6	-6,4	-14,2	-11,7

Font: Direcció General de Model Econòmic i Ocupació

p: provisional

Taxes de variació interanual a preus constants (en %). Revisió metodològica 2021

En els darrers mesos la construcció ha recuperat terreny gradualment i els símptomes de millora en el sector són evidents i, per exemple, està creixent amb força el nombre d'empreses en alta a la Seguretat Social. No obstant això, no tots els indicadors reflecteixen aquesta millora de l'activitat. De fet, d'acord amb el càlcul que realitza la Direcció General de Model Econòmic i Ocupació (DGMEiO), durant el primer trimestre del 2021, el sector de la construcció encara registra un retrocés prou significatiu, d'un -11,7% respecte del mateix trimestre de 2020. Aquest valor, que és el mateix que el de la mitjana de tota l'economia, millora en 2,5 p.p. el del trimestre precedent. Quant a la previsió per al conjunt del 2021, la DGMEiO estima igualment una caiguda del VAB, fet que, en cas de confirmar-se, contrastaria amb els registres positius que es preveuen per als serveis i, sobretot, per a la indústria.

Quant als indicadors de confiança empresarial corresponents al tercer trimestre, el 12,8% dels gestors d'establiments empresarials del sector de la construcció de les Illes tenen una opinió favorable sobre la marxa del seu negoci en el trimestre precedent, mentre que el 21,1% la tenen desfavorable. La diferència entre els dos percentatges se situa en -8,3 punts, molt superior a la xifra de la resta de sectors i de la mitjana de tota l'economia (-27,3 punts). Pel que fa a les expectatives respecte del trimestre que comença, l'11,0% dels enquestats consideren que la marxa del seu negoci serà favorable i el 24,8% que serà desfavorable. El saldo d'expectatives queda en -13,8 punt —només el transport i hostaleria presenta un balanç més pessimista— i se situa 3,5 punts per sota de la valoració mitjana de tots els sectors (-10,3 punts). Finalment, l'índex de confiança empresarial harmonitzat (ICEH) del sector augmenta un 33,3% interanual i, comparada amb la de la resta de sectors, representa la taxa de creixement més moderada.

Els darrers mesos el sector de la construcció ha continuat generant llocs de treball i al maig l'afiliació a la Seguretat Social creix en el conjunt de l'arxipèlag un 4,0% interanual, 1,8 p.p. per sota del valor del mes d'abril. Considerant tots els règims de cotització, el nombre d'afiliats arriba aquest mes a 55.979 (39.429 en el general i 16.460 en el d'autònoms), quedant fins i tot lleugerament per sobre del nombre d'afiliats del mes de maig del 2019, si bé s'ha de tenir present que una petita part (concretament 99 persones afiliades) roman encara en situació d'ERTO. En qualsevol cas, s'ha d'indicar que s'observen diferències en funció de l'activitat del sector i també de l'illa. Així, creix l'afiliació en la construcció d'edificis i en les activitats de construcció especialitzada, amb taxes interanuals del 5,3% i 2,9% respectivament. En canvi, davalla el nombre d'afiliats en les activitats d'enginyeria civil (-0,4%), més vinculades a la construcció i manteniment de les infraestructures públiques. Igualment, es produeixen diferències entre illes, ja que es registren increments significatius a Mallorca (3,8%), Eivissa (4,6%) i, sobretot, a Menorca (7,7%), mentre que Formentera, encara que en nombres absoluts el seu pes no és gaire rellevant, perd un -11,6% de l'afiliació. Altrament, el nombre de contractes laborals signats el mes de juny, el darrer mes amb dades disponibles, és de 3.617 i representen un increment interanual de l'1,4%.

Destaca, en termes relatius, l'augment de signatures a Menorca, amb una variació interanual del 6,2%.

Quant a l'edificació residencial, els projectes d'obres iniciats en el primer trimestre d'enguany no han evolucionat a un ritme tan intens (6,5% interanual) com el de les obres acabades, si bé en el mes de març, el darrer mes amb dades disponibles publicades per l'Ibstat, el nombre de projectes visats en el conjunt de l'arxipèlag (757 expedients) creix amb força i registra una variació interanual de gairebé un 30,0%. El pressupost d'execució dels projectes del mes de març (132,0M€) puja un 17,1% i, considerant l'acumulat en el primer trimestre (447,6M€), la pujada és encara molt més marcada (47,1%). Quant als habitatges en construcció, al mes de març es visen a les Illes 380 projectes que representen un creixement interanual de gairebé un 32,0%. No obstant, s'han de recalcar les diferències que s'observen entre illes ja que a les Pitiüses els habitatges visats s'incrementen un 163,0% i, per contra, a Menorca es redueixen un -11,1%. Mallorca, que concentra més de tres quartes parts dels nous visats (77,1%), registra una pujada més moderada del 20,6%.

La present edició de la revista de conjuntura no incorpora les dades relatives a les llicències d'obra atès que el Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana, la font primordial emprada per a l'anàlisi d'aquesta estadística, no ha actualitzat la sèrie temporal d'ençà del mes de febrer del 2020.

D'altra banda, d'acord amb l'estadística que publica el Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana referida al mes d'abril, el nombre de certificats de final d'obra a les Illes Balears és de 234, gairebé un 92,0% més que un any enrere. Si considerem el primer quadrimestre d'enguany, les certificacions arriben a 851 i representen una pujada d'una cinquena part (19,9%) respecte del mateix període de l'any passat. El nombre d'habitatges acabats en aquest mateix període és de 910, un 9,6% més que en el 2020, i el valor de la liquidació de les obres arriba a 183,0M€, pràcticament la mateixa quantitat que al 2020 (-0,2%).

Pel que fa a l'activitat immobiliària, més en concret a la compravenda d'habitatges formalitzada davant notari, durant el primer trimestre d'enguany el nombre total de transaccions arriba a 3.079, xifra que representa un lleuger retrocés (-1,7%) respecte del mateix trimestre de l'any passat. Altrament, també durant el primer trimestre, el nombre total de transaccions de sòl urbà en el conjunt de l'arxipèlag és de 170, un 40,5% més que un any enrere.

La demanda de construcció realitzada per les administracions públiques, després del fort retrocés experimentat al llarg del 2020, es recupera lleugerament durant el primer quadrimestre d'enguany. Amb tot, al mes d'abril l'import de les licitacions oficials realitzades per les diferents administracions públiques en el territori de les Illes Balears disminueix gairebé un 70,0% i arriba a 3,7M€. Tanmateix, considerant les dades acumulades del primer quadrimestre, la licitació pública (gairebé 89,0M€) s'incrementa un 0,7% respecte del mateix període de l'any passat.

Taula 21. Indicadors de la construcció

	Darrera dada		Variació interanual (%)	Variació ciclo-tendència Tt _{t-12} (%)	
Ocupats assalariats en la construcció	maig	39.429	5,3	↗	4,5
Mallorca	maig	29.842	4,9	↗	4,4
Menorca	maig	2.992	10,7	↗	10,5
Eivissa	maig	6.290	5,7	→	1,9
Formentera	maig	305	-15,3	↘	-14,0
Ocupats autònoms en la construcció	maig	16.460	1,2	→	1,2
Mallorca	maig	12.615	1,2	→	1,2
Menorca	maig	1.264	1,4	→	1,5
Eivissa	maig	2.293	1,8	→	1,9
Formentera	maig	145	-2,7	↘	-2,7
Contractes de treball	juny	3.617	1,4	→	0,0
Mallorca	juny	2.572	0,7	↘	-4,3
Menorca	juny	275	6,2	→	1,9
Eivissa	juny	751	2,2	→	1,0
Formentera	juny	19	-5,0	→	-0,2

Font: Ibestat i OTIB

Taula 22. Indicadors avançats de la construcció

	Darrera dada		Variació interanual (%)	Variació ciclo-tendència Tt _{t-12} (%)	
Índex de confiança empresarial harmonitzat (ICEH) del sector de la construcció	3r trim	135,7	33,3	↗	23,8
Nombre de projectes visats pel COAIB	març	757	29	↗	14,4
Mallorca	març	617	29,1	↗	13,4
Menorca	març	79	61,2	↗	9,9
Pitiüses	març	61	1,7	↗	7,9
Pressuposts dels projectes (k€ constants)	març	122.088	11,9	↗	24,8
Mallorca	març	88.159	-5	↗	21,3
Menorca	març	6.930	41	→	1,4
Pitiüses	març	26.999	142	↗	15,1
Nombre d'habitatges	març	380	31,9	↗	19,9
Mallorca	març	293	20,6	↗	17,0
Menorca	març	16	-11,1	↘	-33,8
Pitiüses	març	71	163	↗	6,4
Certificats de final d'obra	abril	234	91,8	↗	21,6
Nombre de transaccions immobiliàries d'habitatges	1r trim	3.079	-1,7	↘	-6,1
Nombre de transaccions de sòl urbà	1r trim	170	40,5	↗	13,3
Licitació pública (k€ constants)	abril	3.472	-71,3	↘	-10,8

Font: COAIB, Ministeri de Transport, Mobilitat i Agenda Urbana, elaboració pròpia

Dades monetàries deflactades amb l'Índex de costos de la construcció (base 2015)

4 Serveis

Taula 23. Creixement del VAB del sector serveis a les Illes Balears

Anual				Trimestral								
2017	2018	2019	2020	2019				2020 (p)				2021 (p)
			(p)	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
3,7	3,6	1,8	-22,0	3,1	2,2	1,3	0,5	-2,5	-36,4	-32,2	-17,0	-13,0

Font: Direcció General de Model Econòmic i Ocupació

p: provisional

Taxes de variació interanual a preus constants (en %). Revisió metodològica 2021

L'alleujament gradual de les mesures de control i de les restriccions a la mobilitat, tant a nivell internacional, nacional i local, així com la represa de moltes activitats suspeses temporalment a causa de la pandèmia, comencen a fer efecte i a reflectir-se en alguns indicadors sectorials. Amb tot, d'acord amb els càlculs que realitza la Direcció General de Model Econòmic i Ocupació (revisió metodològica de 2021), el valor afegit brut (VAB) del sector en el 1r trimestre de 2021 encara roman en valors negatius i registra una taxa de variació interanual d'un -13,0%. Aquest valor representa un avanç de 4,0 punts percentuals respecte de la variació del quart trimestre de 2020 (-17,0%) i queda una mica per sota de la mitjana de tota l'economia (-11,7%).

Un dels efectes més visibles de la recuperació de l'activitat és l'augment de la facturació. Segons la informació dels indicadors d'activitat del sector de serveis (IASS), en concret de l'índex de volum de negoci, al mes d'abril les vendes de les empreses de serveis de mercat no financers a les Balears experimenten una intensa acceleració, situant la taxa de variació interanual en un 56,3%, més de 55,0 punts percentuals per sobre del valor del mes precedent. Tot i així, el registre de les Illes queda per sota del de la mitjana de l'Estat (57,3%) i molt allunyat del de les comunitats autònomes que presenten els valors més alts, com ara Galícia (88,2%), Castella-la Manxa (67,5%), Castella i Lleó (65,9%), Canàries (64,5%) o Aragó (62,4%). A més de la notable recuperació de l'hostaleria (793,0%), les activitats que s'han mostrat més dinàmiques aquest mes són les de transport i emmagatzematge (70,8%) i les de comerç (65,7%). També retornen als valors positius, si bé amb taxes de variació més contingudes, les activitats professionals, científiques i tècniques (19,4%) i les administratives i serveis auxiliars (4,3%). Únicament les activitats d'informació i comunicacions romanen en negatiu (-1,5%). La variació interanual de la mitjana del primer quadrimestre se situa a les Illes en un -12,2% i a Espanya en un 7,0%.

LES VENDES DE LES EMPRESSES DE SERVEIS EXPERIMENTEN UNA INTENSA ACCELERACIÓ

L'altre indicador sectorial, l'índex d'ocupació, no ha seguit la mateixa trajectòria de recuperació a les Illes i es manté a la baixa per catorzè mes consecutiu. La variació interanual del mes d'abril, si bé recupera 2,4 p. p. respecte del mes de març, queda en un -10,0%. En el conjunt de l'Estat, en canvi, retorna als valors positius amb una taxa interanual d'un 0,8%. Tots els sectors de l'arxipèlag, en general, presenten una lleugera millora respecte de les taxes precedents. S'han de destacar els increments registrats en les activitats professionals, científiques i tècniques (2,1%) i en les administratives i serveis auxiliars (1,8%). Per contra, la davallada en l'hostaleria (-23,8%) és encara molt dràstica així com les del transport i emmagatzematge (-9,3%) i de la informació i comunicacions (-5,0%). L'ocupació en el comerç avança 2,6 p. p. i se situa en un -3,8%. Al llarg del primer quadrimestre l'ocupació en el sector dels serveis a les Illes cedeix un -11,7% anual, mentre que a Espanya ho fa un -3,0%.

Amb dades corresponents al mes de maig d'enguany, el nombre de treballadors del sector de serveis afiliats a la Seguretat Social a les Illes Balears és de 379.806 persones, la qual cosa significa una davallada interanual d'un -5,3%. El sector, considerant els règims de cotització general i els especials d'autònoms i de la llar, perd 21.461 afiliats. Val a dir, no obstant, que la caiguda, tant en termes absoluts com relatius, es produeix només en el règim general, amb un -7,5% (24.221 cotitzadors menys). En el règim d'autònoms, en canvi, hi ha 2.557 persones afiliades més que un any enrere (3,8%). Les activitats d'hostaleria (-23,4%) són les més afectades, amb una pèrdua d'afiliació (23.710 treballadors menys) superior a la xifra total del sector. Després dels serveis d'allotjament, les altres activitats més vinculades al turisme són les més perjudicades. Així, el comerç perd 2.221 treballadors (-2,9%); el transport i emmagatzematge, 2.132 afiliats (-8,7%); finalment, les activitats artístiques i d'entreteniment perden 1.166 afiliats (-10,7%).

Taula 24. Indicadors dels serveis

	Darrera dada	Variació interanual (%)	Variació cicle-tendència T _{t-12} (%)
Índex de confiança empresarial harmonitzat (ICEH) del sector serveis			
Comerç	3er trim 134,6	53,5	↗ 39,5
Transport i hostaleria	3er trim 106,9	38,7	↗ 39,4
Resta de serveis	3er trim 118,4	39,8	↗ 38,7
Índex de volum de negoci dels serveis	abril 71,2	56,3	↗ 3,8
Transport i emmagatzematge	abril 59,1	70,8	↗ 42,2
Hostaleria	abril 19,6	792,7	↗ 40,3
Informació i comunicacions	abril 98,8	-1,5	↘ -2,8
Activitats professionals, científiques i tècniques	abril 94,2	19,4	↗ 4,3
Activitats administratives i serveis auxiliars	abril 38,3	4,3	↘ -40,0
Afiliats a la Seguretat Social	maig 379.806	-5,3	↘ -5,2
Mallorca	maig 305.220	-5,8	↘ -5,4
Menorca	maig 22.318	-2,4	→ -1,9
Eivissa	maig 46.995	-6,0	↘ -5,5
Formentera	maig 4.187	18,3	↗ 14,5
Matriculació de vehicles per a lloguer	maig 2.239	1.308,2	↘ -18,5
Energia elèctrica facturada en els serveis (MWh)	març 408.599	203,3	-
Mallorca	març 319.143	200,3	-
Menorca	març 31.538	234,8	-
Eivissa	març 53.857	198,6	-
Formentera	març 4.060	314,4	-

Font: DGT, Ibestat, TGSS i Datadis

La resta d'activitats resisteixen millor els impactes de la crisi sanitària i, fins i tot, s'observen pujades importants en serveis prestats majoritàriament pel sector públic, com ara les activitats sanitàries i de serveis socials, amb 2.837 persones afiliades més i un creixement interanual d'un 7,3 %, l'educació, amb 2.149 noves afiliacions (8,8 %) i, finalment, l'administració pública, amb 2.111 inscripcions noves i un creixement d'un 10,0 %.

Per illes, únicament Formentera recupera afiliats en el mes de maig (18,3 %), tant en el règim general (18,5 %) com en el d'autònoms (17,9 %). La resta d'illes, tenint en compte tots els règims de cotització, perden afiliats encara que totes registren variacions positives en l'afiliació al règim d'autònoms. Així, doncs, Mallorca presenta una reducció interanual d'un -5,8 %, Menorca d'un -2,4 % i Eivissa d'un -6,0 %.

Una de les activitats particularment afavorides per l'activació gradual del negoci turístic és la de la matriculació de cotxes de lloguer que, després de mesos registrant fortes caigudes, al maig es recupera un 1.300,0 % interanual. En concret, aquest mes es matriculen a les Illes 2.239 vehicles per a lloguer. Considerant les dades acumulades de gener a maig, la xifra de matriculacions arriba a 5.976, la qual cosa representa, respecte del mateix període de 2020, un increment d'un 95,2 %. Malgrat això, si es compara la xifra amb la del 2019, dos anys ençà, implica encara una reducció del -70,1 %.

4.1. Comerç

Taula 25. Indicadors del comerç

		Darrera dada	Variació interanual (%)	Variació cicle-tendència Tt _{t-12} (%)	
Índex de confiança empresarial harmonitzat (ICEH) del sector del comerç	3r trim	134,6	53,5	↗	39,5
Índex de volum de negoci del comerç (IASS)	abril	100,7	65,7	↗	11,8
Índex del comerç al detall (preus constants de 2015)	maig	101,5	21,5	↗	8,5
Índex d'ocupació del comerç al detall	maig	103,1	0,2	→	0,0
Afiliats a la Seguretat Social en activitats de comerç i de venda i reparació de vehicles de motor i motocicletes	maig	75.180	-2,9	↘	-3,0
Mallorca	maig	60.399	-3,0	↘	-3,1
Menorca	maig	5.038	-4,5	↘	-3,4
Eivissa	maig	8.758	-3,1	↘	-3,1
Formentera	maig	735	17,2	↘	-2,7

Font: Ibestat, INE, TGSS

La situació crítica derivada de la covid-19 que ha patit el sector comercial de les Illes Balears sembla que s'està superant progressivament. Aquestes millors perspectives a curt i mitjà termini es reflecteixen en els resultats dels indicadors de confiança empresarial corresponents al tercer trimestre d'enguany. D'acord amb aquesta estadística, el 17,0 % dels gestors de les empreses del sector valoren de manera favorable la marxa del negoci durant el segon trimestre del 2021 mentre que el 36,1% ho fan de manera desfavorable. El balanç de situació, és a dir, la diferència entre els dos percentatges, és encara negatiu i se situa en -19,1 punts, gairebé 37,0 punts per sobre del saldo registrat en el segon trimestre. La xifra, a més, és sensiblement millor que el balanç mitjà de tots els sectors, que queda en -27,3 punts. Les expectatives del comerç per al trimestre actual milloren de forma notòria ja que el percentatge dels gestors enquestats que consideren que la marxa del negoci serà favorable (25,9%) s'aproxima al dels que preveuen que serà desfavorable (26,5%). El balanç d'expectatives resultant és de -0,6 punts i queda gairebé 10,0 punts percentuals per sobre de la mitjana de tots els sectors (-10,3). Finalment, l'índex de confiança empresarial harmonitzat (ICEH) del comerç puja en termes interanuals un 53,5%. Comparada amb les pujades de la resta de sectors es tracta de la més accentuada, un poc més de 12,0 p. p. superior a la del conjunt de l'economia.

Altrament, centrant-nos ara en els indicadors d'activitat del sector dels serveis (IASS) de les Illes Balears, al mes d'abril el volum de negoci del sector del comerç registra una pujada d'un 65,7%, millorant en més de 45,0 punts percentuals el registre del mes de març. La variació mitjana del primer quadrimestre se situa en un 5,0%. En canvi, l'índex d'ocupació en el comerç no reflecteix cap millora rellevant, manté la tendència a la baixa, si bé de forma més temperada, i a l'abril registra una variació interanual del -3,8%, 2,6 p. p. per sobre de l'anterior registre. Al llarg del primer quadrimestre l'índex d'ocupació presenta una disminució del -5,9%.

D'altra banda, el comerç al detall sembla que consolida el procés de recuperació encetat el març i el volum de vendes del mes de maig s'incrementa un 21,5% interanual, sensiblement per sota del valor del mes precedent (43,1%).

En el conjunt de l'Estat es reproduïx, si fa no fa, aquest mateix comportament i la facturació del mes de maig queda en un 18,8 %, també sensiblement per sota de la recuperació registrada l'abril (38,3%). A les Illes, la variació mitjana de gener a maig, en relació amb el mateix període de 2020, és d'un 8,1%, molt semblant a la de l'Estat, que és d'un 8,3%. Altrament, l'ocupació associada al comerç al detall abandona els valors negatius després de catorze mesos i aquest mes l'índex presenta una taxa de variació interanual d'un 0,2%, millorant en 2,5 p. p. l'anterior registre. En el conjunt de l'Estat la taxa de variació també avança lleugerament i és d'un 1,6%. La variació mitjana dels primers cinc mesos de l'any encara roman en negatiu tant a les Illes (-3,5%) com en el conjunt de l'Estat (-1,5%).

Al mes de maig, el sector del comerç té 75.180 treballadors en alta laboral a la Seguretat Social (56.660 en el règim general i 18.520 en el d'autònoms), la qual cosa representa, respecte del mateix mes del 2020, una disminució d'un -2,9% en el total d'afiliats. Cal dir que el comportament és desigual en funció del règim de cotització ja que, en el cas del d'autònoms, es registra un avanç d'un 3,1%, mentre que en el règim general un retrocés d'un -4,7%. Considerant les dades del conjunt de l'arxipèlag, el comerç al detall (-3,1% interanual) concentra un poc més del 70,0% de la minva d'afiliats i el comerç a l'engròs (-3,0%) el 24,8%. El percentatge restant correspon a les activitats de venda i reparació de vehicles de motor, que és el grup que presenta una davallada interanual més moderada (-1,3%). Excepte Formentera, on s'incrementa l'afiliació un 17,2%, totes les illes perden afiliats si bé, en termes relatius, s'observen algunes diferències. La davallada més significativa correspon a Menorca (-4,5%), amb la particularitat que les activitats de comerç al detall concentren tota la pèrdua d'afiliació de l'illa. Mallorca (-3,0%) i Eivissa (-3,1%) registren descensos consemblants i totes les activitats del sector registren valors negatius, especialment les relatives al comerç a l'engròs i al detall.

4.2. Hostaleria

Taula 26. Pernotacions a establiments turístics

Pernotacions	Darrera dada		Variació interanual (%)	Acumulat		Variació interanual (%)	Cicle-tendència T ^t _{t-12} (%)	
Establiment hotel·ler	maig	924.516	16185,3	gen-maig	1.308.465	15,6	↗	14,3
Mallorca	maig	772.539	17665,0	gen-maig	1.106.108	7,6	↗	17,0
Menorca	maig	35.323	9487,2	gen-maig	55.941	153,3	↘	-28,2
Pitiüses	maig	116.654	12052,8	gen-maig	146.416	79,7	↘	-34,2
Apartament turístic	maig	99.286	1597,8	gen-maig	167.720	146,3	↗	53,0
Mallorca	maig	44.053	794,7	gen-maig	107.003	73,7	↘	-44,4
Menorca	maig	7.820	2692,9	gen-maig	9.978	221,7	↗	22,9
Pitiüses	maig	47.413	7262,3	gen-maig	50.740	1391,5	↗	239,1
Rural	maig	85.817	11623,6	gen-maig	143.628	162,9	↗	2.836,6
Mallorca	maig	71.073	11702,3	gen-maig	121.484	151,5	↗	25.366,9
Menorca	maig	9.089	12046,4	gen-maig	15.339	222,5	↗	6,4
Pitiüses	maig	5.655	10186,4	gen-maig	6.805	336,5	↗	38,6
Total establiments turístics	maig	1.109.619	8952,9	gen-maig	1.619.813	29,1	↗	15,3
Mallorca	maig	887.665	8889,1	gen-maig	1.334.595	17,3	↗	17,1
Menorca	maig	52.232	7121,7	gen-maig	81.258	171,3	↗	12,7
Pitiüses	maig	169.722	10131,2	gen-maig	203.961	136,0	↗	345,2

Font: INE, Ibestat i elaboració pròpia

En els primers cinc mesos de l'any 2021 el nombre de pernoctacions dels turistes a les Illes Balears augmenta un 29,1% respecte del mateix període de any anterior, arribant a 1,6 milions de turistes que pernocten als establiments hotelers reglats de les Balears. El nombre de viatgers de gener a maig mostra la mateixa tendència i augmenta (31,0%) en relació al mateix període de l'any 2020 i arriba a la xifra de 420.171 viatgers a les Illes Balears. No obstant això, si es compara el nombre de pernoctacions i viatgers amb els mateixos mesos del 2019, es dona una caiguda del -88,1% i del -85,2%.

Les **pernoctacions** en establiments hotelers de gener a maig de 2021 arriben a 1.308.465. Això representa un 15,6% més en termes interanuals. El mercat britànic (-80,2%) és el que més cau degut a les restriccions de mobilitat imposades pel govern de Boris Johnson, en canvi el mercat francès és el que puja amb més força amb un increment de quatre vegades més respecte al mateix període de l'any passat, seguit del mercat suec (28,0%), Itàlia (21,7%) i Alemanya (13,7%). Finalment, el mercat nacional cau lleugerament, un -1,2%. Les Illes Balears assoleixen al maig un grau d'ocupació hotelera per places del 45,8%, per damunt de la mitjana

nacional (28,8%) i molt superior del 15,5% que assoliren el mateix mes de l'any 2020 i amb un 17,3% de la planta hotelera oberta sobre la planta existent. Quant als apartaments turístics, les pernoctacions dels mesos de gener a maig de 2021 són un 146,3% més que el mateix període de l'any anterior. En el mes de maig, les Illes Balears tenen un 19,0% de grau d'ocupació de places ofertes a apartaments turístics, quan en el maig de 2020 el grau d'ocupació era d'un 6,4%, el que suposa un augment del triple respecte de l'any anterior, s'ha de tenir en compte que en maig encara estavem amb estat d'alarma i començaven a arribar turistes. Per la seva banda, el turisme rural també ha augmentat amb el nombre de pernoctacions respecte al mateix període de l'any passat, arribant a 143.628 amb un increment del 162,9%. El percentatge d'ocupació de places ofertes al turisme rural se situa en el 39,7% en el mes de maig del 2021, molt superior al mateix mes del 2020 (6,5%), en canvi aquest nivell és molt semblant al grau d'ocupació de maig de 2019 (41,6%).

GRAU D'Ocupació HOTELERA ÉS DE 45,8% PER DAMUNT DE LA MITJANA NACIONAL DE 28,8%

Taula 27. Viatgers a establiments turístics

Viatgers	Darrera dada		Variació interanual (%)	Acumulat		Variació interanual (%)	Cicle-tendència T ^t _{t-12} (%)	
Establiment hotelier	maig	224.048	10898,9	gen-maig	343.912	16,9	↗	53,6
Mallorca	maig	179.196	11792,7	gen-maig	276.659	9,3	↗	65,4
Menorca	maig	12.181	9564,3	gen-maig	22.562	109,9	↗	140,9
Pitiüses	maig	32.670	7983,0	gen-maig	44.690	46,9	↗	25,3
Apartament turístic	maig	24.538	4646,2	gen-maig	31.958	260,3	↗	16,7
Mallorca	maig	6.118	5564,8	gen-maig	12.021	62,3	↗	501,6
Menorca	maig	2.925	2600,8	gen-maig	3.565	409,7	↗	40,3
Pitiüses	maig	15.496	5053,3	gen-maig	16.373	2041,2	↗	125,5
Rural	maig	25.178	22582,9	gen-maig	44.301	150,8	↗	658,2
Mallorca	maig	19.742	22543,2	gen-maig	35.041	145,4	↗	6268,8
Menorca	maig	3.627	24404,3	gen-maig	7.067	165,4	↗	8,4
Pitiüses	maig	1.809	19974,6	gen-maig	2.193	202,9	↗	27,5
Total establiments turístics	maig	273.764	10172,6	gen-maig	420.171	31,0	↗	57,5
Mallorca	maig	205.056	11948,2	gen-maig	323.721	17,8	↗	66,5
Menorca	maig	18.733	7418,9	gen-maig	33.194	135,2	↗	13,0
Pitiüses	maig	49.975	6900,4	gen-maig	63.256	98,2	↗	136,0

Font: INE, lbestat i elaboració pròpia

Els **viatgers** que pernoctaren a les Illes Balears durant els cinc primers mesos del 2021 augment un 31,0 % en relació a l'any anterior. Els qui escolliren un establiment hotelier augmenten un 16,9 % interanual, en comparació amb el mateix període de 2020, amb 343.912 de persones. En aquest cas, en termes acumulats, destaca la caiguda del mercat britànic (-76,2 %) i contrasta amb la pujada del mercat francès (308,5 %), i en menor mesura, amb el mercat alemany (20,8 %). El mercat nacional també ha pujat, tot i que molt més lleugerament un 6,8 %. Els viatgers a apartaments turístics presenten un augment del 260,3 % en els primers cinc mesos de l'any, impulsat, principalment pel mercat francès. Els clients de turisme rural durant els primers cinc mesos de l'any 2021 augmenten en un 150,8 %, tal com succeïa en la resta d'establiments turístics, el nombre

de clients d'origen francès puja amb molta força (390,2 %), seguit del italià i l'alemany. Finalment, cal comentar que aquests augments interanuals no arriben a compensar la caiguda esdevinguda en el 2020, ja que si es comparen les xifres del 2021 amb les del 2019 es constaten caigudes en el nombre de viatgers, especialment en els hotels i apartaments (ambdós casos amb un -86,3 %), però també al turisme rural (-51,3 %).

L'estada mitjana dels turistes a les Illes Balears els primers cinc mesos de l'any 2021 presenta una retallada del -1,4 % i es queda en 3,9 dies. En el cas dels hotels, cada viatger hi està 3,8 dies de mitjana i el descens és d'un -1,1 %.

Taula 28. Estada mitjana a establiments turístics

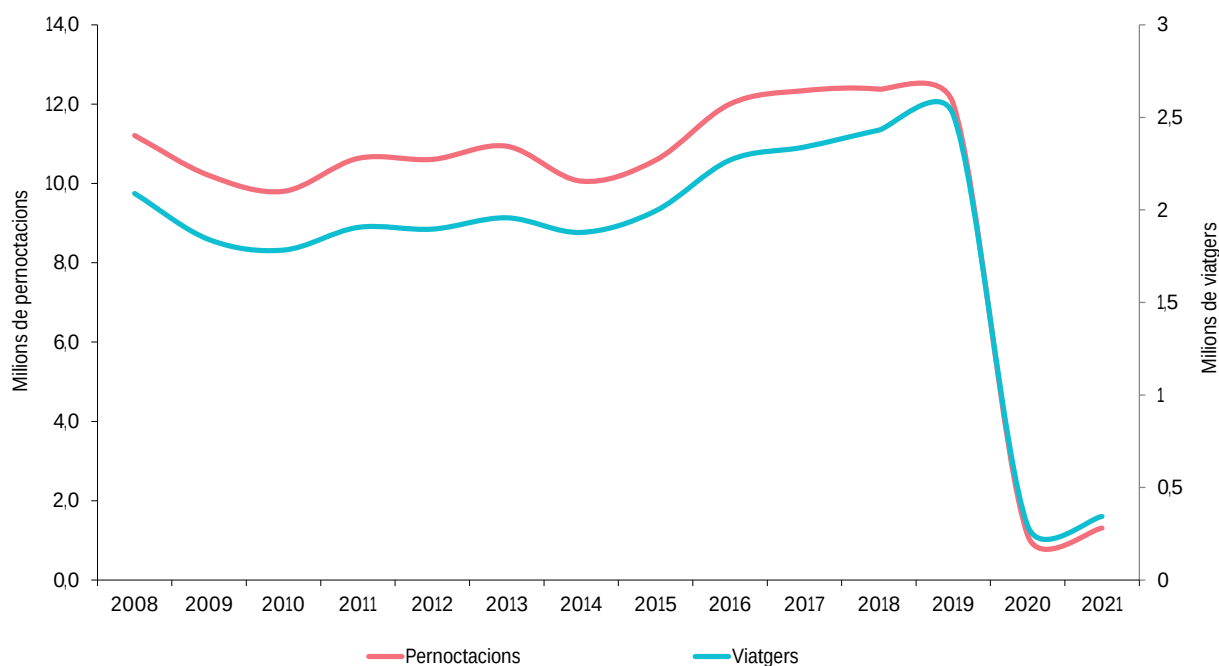
Estada mitjana (dies)	Darrera dada		Variació interanual (%)	Acumulat		Variació interanual (%)	Cicle-tendència T _{t-12} (%)	
Establiment hotel·ler	maig	4,1	48,1	gen-maig	3,8	-1,1	↘	-18,9
Mallorca	maig	4,3	49,4	gen-maig	4,0	-1,6	↘	-19,5
Menorca	maig	2,9	-0,8	gen-maig	2,5	20,7	↗	10,4
Pitiüses	maig	3,6	50,3	gen-maig	3,3	22,4	↘	-4,6
Apartament turístic	maig	4,0	-64,2	gen-maig	5,2	-31,6	↘	-2,6
Mallorca	maig	7,2	-84,2	gen-maig	8,9	7,0	↗	25,8
Menorca	maig	2,7	3,4	gen-maig	2,8	-36,9	↗	15,0
Pitiüses	maig	3,1	42,9	gen-maig	3,1	-30,3	↘	-11,6
Rural	maig	3,4	-48,3	gen-maig	3,2	4,9	↘	-6,5
Mallorca	maig	3,6	-47,9	gen-maig	3,5	2,5	↘	-5,4
Menorca	maig	2,5	-50,4	gen-maig	2,2	21,5	↗	5,8
Pitiüses	maig	3,1	-48,8	gen-maig	3,1	44,1	↗	13,8
Total establiments turístics	maig	4,1	-11,9	gen-maig	3,9	-1,4	↘	-14,7
Mallorca	maig	4,3	-25,4	gen-maig	4,1	-0,4	↘	-12,7
Menorca	maig	2,8	-4,0	gen-maig	2,4	15,4	↗	17,5
Pitiüses	maig	3,4	46,2	gen-maig	3,2	19,1	↘	-10,0

Font: INE, Ibestat i elaboració pròpia

Quant als apartaments turístics, l'estada se situa en els 5,2 dies (superior a la resta d'establiments turístics) però que presenta un descens del -31,6% en comparació amb el mateix període de l'any 2020. Finalment, el viatger que s'allotja en establiments de turisme rural opta per un nombre de nits inferior al dels allotjaments anteriors (3,2 dies) i així i tot suposa una variació interanual positiva d'un 4,9%.

El gràfic **reflecteix** l'evolució tant de les pernoctacions com dels viatgers en establiments hotel·lers, durant els cinc primers mesos de l'any 2021, des de 2008. Es pot observar que després del fort descens experimentat a l'any 2020 degut al fort impacte de la pandèmia que afecta sobre la principal activitat econòmica de les Illes Balears, els cinc primers mesos de l'any 2021 és comença a veure una certa recuperació i comencen a pujar tant les pernoctacions com el nombre de viatgers.

Gràfic 9. Pernoctacions i viatgers a hotels de les Illes Balears.

Font: Ibestat, elaboració pròpia

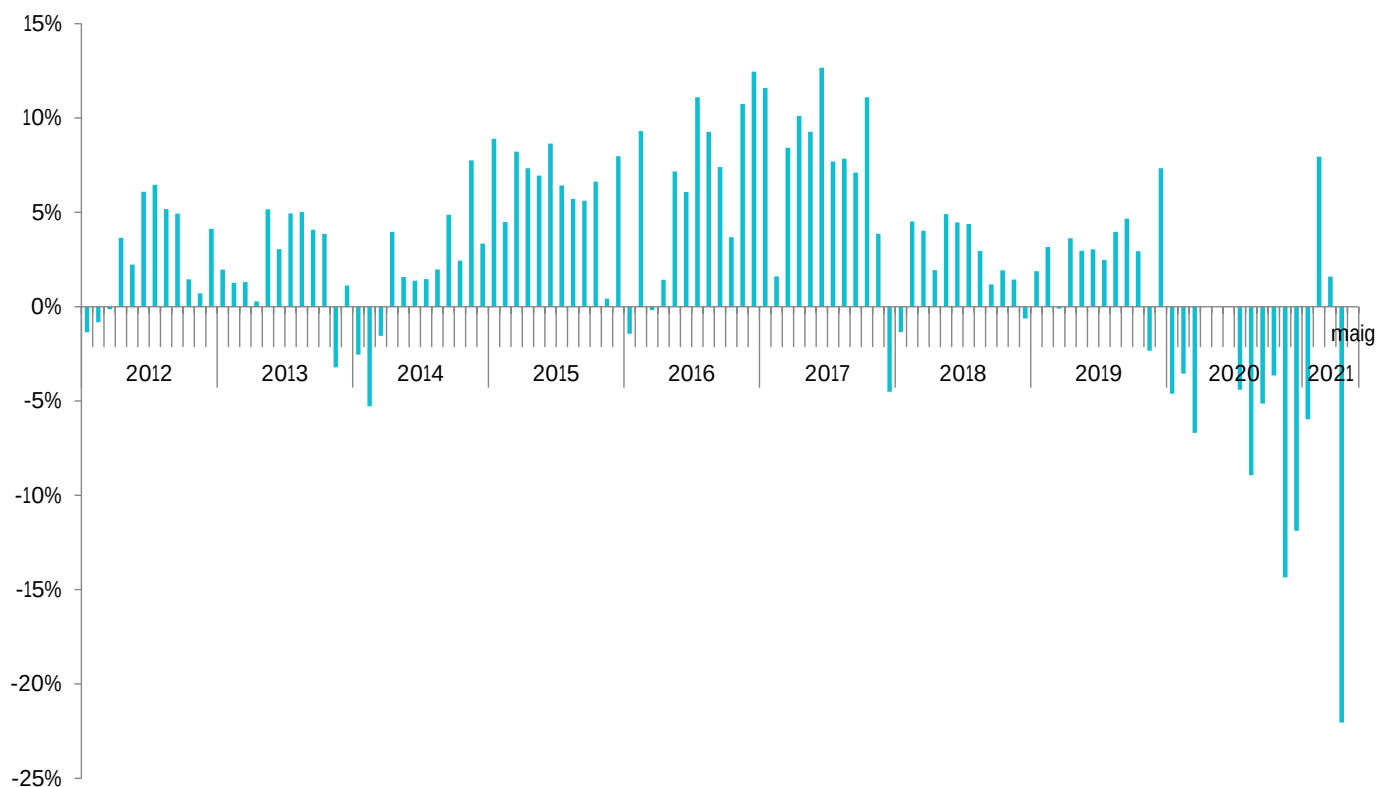
A continuació es fa una anàlisi de les magnituds anteriors per a cadascuna de les Illes de l'arxipèlag en relació a l'any anterior, i tenint en compte que els mesos d'abril i maig de 2020 ja estàvem en l'estat d'alarma i en alguns casos no hi ha dades disponibles o són zero. El nombre de pernотacions en els cinc primers mesos de l'any 2021, presenta variacions positives sobretot a Menorca (171,3%), seguit de les Pitiüses (136,0%) i en menor mesura a Mallorca (17,3%). D'una banda, a Mallorca s'incrementa el nombre de nits facturades dels establiments hotelers (7,6%), seguit dels apartaments turístics, que presenten un augment del 73,7%, i els allotjaments turístics mostren una pujada considerable del 151,5%. Per origen, el turisme britànic és el que més cau (-84,7%) en les nits facturades en hotels, mentre que augmenten les nits que els hotels facturen als viatgers alemanys (6,9%) i, sobretot, al mercat francès (228,8%). El mercat domèstic descendeix lleugerament un -2,4% en les pernотacions a hotels, però en el cas dels apartaments s'observa una pujada important d'aquesta magnitud (261,4%). Seguint amb l'anàlisi dels apartaments turístics, el mercat britànic cau un -71,0% en el nombre de nits i el mercat alemany i francès augmenta un 60,1% i 309,0%, respectivament. En aquesta illa, atès que el nombre de viatgers creix més que les pernотacions en els hotels, l'estada mitjana disminueix (-1,6%). Tant als apartaments turístics com al turisme rural, el nombre de viatgers decreix més que les pernотacions i l'estada mitjana augmenta un 7,0% i 2,5%, respectivament. A Menorca les pernотacions hoteleres augmenten un 153,3% mentre que els viatgers ho fan un 109,9% respecte de l'any passat, la qual cosa fa que l'estada mitjana augmenti (20,7%). En canvi, en els apartaments reglats el nombre de viatgers augmenta amb més força (409,7%) que el nombre de pernотacions (221,7%), cosa que fa que l'estada mitjana s'escurci (-36,9%). Per origen, el turisme britànic cau un -24,3% en les nits facturades en hotels, mentre els mercats francès i alemany tenen pujades considerables i el mercat nacional millora i puja en un 110,0% respecte al mateix període de l'any passat.

Quant al turisme rural, el mercat britànic sofreix una caiguda menys pronunciada que als allotjaments hotelers, situant-se en el -5,2%. En canvi el mercat francès, alemany i domèstic presenten augments de més del 300%.

A les Pitiüses, augmenten de forma molt important tant les pernотacions (79,7%) com els viatgers (46,9%), cosa que fa que l'estada mitjana en establiments hotelers augmenti un 22,4%. Quant als apartaments turístics a Eivissa i Formentera, els viatgers augmenten molt considerablement i per damunt de les pernотacions respecte al mateix període de l'any passat (2.041,2% i 1.391,5%, respectivament), per la qual cosa l'estada mitjana queda en 3,1 dies, i es tradueix en una reducció del -30,3%. I, finalment, pel que fa als allotjaments rurals, el nombre de pernотacions contractades augmenta en un 336,5% i els viatges presenten un augment del 202,9%, per tant l'estada mitjana puja un 44,1% respecte a l'any passat.

Tal com es pot veure al gràfic adjunt, els preus hotelers a les Illes Balears a l'any 2021 presenten descensos interanuals en els mesos de gener i abril. En el mes d'abril els preus varen caure un -22,05%, mentre que la mitja nacional va sofrir una caiguda del -20,5%. De totes maneres, les Illes mantenen l'índex de preus més alt. L'INE no ofereix la comparativa del mes d'abril i maig de 2021 amb el de 2020, atès que, com a conseqüència de l'estat d'alarma, els establiments hotelers varen romandre tancats per a activitats turístiques. Per la qual cosa, no es poden calcular els percentatges d'increment de les tarifes mitjanes diàries (ADR) ni dels ingressos per a habitació disponible, així com tampoc les variacions a l'índex de preus hotelers. A Illes Balears, la tarifa mitjana diària de maig (ADR) es va situar en 112,93 euros, per damunt dels 75,89 euros del nivell nacional i els ingressos per habitació disponible (RevPAR) del mateix mes arriben a 53,78 euros, front dels 26,12 euros nacionals.

Gràfic 10. Variació interanual dels preus hotelers a les Illes Balears (gener 2012 a maig 2021)

Font: INE

Segons les dades publicades per l'IBESTAT, entre gener i maig del 2021 arribaren 820.265 de turistes a les Illes Balears, xifra que representa un 12,5% més que durant el mateix període de l'any 2020. Aquest augment es deu sobretot al creixement dels turistes estrangers (48,0%) i, especialment, dels turistes provinents del mercat francès (218,7%), mercat italià (62,5%) i del mercat alemany (59,1%). A l'altra banda es troba el mercat britànic, que presenta un descens del -67,5%, atès que continuen els efectes del tancament de fronteres i les recomanacions de no viatjar a territori espanyol. El mercat domèstic també presenta una disminució respecte al any anterior (-31,8%) i ha fet que el turisme nacional passi a representar el 26,9% del total, quan en el mateix període del 2020 representava el 44,4%. Contràriament, els visitants alemanys, que en els cinc primers mesos representen el 45,0% del total, sobrepassen per damunt del 31,8% registrat al 2020. El mercat britànic en el període corresponent al 2020 tenia un pes de només 5,7%, i enguany encara ha sofert una retallada situant-se en l'1,6% dels turistes totals arribats a les Illes.

Quant als preus de l'**oferta complementària**, en el gràfic adjunt s'observa l'evolució que ha seguit el subgrup de restauració i menjadors. Durant el primer semestre del 2021 la variació interanual dels preus de les Illes Balears és de mitjana un 1,23 %, molt semblant a la del conjunt estatal, que queda en un 1,25 %. La variació de preus de l'oferta complementària a l'arxipèlag balear des del 2021 estan gairebé igualats ambdós valors.

Les xifres de turistes acumulades en els cinc primers mesos del 2021 mostren un major creixement interanual a les Pitiüses (56,7%), seguit de Mallorca (8,1%), amb 659.668 turistes, i, finalment, Menorca (1,0%). El mercat britànic disminueix a totes les illes a excepció de les Pitiüses, on augmenta un 74,0%, mentre que el mercat nacional disminueix a totes elles.

Gràfic 11. Variació interanual de l'IPC de restaurants

Font: INE

Taula 29. Turistes arribats a les Illes Balears per país de residència

		Darrera dada		Variació interanual (%)		Acumulat		Variació interanual (%)		Cicle-tendència T _{t-12} ^t (%)	
Mercat espanyol											
Illes Balears	maig	92526	-	gen-maig	220734	-31,8	↗			131,1	
Mallorca	maig	54.892	-	gen-maig	151550	-34,4	↗			193,3	
Menorca	maig	17.700	-	gen-maig	32146	-19,1	↗			43,4	
Pitiüses	maig	19.933	-	gen-maig	37037	-30,1	↗			20,4	
Mercat alemany											
Illes Balears	maig	232.279	-	gen-maig	369310	59,1	↗			126,1	
Mallorca	maig	210.499	-	gen-maig	342709	49,8	↗			123,0	
Menorca	maig	1.962	-	gen-maig	2198	3625,4	↘			-5,3	
Pitiüses	maig	19.818	-	gen-maig	24403	631,9	↘			-39,2	
Mercat Britànic											
Illes Balears	maig	7.199	-	gen-maig	13486	-67,5	↘			-31	
Mallorca	maig	3.670	-	gen-maig	8787	-76,4	↘			-34	
Menorca	maig	715	-	gen-maig	876	-55	↗			4	
Pitiüses	maig	2.814	-	gen-maig	3823	74	↘			-152	
Total turistes											
Illes Balears	maig	473.408	-	gen-maig	820265	12,5	↗			55,2	
Mallorca	maig	363.610	-	gen-maig	659668	8,1	↗			4185,8	
Menorca	maig	27.270	-	gen-maig	45134	1	↗			29,6	
Pitiüses	maig	82.528	-	gen-maig	115463	56,7	↗			52,8	

Font: Ibestat

4.3 Transport i comunicacions

Taula 30. Afiliats a la Seguretat Social al transport i comunicacions

Illes Balears	Darrera dada		Variació interanual (%)	Cicle-tendència T _{t-12} (%)	
Transport i emmagatzematge	maig	22.436	-8,7	↘	-7,8
Mallorca	maig	17.744	-8,6	↘	-11,2
Menorca	maig	1.168	-5,3	↘	-3,4
Eivissa	maig	3.212	-11,7	↘	-10,3
Formentera	maig	229	7	↗	4,6
Informació i comunicació	maig	8.184	-3,3	↘	-3,3
Mallorca	maig	7.345	-4	↘	-5,1
Menorca	maig	340	3,3	↗	2,7
Eivissa	maig	448	4,7	→	-1,2
Formentera	maig	15	0	↘	-2,3

Font: TGSS

En el mes de maig, el nombre d'**afiliats** a la branca de transport i emmagatzematge se situa en 22.436 persones a les Illes Balears, el que suposa un descens interanual del -8,7%. El nombre acumulat d'afiliats fins a maig del 2021 disminueix un -11,2% a tot l'arxipèlag balear, i especialment a Eivissa, amb un descens del -11,2%, seguit de Formentera (-9,8%), Mallorca (-8,9%) i finalment Menorca (-4,4%). D'altra banda, la xifra de treballadors de la branca d'informació i comunicacions també experimenta una caiguda (-3,3%) respecte de maig de l'any anterior. En aquest cas el nombre de treballadors només cau a Mallorca (-4,0%), mentre a Menorca i a Eivissa augmenta en un 3,3% i 4,7% respectivament.

Els **passatgers** arribats entre gener i maig de l'any 2021 a les Illes Balears per via aèria disminueixen un -8,9% en comparació amb el mateix període de l'any passat. Així durant els primers cinc mesos de l'any 2021 n'arriben 1,36 milions als aeroports d'Illes Balears, lluny dels 1,49 milions arribats al mateix període de l'any anterior i encara més enfora dels gairebé 6 milions que arribaren als cinc primers mesos del 2019. D'entre els principals mercats emissors, destaca el mercat britànic, amb una forta caiguda d'un -89,8%, atès que el regne Unit, al llarg d'aquests mesos, ha continuat demanant quarantena als passatgers provinents de territori espanyol. També cauen el mercat italià, amb un -43,5%, i el mercat domèstic, que disminueix en un -26,1%. La resta de mercats emissors mostren increments i cal destacar principalment el mercat francès, amb un augment del 235%, seguit del mercat suís, amb un 99,8%, i, en menor mesura, el mercat alemany, amb un increment del 29,3%. Del total de passatgers que aterren als aeroports de les Illes Balears durant els cinc primers mesos del 2021, el 54,2% són espanyols, quan en el mateix període del 2020 varen representar més de dos terços. Per altra part, s'ha de comentar que els passatgers arribats durant aquest període, procedents d'un del principals mercats emissors, el mercat alemany, representa el 30,5% del passatge total, superior al 21,5% del mateix període del 2020.

EL NOMBRE DE PASSATGERS ARRIBATS PER VIA AÈRIA FINS EL MAIG DE 2021 DESCENDEIX UN -8,9% INTERANUAL

Pel que fa a l'evolució del trànsit aeri per illes, el nombre de passatgers arribats a Mallorca l'any passat se situa en 977.083, el que suposa un descens del -14,3%. La resta d'aeroports de Maó i Eivissa tenen un augment moderat (4,4% i 9,8% respectivament). A l'aeroport de Mallorca cauen, sobretot, el mercat britànic i italià en aproximadament un -91%, i en menor mesura el mercat domèstic, en un -32,9%. A l'aeroport de Menorca, a l'igual que a Mallorca, el descens més accentuat és el del passatge britànic (-89,7%), mentre que el mercat francès, suís i italià presenta augments de més del 10.000% respecte al mateix període de l'any passat. Finalment, el volum de passatgers de l'aeroport d'Eivissa segons el país emissor ha disminuït en el cas del mercat britànic (-69,3%), si bé en menor mesura en comparació amb els aeroports de Palma i Maó. També hi ha hagut caigudes al mercat domèstic (en un -17,8%) i la resta de mercats emissors (alemany, italià, suís, francès) han augmentat en més d'un 1.000%.

Segons dades de Turespaña (Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme), el nombre de passatgers internacionals en els aeroports de les Illes Balears en els primers cinc mesos del 2021 augmenta sobretot a les companyies de baix cost, en un 25,7%, tot i que a les companyies aèries tradicionals també puja un 10,8%.

Segons les dades publicades per l'INE, els viatgers del transport metropolità de Palma se xifren en 228 milers durant el primer quadrimestre de l'any 2021, un -12,6% menys respecte a la dada de l'any passat. Alhora, els usuaris del transport en autobús de Palma, que sumen 6,7 milions, pateixen un descens del -15,7% interanual.

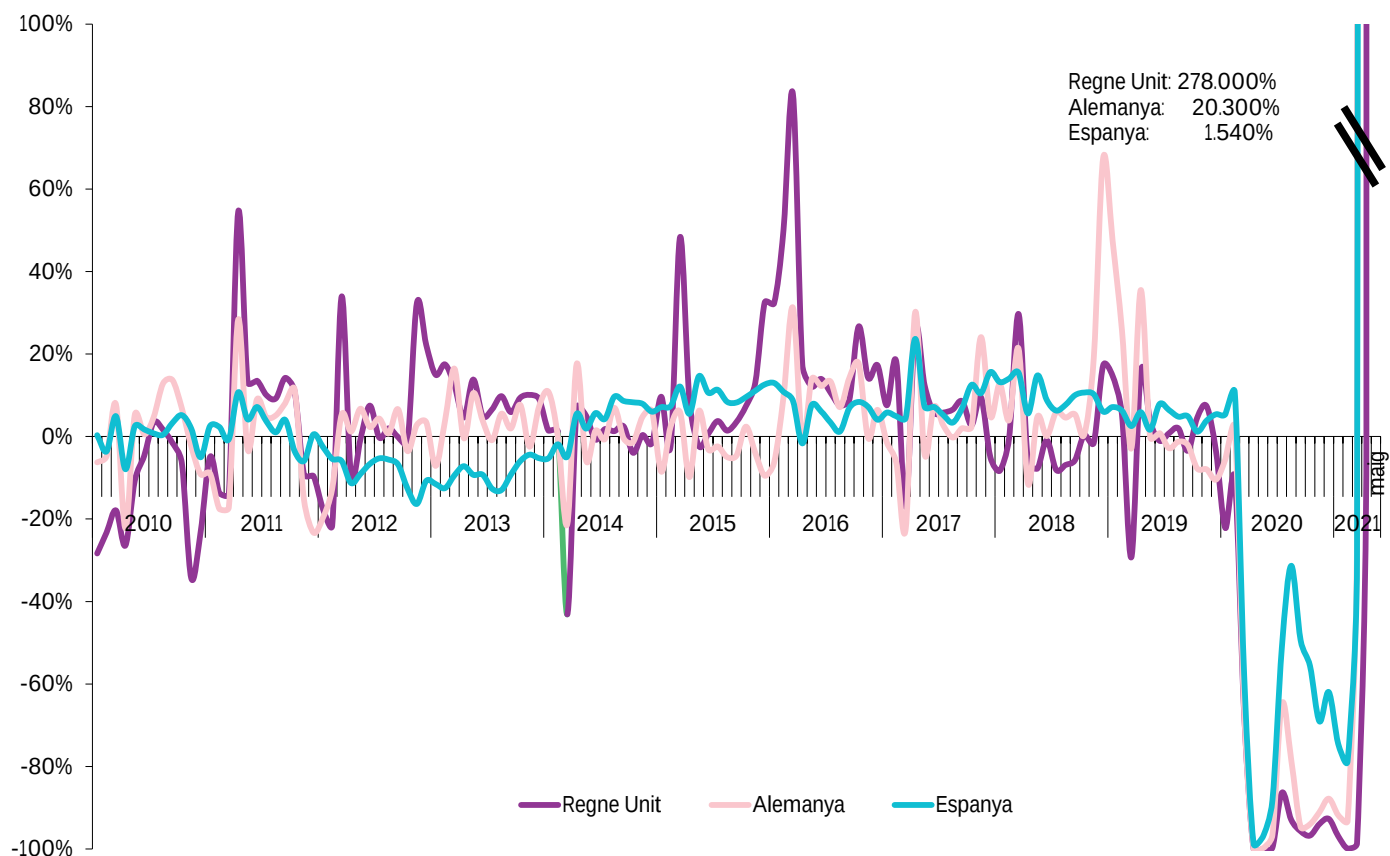
EL TRÀNSIT MARÍTIM DE PASSATGERS EN LÍNIA REGULAR A LES ILLES BALEARS AUGMENTA UN 38,4% EN ELS CINC PRIMERS MESOS DEL 2021

Taula 31. Passatgers arribats via aèria segons origen de vol

Darrera dada		Variació interanual (%)		Cicle-tendència Ttt-12 (%)	
Mercat espanyol					
Illes Balears	gener-maig	739.631	-26,1	↘	-15,8
Palma	gener-maig	443.347	-32,9	↘	-24
Maó	gener-maig	105.752	-2	↗	6
Eivissa	gener-maig	190.532	-17,8	↘	-17,1
Mercat alemany					
Illes Balears	gener-maig	415.729	29,3	↘	-302,4
Palma	gener-maig	386.101	20,7	↘	-344,5
Maó	gener-maig	1.838	-	↗	75,6
Eivissa	gener-maig	27.790	1776,4	↗	3,5
Mercat Britànic					
Illes Balears	gener-maig	7.490	-89,8	↘	-177,1
Palma	gener-maig	5.667	-91,4	↘	-114
Maó	gener-maig	292	-89,7	↘	-142,3
Eivissa	gener-maig	1.531	-69,3	↘	-66,3
Mercat italià					
Illes Balears	gener-maig	5.159	-43,5	↘	-48,9
Palma	gener-maig	824	-90,9	↘	-12,7
Maó	gener-maig	158	15700	➡	-1,1
Eivissa	gener-maig	4.177	3995,1	↘	-32,4
Mercat Suís					
Illes Balears	gener-maig	53.441	99,8	↘	-1.911.779,9
Palma	gener-maig	44.696	68,5	↘	-805,6
Maó	gener-maig	1.361	12272,7	↘	-2,3
Eivissa	gener-maig	7.384	3399,5	↗	295,9
Mercat francès					
Illes Balears	gener-maig	42.746	234,9	↗	80,7
Palma	gener-maig	25.967	117,2	↗	175,4
Maó	gener-maig	5.050	27955,6	↗	52,7
Eivissa	gener-maig	11.729	1380,9	↗	84,8
Total					
Illes Balears	gener-maig	1.363.769	-8,9	↘	-56,9
Palma	gener-maig	977.083	-14,3	↘	-1112,8
Maó	gener-maig	115.570	4,4	↘	-12
Eivissa	gener-maig	271.116	9,8	↗	26,1

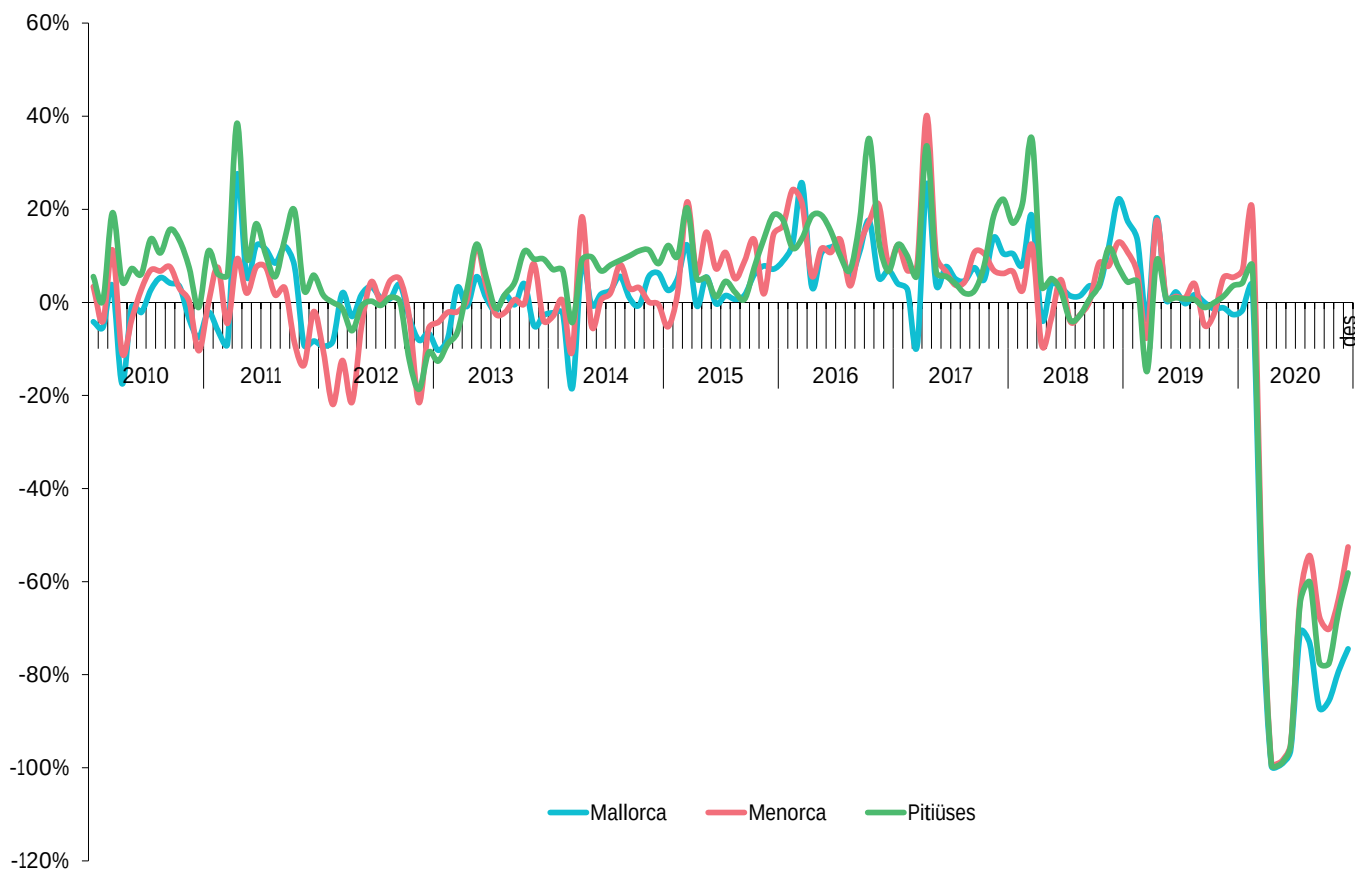
Font: AENA

Gràfic 12. Passatgers arribats a les Illes Balears per via aèria segons origen de vol. Variació (%) interanual.

Font: AENA, elaboració pròpia

Gràfic 13. Passatgers arribats per via aèria per illes. Variació interanual

Font: AENA, elaboració pròpia

Taula 32. Trànsit de passatgers arribats per via marítima

		Darrera dada	Variació interanual (%)	Cicle-tendència T _{t-12} (%)
Línia Regular				
Illes Balears	maig	208.084	558,7	↗ 251,9
Mallorca	maig	46.094	255,2	↘ -29,0
Menorca	maig	15.279	541,2	↗ 128,7
Eivissa	maig	83.103	633,9	↗ 247,9
Formentera	maig	63.608	1196,8	↘ -28,5
Creuers turístics				
Illes Balears	maig	0	-	↘ -26,9
Mallorca	maig	0	-	↘ -16,4
Menorca	maig	0	-	↘ -39,8
Eivissa	maig	0	-	↘ -8,0
Formentera	maig	0	-	→ 0,0

Font: Ibestat

El trànsit marítim de passatgers en línia regular a les Illes Balears, segons l'IBESTAT, ha augmentat en els cinc primers mesos de l'any 2021 en un 38,4 % respecte al mateix període de l'any anterior. Destaca l'augment de passatgers per via marítima a Formentera (72,3 %), seguit de Menorca (46,3 %), Eivissa (44,3 %) i, en menor mesura, de Mallorca, on l'increment és del 10,2 %. D'altra banda, respecte al trànsit de passatgers en creuers turístics de l'any 2021, s'ha reactivat el servei de creuers el mes de juny de 2021 després d'haver estat aturat durant quinze mesos. Així les coses, a l'hora de redactar aquesta publicació, encara no es disposa de les dades del mes de juny.

Fins al mes de maig del 2021, el transport marítim de **mercaderies** presenta una pujada del 5,7 % respecte al mateix període de l'any anterior, i arriba als 5,2 milions de tones. Aquest és un indicador que es troba molt

correlacionat amb l'activitat econòmica de l'arxipèlag en general. Per illes, les mercaderies transportades per via marítima en els primers cinc mesos del 2021 mostren un augment a gairebé totes elles: Formentera (33,7 %), Eivissa (6,2 %) i Mallorca (5,4 %), amb la única excepció de Menorca, on presenta una lleugera disminució del -0,4 %.

D'altra banda, el transport de mercaderies per via aèria, fins a maig disminueix en un -20,0 %, per arribar a les 3.027 tones. El descens es dona a totes les illes, però especialment a Menorca (-24,7 %), seguida de Mallorca (-20,1 %), i amb una caiguda més suau a l'aeroport d'Eivissa (-14,9 %).

LES MERCADERIES TRANSPORTADES FINS A MAIG DE 2021 PER VIA AÈRIA CAUEN UN 20 % MENTRE QUE PER VIA MARÍTIMA PUEN UN 5,7 %

Taula 33. Transport de mercaderies. Tones embarcades i desembarcades

		Darrera dada	Variació interanual (%)	Cicle-tendència T _{t-12} (%)
Marítim				
Illes Balears	febrer	892.547	-21,3	↘ -12,2
Mallorca	febrer	655.994	-20,8	↘ -11,3
Menorca	febrer	41.518	-21,9	↘ -2,1
Eivissa	febrer	175.775	-24,3	↘ -13,5
Formentera	febrer	19.260	-5,9	↗ 10,3
Aeri				
Illes Balears	març	676	-0,7	→ -1,8
Mallorca	març	526	1,8	↘ -5,7
Menorca	març	71	-22,2	↘ -20,0
Eivissa	març	79	8,3	→ 0,9

Font: Ministeri de Foment, Ports de Balears, elaboració pròpia

4.4 Mediació financera

Taula 34. Indicadors de mediació financera

Illes Balears		Darrera dada	Variació interanual (%)	Cicle-tendència T _{t-12} (%)	
Nombre d'hipoteques constituïdes		abril	911	1,0	↘ -6,7
Mallorca		abril	713	14,6	→ 0,1
Menorca		abril	71	-29,7	↘ -13,7
Pitiüses		abril	127	-29,1	→ 0,8
Import de noves hipoteques (milions d'€)		abril	257	56,7	↘ -9,5
Dipòsits (milions d'€)		1r trim	26.621	1,4	→ 1,5
Crèdits (milions d'€)		1r trim	33.798	12,4	↗ 12
Nombre d'oficines d'entitats financeres		1r trim	596	-10,8	↘ -10,6
Afiliats a la SS activitat mediació financera		maig	6756	-1,0	→ -0,8
Mallorca		maig	6.275	-1,4	→ -1,4
Menorca		maig	195	4,3	↗ 4,3
Pitiüses		maig	256	4,1	↗ 4,2
Formentera		maig	16	23,1	↗ 16,9

Font: BE, Ibestat, INE, TGSS, elaboració pròpia

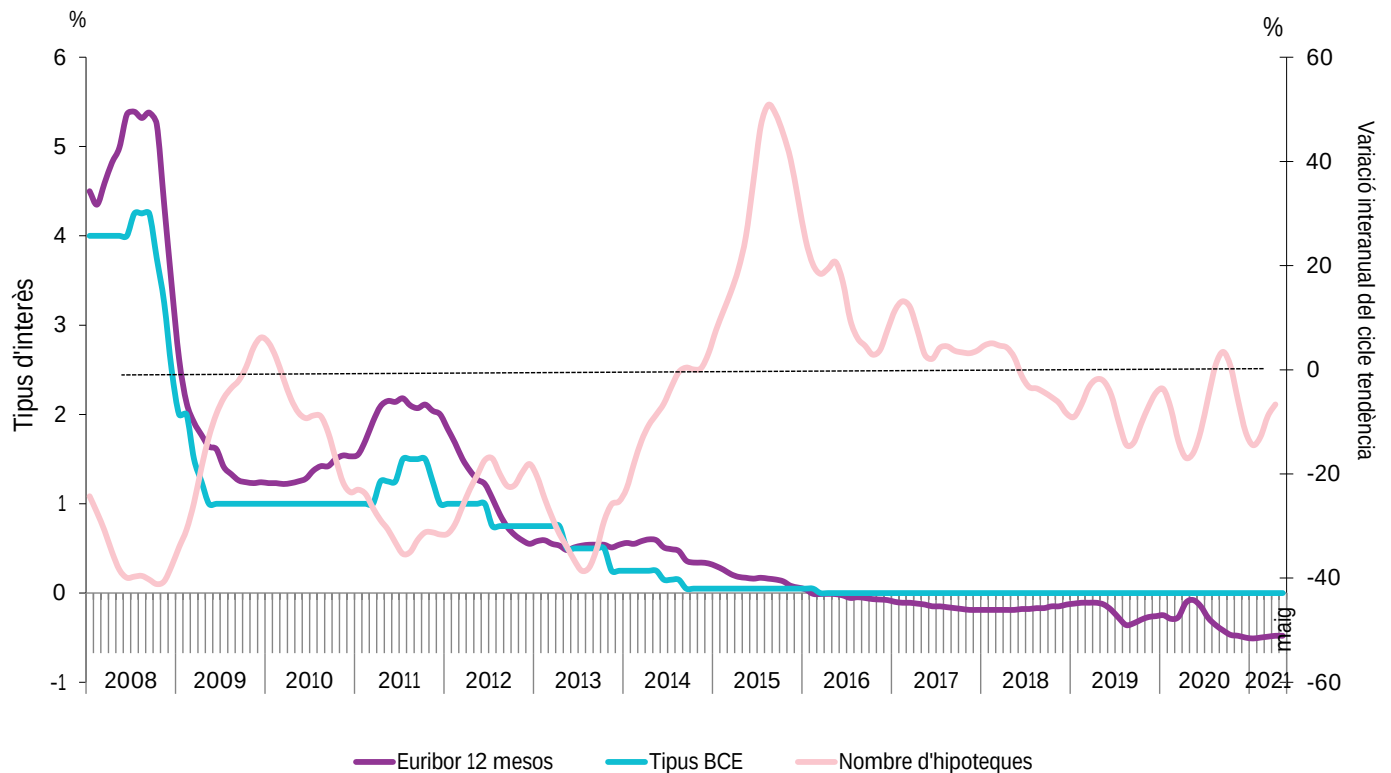
Així com ja s'ha ressaltat en els darrers butlletins, el sector bancari està immers en un procés de reestructuració que està provocant que el nombre d'oficines bancàries continuï a la baixa. En el primer trimestre del 2021, el conjunt de les Illes Balears suma 596 oficines, 15 menys respecte al trimestre anterior (611 oficines) i 72 menys que fa un any (668 oficines), que equival a un -2,5% i un -10,8% respectivament, i manté la tendència en negatiu. A Espanya l'evolució continua també a la baixa, amb 2.011 oficines menys que un any abans, i suma un total de 21.705 oficines. A més, convé destacar que l'existència de fusions entre entitats financeres pot accelerar la reducció del nombre d'oficines bancàries. En conseqüència, el tancament d'oficines es relaciona directament amb la reducció del nombre de persones afiliades a la Seguretat Social en les activitats financeres i d'assegurances, i per tant, ens trobam davant una branca d'activitat que continua mostrant una tendència lleugerament negativa. El mes de maig d'enguany, el nombre de persones afiliades arriba a 6.756 persones, un -1,0% de variació interanual. Per illes, l'afiliació, en termes interanuals, únicament decreix a Mallorca (-1,4%), i com a contrapunt s'incrementa a Menorca (4,3%), Eivissa (4,1%) i Formentera (23,1%). L'illa major concentra el 92,9% del total de persones afiliades del sector, fet que justifica el decrement de l'afiliació. El conjunt de les illes menors concentren el 7,1% restant, desglossat en Menorca amb un 2,9%, Eivissa, un 3,8%, i Formentera, un 0,2%.

L'EURIBOR A 12 MESOS DEL MES DE MAIG D'ENGUANY REGISTRA UN -0,5%, ENCARA MOLT LLUNY DE LA DADA D'UN ANY ENRERE, QUE VA SER EL PUNT DE PARTIDA DE LA SEVA TRAJECTÒRIA HISTÒRICA MÉS NEGATIVA

El BCE manté les polítiques econòmiques amb relació al tipus d'interès oficial de la zona euro que varen ser adoptades el mes de març del 2016, quan el davallà del 0,05% i el fixà en el 0% amb la finalitat de garantir unes condicions financeres favorables i intentar relançar l'economia. Pel que fa al creixement de la zona euro, en el primer trimestre del 2021, el PIB se situa en el -1,3% de variació interanual, la qual cosa suposa una recuperació de 2,0 punts percentuals respecte del creixement de fa un any i una variació intertrimestral del -0,3%.

En l'àmbit hipotecari, quant al nombre d'hipoteques constituïdes, el mes d'abril del 2021, la tendència torna al terreny negatiu d'una manera contundent, encara que, en termes interanuals, es produeix un lleu repunt (1,0%). S'observa que l'any 2021 (període de gener a abril), el nombre d'operacions registrades ha estat de 3.938, quan el mateix període de l'any 2020 se'n signaren 5.477. Això suposa un davallada considerable en termes interanuals d'un 28,1%, que equival, en termes absoluts, a 1.539 menys. En canvi, el mes d'abril del 2021, el nombre d'hipoteques, rústiques i urbanes, contractades en el conjunt de l'arxipèlag balear presenta un augment interanual d'un 1,0% i passa de les 902 operacions que se signaren el mes d'abril del 2021 a les 911 que s'han signat el mateix mes del 2020. Del total indicat, 867 corresponen a hipoteques sobre finques urbanes, que concentren el 95,2% respecte del total d'hipoteques i 44 a hipoteques sobre finques rústiques, amb un pes del 4,8% del total. D'altra banda, el mes d'abril del 2021 mostra una tendència negativa pel que fa a l'import de noves hipoteques (-9,5%). Contràriament, en aquest mes, l'import hipotecat apuja amb intensitat un 56,7%, i passa de 164,3 milions l'any passat a 257,4 milions enguany. Aquest mes, doncs, l'import mitjà

Gràfic 14. Evolució dels tipus d'interès i hipoteques

Font: BE, Euribor, INE, elaboració pròpia

de les hipoteques és de 282,5 milers d'euros. Quant als habitatges, el mes d'abril del 2021 se subscriuen 677 hipoteques (un augment d'un 7,8 % interanual) per un import de 143,50 milions d'euros (un 43,1 % més interanual), que suposa un import mitjà per hipoteca de 211,96 milers d'euros.

En el primer trimestre del 2021, els dipòsits en entitats bancàries a l'arxipèlag balear sumen 26.621,1 milions d'euros i representen un descens d'un 2,6 % amb relació al trimestre anterior, encara que, en termes interanuals, suposa un augment d'un 1,4 %. D'altra banda, els dipòsits de les illes representen un 1,9 % sobre el total nacional. Els dipòsits a les Illes Balears es divideixen entre els de les administracions públiques (en aquest trimestre, un 4,8 % del total) i els del sector privat (el 95,2 % restant). Els dipòsits de les administracions públiques (1.268,9 milions d'euros) experimenten un augment interanual d'un 5,6 %. Paral·lelament, els dipòsits del sector privat, que sumen 25.352,2 milions d'euros, s'incrementen un 1,2 %, en comparació amb el mateix trimestre de l'any anterior.

Pel que fa al crèdit concedit a les Illes Balears en els darrers períodes (dada de caràcter trimestral), continua amb una tendència ascendent i, en el primer trimestre del 2021, augmenta un 12,4 % en termes interanuals. El volum total del crèdit arriba a 33.798,3 milions d'euros, el 93,4 % dels quals correspon a altres sectors residents (8,1 % d'increment interanual) i el 6,6 % restant correspon a les administracions públiques (un 161,4 % d'augment).

Quant al crèdit concedit a les administracions públiques de les Illes Balears, aquesta forta pujada s'explica tant pel canvi en el sistema de finançament autonòmic com per la implementació de mesures econòmiques per compensar els sectors afectats per la pandèmia i activar l'economia amb la finalitat de recuperar la senda de creixement anterior a la crisi. En relació amb el crèdit total nacional, el concedit a les Illes Balears representa en aquest trimestre un 2,7 %. Del crèdit total privat concedit a Espanya, la major part també es destina al finançament dels altres sectors (93,8 %) i la resta al finançament de les administracions públiques (6,2 %). En termes globals, el crèdit en el conjunt de l'Estat espanyol s'ha incrementat respecte de l'any anterior en un 3,2 %.

LA RÀTIO DE MOROSITAT CONTINUA AMB LA TENDÈNCIA A LA BAIXA GRÀCIES A LA FLEXIBILITAT DE LES ENTITATS FINANCERES A FAVOR DELS MÉS AFECTATS PER LA PANDÈMIA

El nombre de crèdits dubtosos d'empreses i llars sobre els préstecs concedits s'ha anat reduint gradualment des de l'inici del 2014. Així, en el primer trimestre del 2021, la ràtio de morositat del sector privat és d'un 4,5 % per al conjunt d'Espanya, la qual cosa suposa una davallada de 0,3 punts percentuals respecte a la dada del primer trimestre del 2020 (4,8 %), que equival, en termes interanuals, a una reducció d'un 6,3 %.

4.5 Altres Serveis

Taula 35. Ocupats en altres serveis

Illes Balears		Darrera dada	Variació interanual (%)	Cicle-tendència T _{t-12} ^t (%)	
Activitats sanitàries i serveis socials	maig	41.786	7,3	↗	7,1
Mallorca	maig	35.692	6,9	↗	6,6
Menorca	maig	2.202	8,0	↗	7,0
Eivissa	maig	3.715	10,6	↗	10,5
Formentera	maig	116	7,4	↗	3,7
Altres serveis socials	maig	23.538	-7,3	↘	-8,0
Mallorca	maig	18.656	-7,2	↘	-7,6
Menorca	maig	1.637	-3,9	↘	-3,1
Eivissa	maig	2.951	-11,8	↘	-13,1
Formentera	maig	156	35,7	↗	37,0
Administració pública	maig	23.156	10,0	↗	8,7
Mallorca	maig	18.596	8,6	↗	7,6
Menorca	maig	2.396	18,1	↗	16,3
Eivissa	maig	1.778	13,8	↗	11,8
Formentera	maig	383	16,1	↗	15,6
Educació	maig	26.557	8,8	↗	7,7
Mallorca	maig	24.358	9,0	↗	7,8
Menorca	maig	852	9,2	↗	8,2
Eivissa	maig	1.292	5,1	→	1,7
Formentera	maig	18	20,0	↗	13,9
Serveis de la llar	maig	10.893	3,2	↗	3,2
Mallorca	maig	8.604	2,8	↗	2,7
Menorca	maig	557	-1,1	→	-0,2
Eivissa	maig	1.678	6,1	↗	6,5
Formentera	maig	53	23,3	↗	27,3

Font: TGSS

Segons les dades publicades per l'IBESTAT referents als indicadors d'activitat del sector dels serveis (IASS), en el mes de maig del 2021, l'índex de la xifra de negoci mostra una variació interanual positiva (47,2 %), contràriament a l'índex d'ocupació (-5,8 %), en comparació amb el mateix mes del 2020. Per una part, la variació interanual de l'índex de la xifra de negoci dels serveis empresarials a les Illes Balears augmenta un 31,2 % en activitats professionals, científiques i tècniques, i un 29,5 % en activitats administratives i serveis auxiliars. Per l'altra, l'índex d'ocupació presenta també resultats en positiu, així en la primera activitat presenta una variació interanual de l'1,4 %, i del 5,0 %, en el cas de la segona. Aquestes xifres posen de manifest una millora de l'efecte provocat per la crisi de la COVID-19 en el teixit empresarial de les Illes Balears respecte de l'any anterior.

En el **mercat immobiliari**, el nombre d'empreses i de treballadors afiliats a la Seguretat Social al maig del 2021 s'eleva en relació amb l'any anterior. Així, en aquest mes hi ha 1.495 comptes de cotització inclosos en les activitats immobiliàries a les Illes Balears, un 5,1 % més que en el mateix

mes del 2020. Aquest creixement és generalitzat a totes les illes: Mallorca, un 3,9 %; Menorca, un 4,7 %; Eivissa, un 10,7 %; excepte a Formentera, on decreix un 7,1 %. Pel que fa a l'afiliació, en el mes de maig d'enguany hi ha 5.595 persones afiliades en aquesta activitat, dada que representa un avenç d'un 3,4 % respecte d'un any enrere. En aquest cas, per illes, es reproduïx el mateix resultat amb diferents variacions: a Mallorca, un 3,8 %; Menorca, un 1,2 %; Eivissa, un 3,8 %, i Formentera, un -18,2 %.

En el mes de maig del 2021 es comptabilitzen 41.786 persones afiliades a **activitats sanitàries i serveis socials** a les Illes Balears, fet que representa un augment interanual del 7,3 %, i continua així la senda de creixement iniciada en 2013 i només interrompuda entre el juny i l'agost del 2020. Totes les illes presenten augments dels ocupats en aquesta activitat respecte de l'any anterior, de forma més accentuada a Eivissa (10,6 %), seguida de Menorca (8,0 %), Formentera (7,4 %) i Mallorca (6,9 %). L'illa de Mallorca concentra el 85,4 % d'afiliats en aquest sector. Aquesta activitat, a diferència de la majoria, ha resultat afavorida per la crisi del coronavirus per l'increment de la demanda de personal sanitari i de serveis socials.

Segons les dades publicades per l'IBSALUT en el mes de juny del 2021, el nombre de pacients pendents d'una primera visita assoleix les 51.914 persones, xifra que se situa un 39,9 % per sobre de la de l'any anterior. Si només es té en compte el nombre de pacients pendents d'una primera visita en un període de demora superior a 60 dies, hi ha 9.785, mentre que el mateix mes de l'any 2020 eren 16.446, això suposa una davallada del 40,5 %. La demora mitjana en nombre de dies ha passat en el darrer any de 70,7 a 40,5 dies, la qual cosa suposa una reducció del 42,8 %. També, en aquest mes, creix el nombre de pacients pendents d'una intervenció quirúrgica, que és de 12.856 (un 6,4 % de variació interanual). En canvi, decreix el nombre de dies d'espera per ser intervingut (10,9 %), que passa de 139,9 dies de mitjana a 124,6 dies un any després. En el cas de pacients pendents d'una intervenció quirúrgica en un període de demora superior a 180 dies, minva el nombre en un 23,5 % i passa de 3.652 a 2.793 pacients en un any. En definitiva, respecte del mes de juny del 2020, s'ha produït un increment del nombre de pacients pendents tant d'una primera visita com d'una intervenció quirúrgica, encara que s'ha rebaixat el nombre de dies d'espera. L'evolució d'aquests indicadors està clarament relacionada amb la tensió que està provocant la COVID-19 en el sistema sanitari, i s'espera que aquesta evolució segueixi millorant positivament a mesura que es desplegui àmplia i eficaçment la vacunació, sempre que la població apliqui responsablement les mesures de prevenció aprovades pel Govern balear.

EN EL MES DE JUNY DEL 2021 LA DEMORA MITJANA D'UNA PRIMERA VISITA ÉS DE 40,5 DIES, GAIREBÉ LA MEITAT QUE FA UN ANY

En el mes de maig del 2021 hi ha 23.538 persones afiliades al conjunt d'activitats que formen la branca d'**altres serveis socials** a les Illes Balears, amb una taxa de variació per al conjunt balear d'un -8,0 %. Per illes, el nombre d'afiliats en aquesta branca d'activitat decreix sobretot a Eivissa (-11,8 %), seguida de Mallorca (-7,2 %) i Menorca (-3,9 %), contràriament al creixement que es produeix a Formentera (35,7 %). De les activitats analitzades en aquest apartat és l'única que continua amb una senda negativa.

En el sector de l'**educació** es comptabilitzen 26.557 treballadors d'alta en la Seguretat Social en el mes de maig del 2021, xifra un 8,8 % superior a la del mateix mes del 2020. L'afiliació creix a tot l'arxipèlag balear respecte a l'any anterior. Per ordre descendent de la taxa interanual se situa Formentera (20,0 %), Menorca (9,2 %), Mallorca (9,0 %) i Eivissa (5,1 %). L'illa de Mallorca aglutina el 91,7 % del total d'ocupats en el sector educatiu. El manteniment de les escoles obertes durant el curs 2020/2021 i la necessitat de complir amb els requisits establerts d'aforament i distància, entre d'altres, sembla que ha permès seguir amb el creixement del nombre de personal educatiu, excepte durant el segon trimestre del 2020.

SEGUEIX LA TENDÈNCIA A L'ALÇA DEL PERSONAL EDUCATIU DES DEL 2013

Pel que fa a l'**Administració pública** (serveis generals), en el mes de maig del 2021 hi ha 23.156 persones d'alta en la Seguretat Social, un 10,0 % més que en el mateix mes de l'any anterior per al conjunt de les Illes Balears. L'afiliació augmenta a totes les illes, de forma més significativa, a Menorca (18,1 %), Eivissa (13,8 %) i Formentera (16,1 %), i, en menor proporció, a Mallorca (8,6 %). Aquesta darrera illa concentra el 80,3 % de l'afiliació.

Finalment, pel que fa a l'afiliació dels **serveis de la llar**, en el mes de maig del 2021, aquesta se situa en 10.893 persones en el conjunt balear, un 3,2 % més respecte del maig de l'any passat. La variació interanual es frena a l'illa de Menorca (-1,1 %), contràriament al que succeeix a la resta de les illes. Per ordre descendent, es troba Formentera (23,3 %), seguida d'Eivissa (6,1 %) i Mallorca (2,8 %).

5 Activitat empresarial

Taula 36. Empreses de les Illes Balears

Illes Balears	Darrera dada		Var. interanual (%)	Cicle-tendència T ^t _{t-12} (%)	
NOMBRE D'EMPRESSES (DIRCE)	2020	100.022	1,3	-	
Sense assalariats	2020	56.170	1,3	-	
1 a 9	2020	39.379	1,2	-	
Més de 10	2020	4.473	2,2	-	
DEMOGRAFIA EMPRESARIAL (TGSS)					
Empreses a final de període *	1r trim	36.382	-3,1	↘	-3,6
Illes Balears	1r trim	34.365	-3,3	↘	-4,2
Mallorca	1r trim	25.857	-3,9	↘	-4,3
Menorca	1r trim	2.924	-1,1	↘	-2,3
Eivissa	1r trim	5.223	-1,5	↘	-2,1
Formentera	1r trim	360	-4,3	↘	-2,0
Altes *	1r trim	2.487	-27,0	↘	-21,6
Illes Balears	1r trim	2.365	-28,2	↘	-22,2
Mallorca	1r trim	1.674	-31,5	↘	-22,3
Menorca	1r trim	220	-10,2	↘	-12,9
Eivissa	1r trim	433	-20,4	↘	-8,0
Formentera	1r trim	38	-36,7	↘	-19,3
Baixes *	1r trim	2.191	-31,9	↘	-4,5
Illes Balears	1r trim	2.095	-32,6	↘	-4,7
Mallorca	1r trim	1.525	-34,1	↘	-6,3
Menorca	1r trim	185	-29,7	↘	-6,9
Eivissa	1r trim	356	-28,8	↘	-5,4
Formentera	1r trim	29	-9,4	➡	-1,1

Font: INE, MTMSS i lbestat

* Inclou empreses amb domicili del compte de cotització principal a una altra comunitat autònoma.

Les empreses registrades a les Illes Balears sumen un total de 100.022 a l'1 de gener de 2020, que representen 85,4 empreses per cada mil habitants, segons el Directori Central d'Empreses (DIRCE) de l'INE. La creació d'empreses es manté a l'alça per sisè any consecutiu en termes interanuals (1,3%), amb 1.310 empreses més que ara fa un any, tot i que perd força. Al conjunt d'Espanya també creixen, però lleugerament per sota de la variació de Balears (1,2%). La xifra a les Illes suposa un màxim històric a la sèrie temporal, iniciada al 1999. En canvi, a nivell estatal el nombre d'empreses del 2020 es manté per davall del nivell del 2008.

El sector empresarial de les Illes es caracteritza pel predomini de les empreses petites, les conegudes com a micropimes. De fet, les empreses amb 9 o menys treballadors representen el 95,5% del teixit empresarial illenc. El 2020 el nombre d'empreses ha crescut en termes interanuals a gairebé tots els estrats d'assalariats. Més en detall, les empreses sense cap assalariat, que representen més de la meitat del total (un 56,2%), s'incrementen un 1,3% en el 2020 respecte de l'any anterior. Les empreses entre 1 i 9 assalariats, que sumen 39.379 empreses també s'incrementen (1,2%). Ara bé, el tram que més augmenta és el de més de 10 assalariats (2,2%).

El nombre total d'empreses inscrites a la seguretat social a les Illes el primer trimestre de 2021 és de 36.382, un 3,1% menys que en el mateix període de 2020, segons la demografia de les empreses inscrites a la Seguretat Social que presenta l'lbestat. El 2020 aquest indicador romp la senda de creixement iniciada a mitjans del 2014 i el 2021 es manté en negatiu. La distribució de les empreses per illa està encapçalada per Mallorca, amb 25.857 empreses, seguida per Eivissa (5.223), Menorca (2.924) i Formentera (360 empreses). En termes interanuals, totes elles mostren reduccions del nombre d'empreses d'alta. Destaca la caiguda a Formentera (-4,3%), seguida de Mallorca (-3,9%), d'Eivissa (-1,5%) i de Menorca (-1,1%).

Continuant amb la demografia d'empreses, en el primer trimestre de 2021 s'han obert 2.487 negocis, mentre que n'han tancat 2.191, de manera que les altes superen clarament les baixes. La distribució sectorial d'altes i baixes reproduceix l'estructura econòmica de les Illes amb un major pes dels serveis, seguits de la construcció, la indústria i l'agricultura. De les 2.487 altes, 1.686 corresponen al sector dels serveis, 587 a la construcció, 145 a la indústria i 69 a l'agricultura. Quant a la diferència entre altes i baixes del darrer trimestre, totes les activitats obren més empreses de les que es perden, especialment a la construcció (232 més), seguit per la indústria (85 més), els serveis (18 més) i l'agricultura (11 més).

Pel que fa a la variació relativa respecte d'un any enrere, s'observen descensos tant en les altes (-27,0%), com entre les baixes (-31,9%). Per sectors, tots ells redueixen el dinamisme empresarial, excepte la construcció (12,9%), i especialment als serveis (-35,8%), a l'agricultura la (-35,5%) i a la indústria (-4,6%). Quant a les baixes, cauen també a totes les activitats, excepte a l'agricultura, i especialment a la construcció, als serveis i a la indústria. S'ha de tenir en compte que durant el primer trimestre del 2021 encara hi ha restriccions establertes per la Covid-19 i molta incertesa respecte de l'evolució de la temporada turística. Pel que fa a les baixes, mostren unes xifres inferiors a les dels anys anteriors, gràcies als ajuts directes i a la implantació dels ERTQ, que els han permès mantenir-se en funcionament. Un altre factor és el fet que, com s'han donat menys altes d'empreses estacionals durant la temporada alta, cau el nombre de baixes d'aquestes empreses estacionals.

LA CONSTITUCIÓ DE SOCIETATS MERCANTILS A LES ILLES BALEARS CREIX UN 163,8 %
EL MAIG DEL 2021, AIXÍ COM EL CAPITAL SUBSCRIT

A continuació s'analitza el dinamisme empresarial a les Illes Balears, mesurat com el nombre de societats mercantils constituïdes. Segons dades de l'Íbestat, el nombre de societats mercantils constituïdes a les Illes el mes de maig del 2021 és de 335, un 163,8% més que en el mateix període de l'any passat. En termes acumulats, i de gener a maig, el nombre de societats mercantils constituïdes creix un 50,3% en comparació amb el mateix període de l'any anterior. D'aquestes, la majoria són societats limitades (530 més que un any enrere). En el conjunt d'Espanya, i al mes de maig, les societats mercantils experimenten un increment (152,4%), a conseqüència tant de l'augment de les societats limitades (152,4%), com de les anònimes (187,5%).

Pel que fa al capital subscrit de les societats de les Illes s'ha incrementat de manera destacable de gener a maig del 2021. Així, a les Balears suma 73,6 milions d'euros, un 6,2% més que en el mateix període de l'any 2020. En relació al nombre de dissolucions i de gener a maig del 2021 (498) creixen un 46,0% respecte al mateix període de l'any anterior. D'aquestes dissolucions, 498 són de caràcter voluntari. Concretament, en el mes de maig es dissolen 95 empreses, el que suposa una variació interanual del 156,8%, la qual supera l'augment de dissolucions registrat a l'àmbit nacional (257,6%). Aquestes dades mostren la resiliència de les empreses, les quals durant el darrer any han pogut incrementar el capital subscrit.

Com a indicador avançat de les baixes en la demografia empresarial es pot emprar el nombre de deutors en concurs de creditors segons les dades presentades pel Col·legi Oficial de Registradors d'Espanya. A les Illes Balears n'hi ha 64 en el primer trimestre del 2021. Els concursos en l'àmbit nacional mostren un total de 2.799 en els primers tres mesos del 2021. Dels processos concursals a les Illes Balears, 37 corresponen a empreses, la majoria de responsabilitat limitada, i la resta són persones físiques sense activitat empresarial (27). Entre les empreses concursades dues terceres parts es dediquen als serveis (67,6%), seguides de les centrades a la construcció (18,9%) i a la indústria (13,5%). Dins de les activitats dels serveis hi destaquen les empreses concursades al comerç, a l'hostaleria i a les activitats professionals (13,5% a tots els casos). Per xifra de negoci, les empreses amb una facturació de fins a dos milions d'euros (25 empreses) són les més damnificades (representen dues terceres parts del total). Per volum de treballadors, el 18,9% de les empreses concursades són sense assalariats i el 21,6% tenen entre un i cinc assalariats. De fet, les que compten amb menys de nou treballadors sumen el 67,6% del total.

IV. DEMANDA

1 Preus de consum

Taula 37. Evolució de l'IPC gener 2021 (Base 2016)

Evolució de l'IPC. Maig 2021	Evolució anual		Evolució mensual	
	Variació interanual	Influència	Variació mensual	Repercussió mensual
Índex general	3,1	-	0,6	-
Aliments i begudes no alcohòliques	1,5	0,071	0,7	0,117
Begudes alcohòliques i tabac	0,5	0,011	0,7	0,019
Vestit i calçat	0,7	-0,024	3,8	0,204
Habitatge, aigua, electricitat, gas i altres combustibles	9,7	0,046	0,5	0,067
Mobles, articles de la llar i articles per al manteniment corrent de la llar	2,4	0,058	0,5	0,033
Sanitat	1,1	0,013	0,3	0,011
Transport	8,1	0,269	0,9	0,161
Comunicacions	-4,5	0,003	0,0	-0,001
Oci i cultura	-0,3	0,074	0,0	-0,002
Ensenyament	0,4	0,000	0,0	0,000
Restaurants i hotels	0,6	-0,048	0,0	-0,004
Altres béns i serveis	0,9	0,004	0,1	0,009
Inflació subjacent	0,7	-	0,4	-

Font: INE i elaboració pròpia

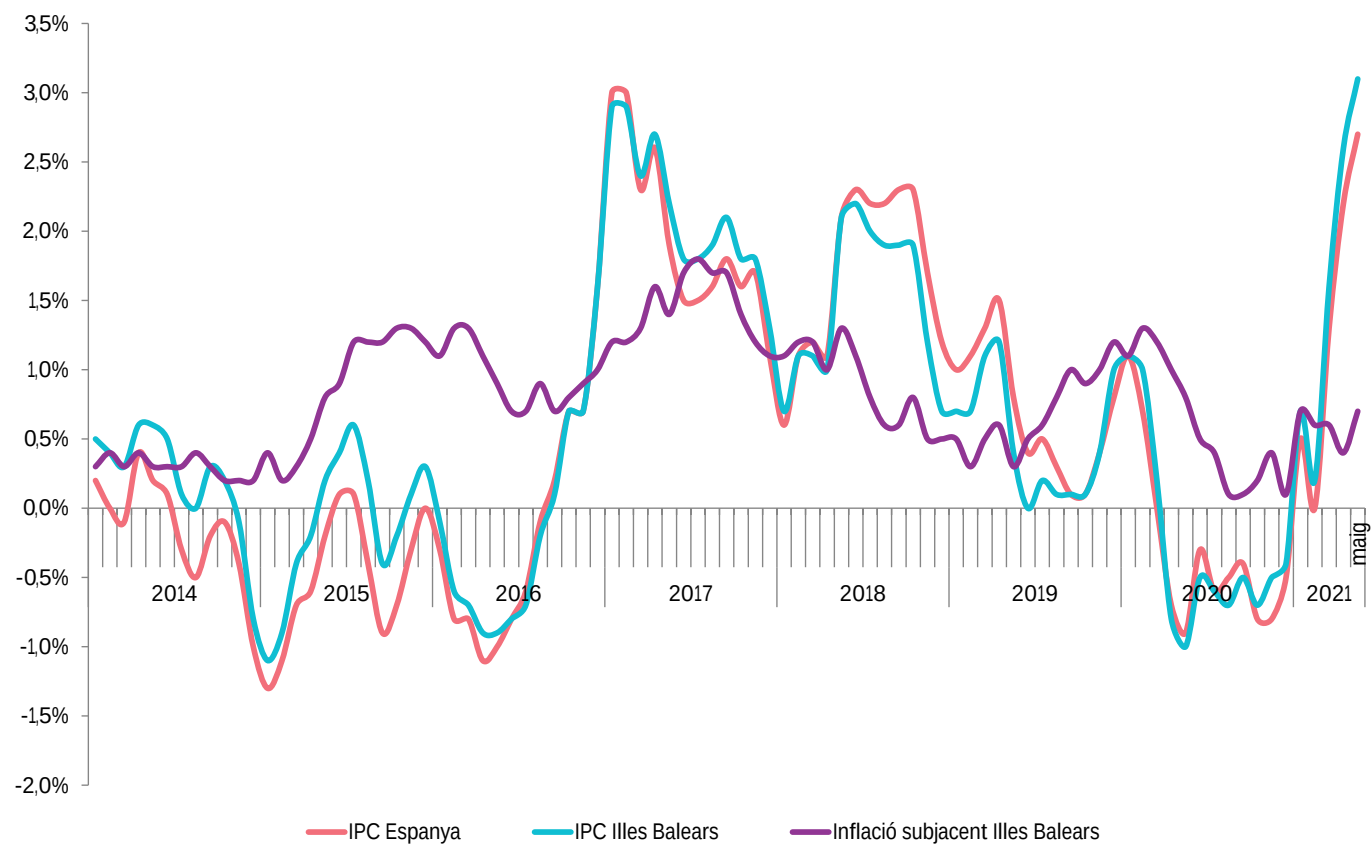
Aquests darrers mesos, la inflació s'accelera tant a Espanya com, sobretot, a les Illes Balears. Al maig, el darrer mes amb dades disponibles, la taxa interanual de l'IPC de les Illes s'enfila fins al 3,1% —el valor més alt d'ençà del febrer de 2013—, impulsat principalment per l'encariment dels carburants i combustibles. La variació interanual del conjunt d'Espanya se situa en un 2,7%, també un dels valors més alts dels darrers anys. A l'arxipèlag, han contribuït al repunt interanual, a més del grup de transport, amb una repercussió de 0,269 punts percentuals, el d'oci i cultura (amb una influència de 0,074 p. p.), el d'aliments i begudes no alcohòliques (0,071 p. p.) i, finalment, el de mobles i articles de la llar (0,058 p. p.). Només els grups de restaurants i hotels i de vestit i calçat han influït lleugerament a la baixa.

A les Illes, exceptuant els grups de comunicacions (-4,5%) i d'oci i cultura (-0,3%), tots els grups de consum mantenen la taxa interanual en positiu. Destaquen les pujades del grup d'habitatge, aigua, electricitat, gas i altres combustibles (9,7%) i de transport (8,1%). La resta de grups presenten taxes més moderades.

D'altra banda, en contrast amb l'observat amb l'índex general, la inflació subjacent experimenta pujades molt més contingudes, la qual cosa ha provocat que es registri el diferencial més ampli de tota la sèrie disponible, tant a Espanya (2,5 punts) com a les Balears (2,4 punts). A l'arxipèlag la inflació subjacent avança 0,3 p. p. i se situa en un 0,7% interanual, mentre que en el conjunt de l'Estat queda en un 0,2%.

Altrament, la variació interanual de l'índex de preus harmonitzat (IPCH) en el conjunt de l'Estat del maig se situa en un 2,4%, mentre que la de la mitjana dels països de la zona euro puja un 2,0%, 0,4 p. p. més que el registre del mes d'abril. Finalment, d'acord amb l'indicador avançat del mes de juny, la inflació estimada a Espanya se situa en el 2,6%.

Gràfic 15. Variació interanual de l'Índex de Preus de Consum

Font: INE

2.1 Consum intern

Taula 38. Indicadors de consum

	Darrera dada		Variació interanual (%)	Variació cicle-tendència Tt _{t-12} (%)	
Índex del comerç al detall (preus constants de 2015)	maig	102	21,5	↗	8,5
Matriculació de turismes¹	maig	1399	140,8	↘	-23,1
Mallorca	maig	977	115,2	↗	66,2
Menorca	maig	55	150,0	↘	-19,7
Eivissa	maig	159	120,8	↘	-15,7
Formentera	maig	12	300,0	→	0,0
Energia elèctrica facturada en el sector residencial (MWh)	març	641.320	215,3		-
Mallorca	març	481.779	215,1		-
Menorca	març	54.186	214,3		-
Eivissa	març	99.238	216,7		-
Formentera	març	6.117	223,4		-
Consum de carburants d'automoció (quilolitres)	maig	56.835	69,2	↘	-6,8
Mallorca	maig	43.840	64,7	↘	-8,0
Menorca	maig	3.745	70,7	↘	-8,3
Pitiüses	maig	9.250	93,7	↘	-10,4

Font: CLH, DGT, INE i elaboració pròpia

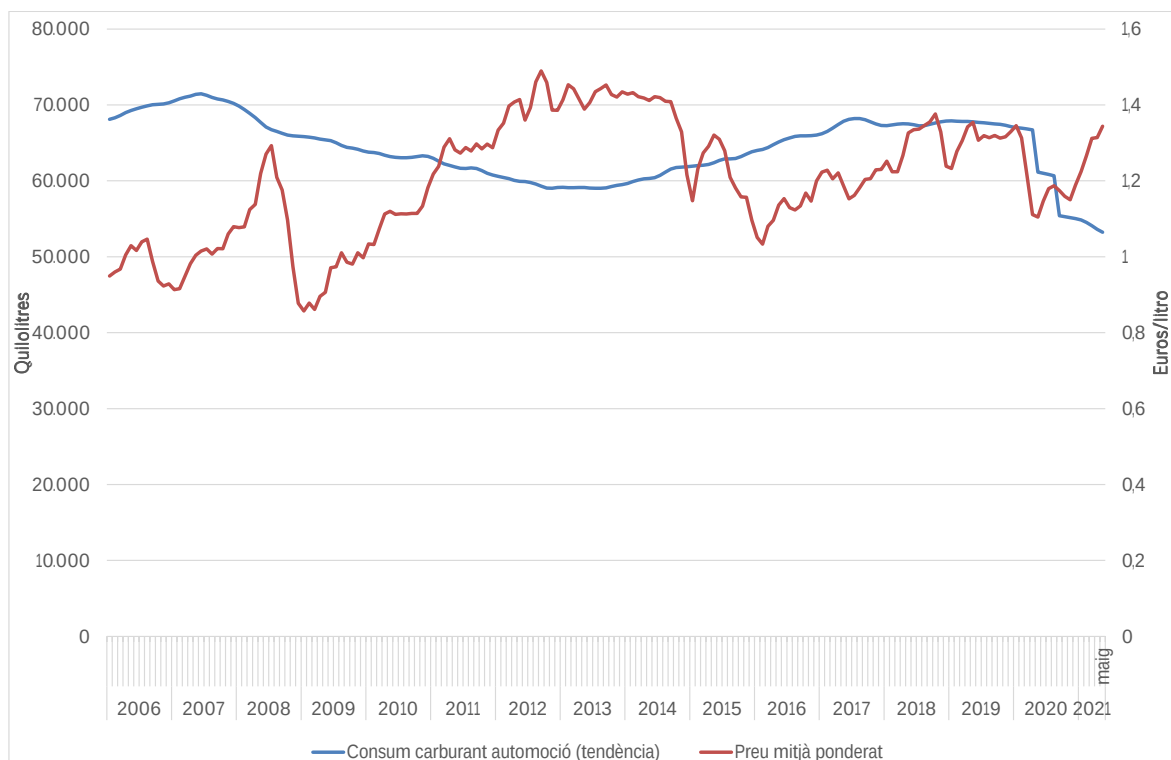
Recentment, la Direcció General de Model Econòmic i Ocupació ha iniciat el càlcul de l'indicador sintètic de consum final de les Illes Balears. Es tracta d'una operació estadística de síntesi de les principals magnituds relacionades amb la despesa realitzada per les llars de l'arxipèlag. En el primer trimestre del 2021, l'índex presenta una taxa interanual del -5,6 % i enllaça així cinc trimestres consecutius de reduccions. No obstant això, en comparació amb el darrer trimestre del 2020, el consum es revifa un 0,4 %.

D'acord amb les darreres dades disponibles de la Comptabilitat nacional trimestral d'Espanya, ajustada d'efectes estacionals i de calendari, corresponents al primer trimestre del 2021, la **despesa en consum final** a preus corrents (227,0 mil milions d'euros) continua recuperant terreny i registra una taxa de variació interanual del -0,8 %, 4,9 p. p. superior al volum registrat en el darrer trimestre de l'any passat. El component més rellevant de la demanda interna, la despesa en consum final de les llars, és el que experimenta la recuperació més marcada (7,1 p. p. en relació al trimestre precedent), tot i que continua en valors interanuals negatius (-2,8 %). En canvi, la resta de components, tant la despesa de les institucions sense ànim de lucre al servei de les llars (ISFLSH) com la realitzada per les administracions públiques, registren pujades

significatives, d'un 2,5 % i 4,3 % respectivament. En aquest primer trimestre, la despesa de les ISFLSH arriba a 3,4 mil milions d'euros i la despesa final de les administracions públiques a 63,2 mil milions d'euros. Per a una anàlisi des de la perspectiva de preus constants vegeu en aquesta mateixa publicació l'apartat 1.3 dedicat al context d'Espanya.

La relaxació progressiva de les mesures de contenció i la represa gradual de l'activitat econòmica es reflecteix directament en la confiança i en les expectatives dels consumidors. A Espanya, l'indicador de **confiança dels consumidors** (ICC) del mes de maig és de 89,0 punts. Aquesta dada és 11,2 punts superior a la del mes d'abril i 36,1 superior a la del mateix mes de l'any anterior. Expressada en taxa de variació, suposa un avanç interanual d'un 68,2 %. Desagregant els dos components de l'ICC i també en termes interanuals, s'observa que l'indicador relatiu a la valoració de la situació actual (62,4 punts) és el que progressa amb més intensitat ja que registra una taxa de variació d'un 126,1 %. L'altre component, l'índex d'expectatives, presenta un comportament més moderat encara que també avança significativament (47,7 %). Aquesta valoració positiva de les expectatives s'explica per l'opinió favorable sobre la situació futura del mercat de treball i de les llars i, especialment, per la millora de la confiança en la situació econòmica del país.

Gràfic 16. Consum i preu dels carburants de l'automoció (benzina 95 i gasoil A) a les Illes Balears

Font: CLH, Minetur i elaboració pròpia

En els darrers mesos les matriculacions de vehicles s'han recuperat visiblement tant a les Illes com a Espanya. Al maig, el darrer mes amb dades disponibles, la **matriculació** de turismes a les Illes sense incloure els destinats a lloguer arriba a 1.399, un 140,0 % més que un any enrere. Totes les illes registren increments destacats que se situen, en termes relatius, entre el 115,2 % de Mallorca i el 300,0 % de Formentera. A Espanya (71.483 turismes) l'augment interanual és una mica inferior (107,2 %). A les Illes, és igualment intens l'increment de les matriculacions de motocicletes (664 unitats i una pujada del 200,0 %). No obstant això, si consideram les dades acumulades durant els cinc primers mesos de 2021, el nombre total de matriculacions de turismes a l'arxipèlag (6.041 vehicles) encara presenta un retrocés interanual d'un -16,5 %, mentre que en el conjunt de l'Estat (310.160 vehicles) és d'un -12,1 %. Quant a les motoritzacions alternatives, la matriculació de turismes elèctrics en el període esmentat, amb 226 unitats i un creixement d'un 36,1 %, representa únicament el 3,7 % de totes les inscripcions. Altrament, continuant amb les dades acumulades dels primers cinc mesos de l'any, totes les illes presenten reduccions interanuals importants en el nombre de matriculacions, al voltant d'una cinquena part en el cas de Mallorca (-21,3 %) i de més d'una quarta part en el cas de Menorca (-26,4 %) i Eivissa (-29,3 %). Finalment, Formentera registra una davallada d'un -21,7 % en la matriculació de turismes si bé, tenint en compte les peculiaritats de la mobilitat de l'illa, s'ha de ressaltar el fort augment de la matriculació de motocicletes (139,0 %).

AL MAIG, LA MATRICULACIÓ DE TURISMES A LES ILLES PUJA UN 140,0 %

D'altra banda, com ja s'ha indicat en els respectius apartats d'aquesta publicació, els darrers mesos es recuperen visiblement les **ventes del comerç al detall**, atès que la darrera dada del mes de maig se situa en un 21,5 % interanual. També puja significativament la **demande d'energia elèctrica** en el conjunt de l'arxipèlag: un 16,3 % el maig.

Per altra part, amb dades del mes de març, la **facturació de l'energia elèctrica** en el sector residencial registra un avanç força notori en totes les illes, amb taxes de variació interanual que se situen per sobre del 215,0 %.

Al mes d'abril, d'acord amb les dades publicades per la Corporació de Reserves Estratègiques de Productes Petrolífers (CORES), la **demande total d'aquests productes** en el conjunt de l'arxipèlag (incloent les benzines, els gasoils i el fueloil BIA) registra un augment equivalent a 28,3 milers de tones, un 115,3 % més que en el mateix mes de l'any 2020. Tenint en compte només els carburants per a automoció, l'increment és encara més marcat, de gairebé un 199,0 %. Les dades acumulades durant el primer quadrimestre d'enguany (204,7 milers de tones) registren, respecte de les del 2020, una pujada d'un 8,4 % que s'explica, principalment, pel fort augment en el consum de carburants per a automoció (representen un poc més del 71,0 % del total). Així, la benzina de 98 octans registra una pujada del 29,5 %; la de 95 octans, d'un 23,7 %; finalment, el gasoil del tipus A, d'un 12,3 %. En el conjunt de l'Estat, en el període esmentat, el consum total de productes petrolífers (10,5 milions de tones) s'incrementa, respecte del 2020, un 5,0 %. A Espanya el pes dels carburants per a automoció en relació amb el total és major que a les Illes (75,5 %) i la variació interanual se situa en un 9,0 %.

D'acord amb les dades de la companyia de transport i emmagatzematge de productes petrolífers CLH, el consum de **carburant d'automoció** en el mes de maig a les Illes Balears, expressat en unitats de volum, arriba a 56.835 quil·lilitres, un 69,2 % més que un any enrere. Per illes, les Pitiüses registren l'increment més important (93,7 %) i Mallorca el més moderat (64,7 %). Menorca es queda entremig, amb un increment d'un 70,7 %. D'acord amb aquesta font, el consum acumulat de gener a maig de 2021 en tot l'arxipèlag registra una pujada d'un 24,7 %. En aquest cas Menorca experimenta la pujada més forta (34,7 %), però no molt allunyada de les taxes de les Pitiüses (32,5 %) i de Mallorca (22,7 %).

2.2 Consum de no residents

Taula 39. Enquesta de despesa turística (EGATUR)

	Darrera dada		Variació interanual (%)		Acumulat	Variació interanual (%)	Cicle-tendència T ^t _{t-12} (%)	
Despesa total (milions d'€)	maig	440,3	324,5	gen-maig	720,3	36,8	↗	29,7
Mallorca	maig	352,2	189,9	gen-maig	599,9	27,6	↗	446,4
Menorca	maig	18,7	-11515,1	gen-maig	28,7	38,3	↗	51,8
Pitiüses	maig	69,5	19,3	gen-maig	91,7	157,5	↗	31,7
Despesa mitjana per persona (€)	maig	930,1	25,7	gen-maig	878,1	21,5	↗	7,1
Mallorca	maig	968,6	26,3	gen-maig	909,4	18,0	↗	23,8
Menorca	maig	685,0	-3,5	gen-maig	636,8	37,0	→	0,5
Pitiüses	maig	841,7	12,4	gen-maig	793,8	64,3	↗	16,3
Despesa mitjana diària (€)	maig	134,1	8,2	gen-maig	114,2	-0,3	→	-1,5
Mallorca	maig	138,4	6,9	gen-maig	116,4	-2,6	↘	-4,8
Menorca	maig	102,9	-11,6	gen-maig	89,9	26,3	→	-1,7
Pitiüses	maig	124,7	-6,5	gen-maig	109,9	14,4	↘	-17,5

Font: Ibestat

Als primers cinc mesos del 2021, la **despesa total** efectuada pels turistes a les Illes Balears augmenta en termes interanuals un 36,8 % i arriba a 720,3 milions d'euros. El mercat estranger presenta un augment de la despesa (57,2 %), impulsat per el turisme alemany qui ha fet el major desembors en aquests primers mesos de l'any (375,3M€), amb un increment del 75,5 % respecte a l'any anterior. En canvi el mercat britànic es troba a l'altre extrem amb un volum nominal de 12,79M€ i un descens del -64,0 % interanual. El mercat espanyol ha fet una despesa de 108,24M€ que implica una disminució respecte al mateix període de l'any anterior del -21,2 %. Per illes, destaca Mallorca, atès que a l'illa major es fa el 83,3 % del total de la despesa dels turistes. Tot i així, és l'illa on menys s'incrementa l'import total (27,6 %) en comparació amb el 38,3 % de Menorca o el 157,5 % de les Pitiüses.

LA DESPESA TURÍSTICA A LES ILLES BALEARS FINS AL MAIG PUJA UN 36,8 %

Quant a la **despesa mitjana diària i a la despesa mitjana per persona** en els primers cinc mesos de l'any, cal destacar que mentre que la primera magnitud disminueix en termes interanuals un -0,3 % per arribar als 114,2 euros per persona i dia, la segona magnitud augmenta en un 21,5 %, i arriba a 871,1 euros. Aquesta discrepància en l'evolució es dona per un allargament de l'estada mitjana en més d'una cinquena part (de 6,3 a 7,7 dies). La despesa mitjana per persona dels turistes espanyols augmenta a un ritme superior a la dels turistes estrangers (un 15,5 % i un 6,3 %, respectivament), i cal fer esment que la despesa mitjana domèstica (490,4 €) és molt inferior a la que fan els forans (1.020,8 €). Respecte als dos mercats principals, destaca que ha augmentat la diferència de la despesa per persona dels alemanys (1.016,2 €) i els britànics (948,4 €), que passa d'un diferencial de 63,4 € el període de gener a maig de 2020 a 67,8 € el mateix període de l'any en curs. En relació amb aquestes dades també destaca l'illa de Mallorca, on la despesa mitjana per persona segueix sent la més alta (909,4 €), com també la despesa per persona i dia (116,4 €). En segon lloc trobam les Pitiüses, amb una despesa per persona de 793,8 € i una despesa per persona i dia de 109,9 €. En darrer lloc se situa Menorca, amb 636,8 € i 89,9 €, respectivament.

La **despesa turística per tipus d'allotjament** en els primers cinc mesos del 2021 representa en el cas d'hotels i similars un 38,6 % de la despesa total, mentre que al 2020 representava un 28,3 %. L'acumulat de gener a maig d'aquesta partida arriba als 278,2M€ i augmenta un 35,9 % respecte al mateix període de l'any 2020. Els altres allotjaments de mercat diferents als hotels i similars representen un 23,9 % de la despesa turística total de les Illes Balears i en aquest representa un augment d'un 127,6 % en termes interanuals. El restant 37,5 % es correspon als allotjaments que no són de mercat (270,2 milions d'euros), on la despesa augmenta un 9,7 %. El mateix període de l'any 2020, els allotjaments que no són de mercat representaven un 46,8 % de la despesa turística total de les Illes Balears i, malgrat aquest any ha disminuït lleugerament en un 37,5 %, és un percentatge bastant elevat que evidencia el canvi de tendència que ha provocat els efectes de la pandèmia. Així, la despesa turística s'ha desplaçat cap a allotjaments sense transacció monetària (habitatges de familiars o amics, en propietat, intercanvis, allotjament de franc,...) en detriment de l'allotjament de mercat, i especialment els hotels i similars. Aquesta tendència és manté especialment a Mallorca, amb un pes de la despesa turística del 31,4 %.

La **despesa realitzada amb targeta** en els terminals TPV de les Illes Balears (tant en compres com retirada d'efectiu en els caixers automàtics) del primer trimestre de l'any 2021 arriba als 1.723,3M€, la qual cosa representa un descens del -17,7 %. La despesa domèstica té un pes del 88,9 % sobre la despesa total, mentre que el mateix trimestre de l'any passat representava un pes del 81,4 %. Aquest augment en el pes contrasta amb la caiguda de l'import net de les operacions (-10,1 %), tot i la pujada del nombre d'operacions efectuades (3,10 %). Quant a la despesa internacional, arriba als 1.918,4M€ i implica una disminució total de l'import net a la meitat respecte al primer trimestre de l'any 2020. La caiguda en la despesa estrangera ha vingut més per la via de les compres (-55,8 %) i no tant per les retirades d'efectiu (-19,0 %). Respecte als principals mercats turístics de les Illes, destaca el mercat britànic, pel qual les compres i disposicions en efectiu cauen un 62,6 %. El mercat alemany i el francès mostren caigudes més suaus (-42,1 % i -45,6 % respectivament).

Taula 40. Compres i disposició d'efectiu realitzades amb tarjeta segons residència del titular

Illes Balears	Darrera dada		Variació interanual (%)	Variació acumulada de l'any	
Alemanya	1r trim	58	-42,1	⬇️	-42,1
Regne Unit	1r trim	31	-62,6	⬇️	-62,6
França	1r trim	14	-45,6	⬇️	-45,6
Estats Units	1r trim	12	-60,2	⬇️	-60,2
Suïssa	1r trim	11	-28,8	⬇️	-28,8
Itàlia	1r trim	10	-30,8	⬇️	-30,8
Holanda	1r trim	8	-46,4	⬇️	-46,4
Suècia	1r trim	4	-45,5	⬇️	-45,5
Àustria	1r trim	3	-43,1	⬇️	-43,1
Portugal	1r trim	3	-49,5	⬇️	-49,5
Bèlgica	1r trim	3	-57,5	⬇️	-57,5
Rússia	1r trim	2	-57,7	⬇️	-57,7
Dinamarca	1r trim	2	-58,9	⬇️	-58,9
Irlanda	1r trim	1	-75,3	⬇️	-75,3
Noruega	1r trim	1	-85,2	⬇️	-85,2
Resta	1r trim	23	-46,4	⬇️	-46,4
Total emeses a l'estranger	1r trim	186	-49,9	⬇️	-49,9

Font: Sistema de Tarjetas y Medios de Pago, S.A.

Taula 41. Indicadors d'inversió

Illes Balears		Darrera dada	Variació interanual (%)	Cicle-tendència T _{t-12} (%)
Societats mercantils creades		maig 335	163,8	↗ 18,9
Augment net de capital (milers d'€) ¹		maig 42.482	117,9	→ 0,0
Centres de treball inscrits a la SS (règim general)		maig 41.342	-1,9	→ -1,6
Mallorca		maig 30.524	-2,8	↘ -2,9
Menorca		maig 3.604	0,6	→ 0,7
Eivissa		maig 6.573	0,1	→ 0,2
Formentera		maig 639	9,0	↗ 6,3
Import de noves hipoteques (milions d'€)		abril 257	56,7	↘ -9,5
Mallorca		abril 183	74,5	↗ 15,3
Menorca		abril 16	27,0	↘ -9,1
Pitiüses		abril 58	24,9	↘ -18,0
Dipòsits (milions d'€)		1r trim 26.621	1,4	→ 1,5
Crèdits (milions d'€)		1r trim 33.798	12,4	↗ 12,0
Administracions públiques		1r trim 2.222	161,4	↗ 145,5
Altres sectors residents		1r trim 31.576	8,1	↗ 7,9
Matriculació de vehicles de càrrega ²		maig 362	67,6	↘ -38,8
Matriculació de vehicles per a lloguer		maig 2.239	1308,2	↘ -18,5
Inversió estrangera (milions d'€)		1r trim 22	19,3	↘ -3,2

Font: BE, DGT, INE, MINETUR, Ibestat i elaboració pròpia

¹ Capital de noves societats, més ampliacions de capital, menys reduccions de capital

² Camions, furgonetes, remolcs, tractors industrials, autobusos i vehicles especials

El mes de maig del 2021 el nombre de **societats mercantils** creades a les Illes Balears arriba a 335, dividides en societats de responsabilitat limitada (333) i societats anònimes (2), el que suposa un increment substancial interanual d'un 163,8%. El capital subscrit és de 8,3 milions d'euros i representa un increment d'un 62,8% respecte d'un any enrere. El nombre de societats dissoltes (95) també creix notablement (156,8%). A Espanya, aquest mateix mes, se'n constitueixen 9.570 (un 152,4% més que fa un any) i se'n dissolen 3.003 (256,8%). Amb les dades acumulades de l'any 2021 fins al maig a l'arxipèlag balear, el nombre total de societats creades és de 1.578 i suposen un ascens considerable del 50,3% respecte del mateix període de l'any passat. Pel que fa al nombre acumulat de societats dissoltes en aquest període (498) també s'incrementa significativament (46,0%), de manera que el saldo resultant (diferència entre les societats creades i les dissoltes) és de 1.080, un 52,3% superior al del mateix període del 2020. La creació de capital net al maig d'enguany (la diferència entre, d'una banda, el capital subscrit per les noves societats més les ampliacions de les existents i, de l'altra, les reduccions de capital de societats ja creades) s'incrementa notablement en comparació al maig del 2020 (117,9%) i arriba a 42,5 milions d'euros. A més, la creació de capital net acumulat de l'any 2021 fins al maig resulta un total de 422,7 milions d'euros, la qual cosa suposa un fort ascens respecte de l'any anterior (84,2%).

EL SALDO ACUMULAT FINS AL MAIG ENTRE SOCIETATS CONSTITUÏDES I DISSOLTES EVIDENCIA UN INCREMENT SIGNIFICATIU

D'altra banda, al mes de maig, hi havia a les Illes Balears 41.342 **centres de treball** inscrits en el règim general de la Seguretat Social. Comparada amb el mateix mes de l'any anterior, la xifra representa una caiguda de comptes de cotització d'un 1,9% per al total de l'arxipèlag. La taxa de variació queda en negatiu en termes interanuals únicament a Mallorca (-2,8%), a diferència de la resta d'illes, Menorca (0,6%), Eivissa (0,1%) i Formentera, amb el major avenç (9,0%). Per sectors i en termes absoluts, els principals perjudicats són l'hostaleria, amb pèrdues superiors a 500 comptes de cotització, seguit del comerç amb 378 pèrdues, i una mica més allunyat, el transport i emmagatzematge amb 160 pèrdues. Finalment, en termes interanuals, a banda de l'hostaleria (-6,6%), cal destacar les baixades del transport i emmagatzematge (-8,2%), agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca (-5,6%) i comerç (-4,4%). Com a contrapunt, es produeixen avenços considerables, en termes absoluts, en la construcció (170 comptes de cotització més) i les activitats immobiliàries (72). Altrament, d'acord amb l'estadística trimestral de demografia empresarial que permet una anàlisi més acurada de l'evolució del teixit empresarial, en el primer trimestre del 2021 el nombre d'empreses creades és superior al nombre de les que desapareixen en 296 unitats.

Les dades de constitució d'**hipoteques** corresponents al mes d'abril d'enguany (911 contractes), mostren una clara tendència negativa, encara que de la taxa de variació interanual s'observa un lleu repunt (1,0 %). A més, l'import dels préstecs segueix la mateixa tendència, en canvi l'increment respecte de l'any anterior és més significatiu (56,7 %), i passa de 164,3 milions a l'abril del 2020 a 257,4 milions a l'abril d'enguany. Pel que fa al nombre d'hipoteques subscrites sobre habitatges durant el mes d'abril (677) s'eleva un 7,8 % en termes interanuals. També, l'import hipotecat dels habitatges segueix una trajectòria paral·lela i creix notablement un 43,1 %. S'ha de comentar com a dada rellevant que l'avenç en la firma d'hipoteques de l'abril és atribuïble singularment a les dades registrades a Mallorca que presenten un increment d'un 14,6 % respecte d'un any enrere, contràriament al que succeeix a la resta d'illes que davallen amb força, Menorca (-29,7 %) i Pitiüses (-29,0 %). Per altra part, tenint en compte els resultats acumulats dels primers quatre mesos de l'any 2021 per al conjunt de l'arxipèlag, el nombre d'hipoteques (3.938) es redueix gairebé un 28,1 % respecte del mateix període del 2020, sobretot pel quantí nombre d'hipoteques que es varen signar el mes de gener del 2020. L'import acumulat arriba a 902,5 milions d'euros i suposa un decrement interanual d'un 23,0 %. En aquest període, la firma d'hipoteques per a habitatges i l'import contractat davallen un 25,2 % i un 10,8 %, respectivament. Amb la informació desagregada per illes, en el període de gener a abril analitzat sobre el conjunt balear, s'observen resultats semblants. Quant al nombre total d'hipoteques, Mallorca i Menorca registren descensos del 33,3 % i 25,5 %, respectivament. En canvi, a les Pitiüses augmenta un 10,1 %. En el cas de les firmades per a habitatges, també creix a les Pitiüses un 15,9 %, a diferència de Mallorca (-30,9 %) i Menorca (-18,0 %). Pel que fa a l'import hipotecat, respecte de l'import total, es produeixen descensos a totes les illes i, concretament, a Mallorca davalla un 17,6 %, Menorca un 37,6 % i les Pitiüses un 31,6 %. Respecte de l'import prestat per a habitatges, cau a Mallorca (-12,9 %) i Menorca (-12,1 %), i s'incrementa a les Pitiüses (4,4 %).

D'acord amb les dades publicades pel Banc d'Espanya, el volum de **crèdit** viu a les Illes Balears (considerant conjuntament el de les administracions públiques, el de les empreses i el de les llars) segueix una tendència ascendent en el primer trimestre del 2021. Així, el crèdit total en aquest trimestre arriba a 33.798 milions d'euros i, amb relació al trimestre precedent, representa un -0,4 % (un 12,4 % en termes interanuals). En aquest trimestre és destacable el fort augment del nivell d'endeutament de les administracions públiques amb les entitats de crèdit, el qual arriba a 2.222 milions i suposa una taxa intertrimestral de gairebé el 16,0 % (161,4 % interanual). Per tant, el crèdit al sector públic augmenta notablement el seu pes sobre el total i queda en un 6,6 %. Aquesta proporció, contràriament al que s'ha comentat en altres publicacions, és superior a la que es manté en el conjunt de l'Estat espanyol, on representa el 6,2 % del finançament total. A les Illes Balears, el 93,4 % restant, 31.576 milions d'euros, correspon a crèdits concedits al sector privat, els quals

davallen un 1,4 % respecte del trimestre anterior i, en termes interanuals, s'incrementen un 8,1 %.

En el conjunt de l'Estat espanyol, el volum dels crèdits concedits en el primer trimestre (1,25 bilions d'euros) minva suaument un 0,2 % intertrimestral, paral·lelament al que succeeix a les Illes, i creix un 3,2 % interanualment. En el cas espanyol, els préstecs concedits al sector públic (77.412,6 milions i una taxa del 4,1 % respecte del quart trimestre del 2020) i els concedits al sector privat (1,17 bilions i una variació del -0,4 %) fluctuen amb un signe diferent i equivalent al de les Illes.

EL PES DEL CRÈDIT CONCEDIT AL SECTOR PÚBLIC SUPERA AL DEL CONJUNT ESPANYOL

L'evolució dels **dipòsits** a les Illes Balears, en el primer trimestre del 2021, continua amb una tendència en el terreny positiu. Concretament, en el primer trimestre, arriben a 26.621 milions d'euros. Això suposa un creixement d'un 1,4 % amb relació a l'any anterior, encara que davallen un 2,6 % respecte del trimestre precedent. Els dipòsits de les administracions públiques, que equivalen al 4,8 % del total, es redueixen un 15,7 % intertrimestral i els d'altres sectors residents minven un 1,8 %. A Espanya, l'import total arriba a 1,40 bilions d'euros i la taxa de variació intertrimestral se situa en un -0,8 %. Finalment, l'evolució de la ràtio o proporció entre crèdits i dipòsits escala fins a l'1,27.

Pel que fa als **vehicles de càrrega**, les matriculacions durant el mes de maig d'enguany assoleixen la xifra de 362 unitats, que es tradueix en una variació positiva tant en termes trimestrals com anuals, 5,5 % i 67,6 %, respectivament. Considerant el total acumulat de l'any 2021 fins al maig, la matriculació de camions, furgonetes, tractors i altres vehicles de càrrega arriba a 1.703 unitats, un resultat molt semblant en relació amb l'any 2020 (-0,8 %). Quant als **vehicles destinats a lloguer**, les matriculacions en aquest mes arriben a un total de 2.239 unitats i experimenten, en termes interanuals, un creixement molt intens (1.308,2 %) respecte d'un any enrere, a causa de la manca d'activitat del conjunt dels sectors i sobretot del turístic. Cal afegir que d'aquest nombre gairebé la meitat s'han matriculat fora de les Illes, concretament un 47,3 %. Tenint en compte el total acumulat dels cinc primers mesos de l'any 2021, se n'han matriculat 5.976 unitats, que representen un creixement d'un 95,2 % en relació amb el mateix període de l'any anterior.

Finalment, la inversió estrangera, en el primer trimestre del 2021, segueix amb una tendència amb signe negatiu i suma un total de 22 milions d'euros, que suposa una caiguda d'un 57,6 % respecte del trimestre anterior, contràriament al que succeeix en termes interanuals, que puja un 19,3 %.

4 Sector exterior

Taula 42. Comerç internacional de béns, Illes Balears i Espanya

	Darrera dada		Variació interanual (%)	Variació cicle-tendència Tt _{t-12} (%)	
Exportacions totals (k€)	abril	137.164	-31,7	↗	2,1
Expedicions (Unió Europea)	abril	122.156	-37,0	↘	-8,1
Exportacions a tercers països	abril	15.008	109,6	↗	79,2
Per destinació econòmica dels béns					
Béns de consum	abril	37.412	222,4	→	1,9
Béns de capital	abril	718	360,3	↘	-26,9
Béns intermedis	abril	99.034	-47,7	→	-0,6
Importacions totals (k€)	abril	90.606	31,7	↘	-14,5
Introduccions (Unió Europea)	abril	73.589	115,5	↘	-9,6
Importacions de tercers països	abril	17.017	-50,9	↘	-15,1
Per destinació econòmica dels béns					
Béns de consum	abril	27.384	56,1	↘	-35,4
Béns de capital	abril	4.604	45,0	↘	-28,4
Béns intermedis	abril	58.608	21,9	↘	-23,3

Font: Agència Tributària

Balança comercial

Al mes d'abril, el darrer mes amb dades disponibles a la data de tancament, les exportacions de béns de les Illes disminueixen, en termes interanuals, gairebé una tercera part (-31,7%) i facturen 137,2M€. Les importacions, que s'han activat els darrers mesos amb la represa gradual de l'activitat econòmica, s'incrementen un 31,7% i la facturació arriba a 90,6M€. Els intercanvis comercials amb Estats membres de la Unió Europea representen aquest mes gairebé el 90,0% de les vendes («expedicions» en el context del comerç intracomunitari) i un poc més del 80,0% de les compres («introduccions»). Els percentatges restants corresponen a exportacions i importacions amb tercers països. El saldo comercial del mes d'abril és positiu (46,6M€) i la taxa de cobertura d'aquest període és d'un 151,4%.

Comparant les dades acumulades del primer quadrimestre d'enguany amb les del 2020, les exportacions de béns es redueixen un -6,0% i la facturació arriba a 539,6M€. Les importacions, en canvi, presenten una pujada d'un 6,0% amb una facturació de 393,1M€. Com a conseqüència d'això, el saldo comercial presenta un superàvit de 146,4M€ i la taxa de cobertura del període queda en el 137,2%, 17,5 punts percentuals per sobre de la del mateix període de l'any passat.

EL SALDO COMERCIAL DEL PRIMER QUADRIMESTRE REGISTRE UN SUPERÀVIT DE 146,4M€

Per altra part, quant a les dades del conjunt de l'Estat, durant el període comprès entre gener i abril, el valor de les exportacions augmenta un 16,9% en termes interanuals, amb un volum de facturació de 98.149M€. Les importacions arriben a 102.709M€ i representen també un augment d'un -10,3%. El saldo comercial es redueix significativament i registre

un dèficit de 4.560M€, deixant la taxa de cobertura en un 95,6%. No obstant això, aquesta taxa és 5,4 p.p. superior a la del mateix període de l'any passat.

Desglossant les dades de les Illes Balears per sectors econòmics, es pot observar que durant el primer quadrimestre d'enguany els principals sectors exportadors, en termes de pes sobre el total facturat, són les semimanufactures, amb forta presència dels materials plàstics. Aquesta partida té un pes del 48,1% sobre el total i mostra un increment interanual del 17,8%. En segon lloc hi ha els béns d'equip, amb una participació d'un poc més d'un 15,0% i una davallada d'un -43,4%, que s'explica per la disminució de la partida relativa al material de transport aeronàutic. Quant als productes energètics, el pes és de gairebé el 14,0% i augmenten un 10,3% interanual, atribuïble a l'increment de les vendes de productes derivats del petroli. Finalment es troba el sector de l'automòbil, amb un pes del 8,0% i una taxa de variació interanual del 58,7%. La resta de sectors com ara les manufactures de consum (0,3% interanual), els aliments, begudes i tabac (13,7%) els béns de consum durador (-46,3%) i les matèries primeres (50,1%) presenten participacions sobre el total més moderades. La indústria manufacturera registra en el primer quadrimestre un augment de les vendes de gairebé un 14,0% i la majoria de productes i partides que tradicionalment ha exportat l'arxipèlag presenta un comportament desigual. Així, el calçat, les vendes del qual fa anys que segueixen una trajectòria descendent, factura en el primer quadrimestre un 1,2% menys que en el mateix període de l'any passat; els articles de joieria i bijuteria, que segueixen una tendència a la baixa encara més marcada que el calçat, facturen un 32,3% menys; els mobles, un -55,0% i, finalment, els articles de pell i cuir, un 26,0% menys. En canvi, presenten increments significatius les partides de la indústria d'alimentació (29,7%), amb un creixement important de les vendes d'oli d'oliva (971,0%), i de fabricació de begudes (39,2%).

Quant al desglossament de les importacions, els sectors que registren les caigudes més importants són els que tenen un menor pes en relació amb el total. Destaquen especialment les davallades dels sectors de l'alimentació, begudes i tabac (-60,0%), de les manufactures de consum (-27,5%), del sector de l'automòbil (-13,1%) i dels béns de consum durador (-12,3%). Això no obstant, pugen les compres en les partides referides als béns d'equip (62,9%), als productes energètics (28,1%) i a les semimanufactures (7,7%).

Continuant amb les dades acumulades del primer quadrimestre, la Unió Europea continua sent la principal destinació de les exportacions de les Illes Balears, amb gairebé un 78,0% de la facturació total. La relació comercial amb alguns països de la Unió s'ha vist reforçada. És el cas d'Alemanya, el principal comprador, amb una facturació de 101,6M€ i un augment d'un 20,8%. També augmenten les expedicions als Països Baixos (70,3%), a Portugal (41,7%) i a Grècia (108,1%). En canvi, es redueixen les vendes a França (-53,8%) i a Itàlia (-1,7%). Altrament, les exportacions al Regne Unit, amb una facturació de 8,8M€, també minven significativament (-38,5%). S'ha de destacar, com a nota excepcional, que el primer soci no europeu és la República Democràtica del Congo, amb una facturació de 54,5M€, centrada en partides vinculades a la indústria aeronàutica, i un creixement que, expressat en taxa de variació, és totalment desorbitat atès que en anys anteriors les vendes eren pràcticament nul·les. Els Estats Units d'Amèrica esdevenen el segon soci no europeu, amb una facturació de 9,8M€ i un creixement interanual del 75,5%.

Pel que fa a les importacions, també els països europeus són els principals proveïdors de les Illes Balears, especialment Itàlia (26,0%), França (43,0%), Alemanya (-35,4%) i Països Baixos (7,4%), les mercaderies dels quals, considerades conjuntament, representen un poc més del 56,0% de totes les importacions de l'arxipèlag. D'altra part, cal destacar encara la presència de la Xina entre els principals proveïdors de les Illes, amb una facturació de gairebé 19,0M€, si bé, en termes relatius, representa una disminució interanual de gairebé un 40,0%. Finalment, amb el primer soci americà, els Estats Units, tampoc es manté el mateix nivell de facturació (15,0M€) que un any enrere (-57,6%).

Inversions exteriors

La inversió estrangera a les Illes Balears durant l'any 2020 va assolir els 113,2 milions d'euros, xifra que representa una davallada considerable del -60,5% de la inversió realitzada en el 2019. Aquestes dades encara mostren un panorama de dificultats per a les necessitats de finançament de les empreses de l'arxipèlag. Països europeus com ara França, Regne Unit, Alemanya i Itàlia són els que aglutinen el 56,4% del total d'inversió estrangera a les Illes Balears durant el 2020, destacant, sobretot el Regne Unit amb un capital invertit del 24,6% (l'any 2019 fou un 17,4%). Així i tot, el Regne Unit ha disminuït considerablement la seva inversió respecte l'any anterior en un -44,1% a les Illes.

Altres països que el llarg del 2020 han disminuït la inversió són Itàlia, Suïssa i França, amb un -92,7%, -66,0% i -82,8%, respectivament. Contràriament, Alemanya augmenta la seva inversió respecte a l'any 2019 en un 73,3%, situant el capital invertit a les Illes sobre el total en un 19,9%, just per darrera del Regne Unit. Si comparem les dades de la inversió estrangera a les Illes en el primer trimestre del 2021 respecte al mateix trimestre del 2020 experimenta un augment del 19,3%. Els principals sectors destinataris de la inversió estrangera en el 2020 són el d'activitats immobiliàries i la construcció d'edificis, els quals concentren conjuntament el 54,3% de la inversió durant el 2020. El sector d'activitats immobiliàries cau respecte a l'any 2019 un 52,3%, seguit de la construcció, que ha disminuït un 29,2%. El tercer sector destinatari de la inversió, amb un 11,8% del total, correspon a serveis d'allotjament, el qual es desploma respecte al mateix període de l'any precedent en un -80,1%. Finalment, un quart sector que ha augmentat la inversió respecte a l'any 2019 en un 21,5% és el comerç a l'engròs i intermediaris de comerç, excepte vehicles de motor i motocicletes, amb 10,5 milions d'euros i un 9,3% de la inversió durant l'any 2020. Quant als primers tres mesos de l'any 2021 la inversió estrangera arriba als 22,2 milions d'euros dels quals el 53,2% estan destinats a les activitats immobiliàries i el 36,6% al sector de la construcció, seguint la mateixa tendència que l'any anterior quant a inversió en sectors.

LA INVERSIÓ ESTRANGERA A LES ILLES BALEARS VA ASSOLIR ELS 113,2M€ A L'ANY 2020

D'altra banda, les inversions de les Illes Balears a l'estranger al 2020 experimenten un notable descens respecte a l'any 2019. Concretament, la inversió arriba als 136,5 milions d'euros, un 48,2% menys en termes interanuals. Si comparem el primer trimestre del 2021 amb el del 2020 la caiguda encara és més forta, situant-se en un -69,8%. El 78,8% de la inversió de les Illes Balears en el 2020 tenen com a país de destinació els Estats Units, en el sector d'allotjament, i experimenta un augment respecte a l'any 2019 d'un 47,3%. En canvi, la inversió que es va realitzar en el 2020 (3,5M€) al Regne Unit respecte al 2019 (67,7M€) cau un 94,4%, a causa de les fortes restriccions imposades derivades de la crisi sanitària i a la forta reducció d'ingressos.

Finalment, en el conjunt d'Espanya la inversió estrangera el 2020 respecte de l'any anterior presenta un lleuger augment d'un punt percentual i arriba a 24.528 milions d'euros. Les dades del primer trimestre del 2021 respecte al mateix període del 2020 presenten un descens de les inversions d'un -10,6%. En canvi, els actius espanyols en països estrangers sumen 29.508 milions d'euros i representen un augment interanual del 28,2% en el període analitzat.

V. MERCAT LABORAL

1 Dades laborals de l'EPA. Illes Balears, Espanya i UE-28

Taula 43. Indicadors d'ocupació i atur (Illes Balears, Espanya i UE-28)

Indicador	Illes Balears			Espanya			Europa (UE-27)		
	Període: 1T21			Període: 1T21			Període: 4T20		
	Darrera dada	Cicle-tendència T ^t _{t-12} (%)		Darrera dada	Cicle-tendència T ^t _{t-12} (%)		Darrera dada	Cicle-tendència T ^t _{t-12} (%)	
Persones actives (milers)	618,8	→	0,6	22860,7	→	-0,6	213.449,9	→	-0,7
Taxa d'activitat (16-64 anys) (%)	73,2	→	0,1	73,8	→	-0,6	73,3	→	-0,2
Taxa d'ocupació (16-64 anys) (%)	59,2	→	-0,6	61,9	→	-1,7	67,9	→	-0,7
Persones ocupades (milers)	502,0	→	-0,2	19.206,8	↘	-2,4	198.018,4	→	-1,5
Homes	270,4	↘	-4,4	10.385,0	↘	-2,6	106.895,8	→	-1,7
Dones	231,6	↗	5,2	8.821,7	↘	-2,2	91.122,6	→	-1,2
Persones menors de 25 anys	20,2	↘	-14,4	842,6	↘	-14,7	14.429,8	↘	-7,0
Persones de 25 a 54 anys	382,3	↘	-2,5	14.564,8	↘	-2,9	142.057,0	→	-1,6
Persones de 55 anys i més	99,6	↗	13,8	3.799,4	↗	2,7	41.531,6	→	1,1
Persones estrangeres	105,0	↘	-2,7	2.262,0	↘	-7,0	15.494,8	↘	-4,2
Persones en atur (milers)	116,8	↗	4,4	3653,9	↗	10,3	15.431,6	↗	9,6
Homes	55,0	↗	14,1	1.700,2	↗	8,7	7.982,5	↗	10,0
Dones	61,8	↘	-3,0	1.953,7	↗	11,7	7.449,0	↗	9,1
Persones menors de 25 anys	12,4	↘	-24,8	550,9	↗	13,3	2.920,3	↗	8,7
Persones de 25 a 54 anys	91,4	↗	16,4	2.550,4	↗	10,0	10.309,0	↗	9,8
Persones de 55 anys i més	12,9	↘	-24,1	552,6	↗	8,7	2.202,3	↗	9,8
Persones estrangeres	46,2	↗	12,4	843,4	↗	37,0	2.555,5	↗	17,9
Taxa d'atur (%)	18,9	→	0,7	16,0	→	1,6	7,2	→	0,6
Homes	16,9	↗	2,3	14,1	→	1,3	7,0	→	0,7
Dones	21,1	→	-1,4	18,1	→	1,9	7,6	→	0,7
Persones menors de 25 anys	38,1	↘	-3,1	39,5	↗	6,5	16,8	↗	2,0
Persones de 25 a 54 anys	19,3	↗	2,6	14,9	→	1,5	6,8	→	0,7
Persones de 55 anys i més	11,5	↘	-4,8	12,7	→	0,6	5,5	→	0,5
Persones estrangeres	30,5	↗	2,9	26,2	↗	5,0	14,2	↗	2,4
Taxa protecció de l'atur	33,8	↘	-8,1	32,3	→	0,3			
Taxa de temporalitat assalariats	19,4	↘	-4,8	23,8	→	-1,2	13,5	→	-1,3
Taxa de parcialitat assalariats	12,3	→	1,3	14,0	→	-0,5	18,1	→	-0,2
% persones autoocupades	20,8	→	1,2	16,0	→	0,2	9,9	→	0,2

Font: Eurostat, INE, OTIB

Nota: la variació de les taxes es dona com a diferència de punts percentuals respecte al mateix període de l'any anterior

A l'igual que durant tot el 2020, l'evolució econòmica del primer trimestre del 2021 ha estat condicionada per la pandèmia de Covid-19. Els inicis del 2021 es caracteritzen per un empitjorament de la situació sanitària que obliga a perllongar i endurir les mesures de contenció, amb les conseqüents repercussions econòmiques. A l'àrea de l'euro, les mesures de confinament han il·lustrat el creixement del primer trimestre de l'any, especialment pel descens del consum privat. L'evolució de l'activitat, a l'igual que en períodes anteriors, afecta sobretot a les relacionades amb els serveis però també a les activitats manufactureres. Amb tot els indicadors més recents mostren que el PIB de la zona euro retorna a la recuperació a partir del segon trimestre.

La previsió de primavera de la Comissió Europea presenta un creixement de la zona euro del 4,3 % per al 2021 i del 4,4 % pel 2022. Per la seva banda el Banc Central Europeu en la reunió de juny ha millorat les xifres per 2021 (4,6 %) i pel 2022 (4,7 %), per la incorporació dels estímuls fiscals als EEUU i dels fons Next Generation a la UE. Alhora, l'FMI en les previsions del mes d'abril també ha revisat les seves dades i mostra un creixement del 4,4 % pel 2021 i del 3,8 % pel 2022. Tot i les bones previsions pel 2021 i pel pròxim any, es manté un elevat grau d'incertesa derivat de la pandèmia que es tradueix en creixements divergents als diferents estats. Ara bé, les previsions per Espanya de la Comissió recullen el creixement més alt de la UE (5,9 %) pel 2021, supeditat a la recuperació de l'activitat econòmica, especialment del turisme i a la implantació del pla nacional de recuperació i resiliència (fons europeus).

El mercat laboral de la Unió Europea durant el darrer trimestre del 2020 (darrera dada disponible) reflecteix l'alentiment del conjunt de l'economia amb una evolució negativa. Així, l'activitat i l'ocupació experimenten caigudes, mentre que el nombre d'aturats continua creixent. El nombre de persones actives cau en termes interanuals en el quart trimestre del 2020 i se situa en uns 213 milions de persones, de manera que la taxa d'activitat de 15 a 64 anys se situa en el 73,3 %. La població ocupada assoleix els 198,0 milions de persones que fan feina, un 1,5 % menys que fa un any. Alhora, la xifra d'atur experimenta un fort increment (9,6 %) i se situa al voltant dels 15,4 milions de persones en edat de treballar.

La taxa d'atur del darrer trimestre del 2020 de la Unió Europea és del 7,2 %, i creix 0,6 p.p. en termes interanuals. La taxa d'atur mostra un comportament a l'alça a tots els perfils sociodemogràfics. En detall, creix més entre els menors de 25 anys i els estrangers. Aquests dos darrers grups, els més joves i les persones estrangeres han de fer front a les taxes més altes, que assoleixen el 16,8 % i el 14,2 %, respectivament, i continuen més que duplicant les del conjunt de la població.

A Espanya durant el primer trimestre del 2021 es va produir un descens major d'allò que s'esperava del PIB registrat (-0,5 %) per l'empitjorament de la situació sanitària durant el final del 2020 i l'hivern del 2021. Així, les mesures de contenció d'aquesta nova onada del virus, amb noves restriccions de la mobilitat i de l'activitat econòmica, han afectat directament al mercat de treball, el qual mostra uns indicadors més negatius que en anys anteriors. Per una banda, cau la població activa en el primer trimestre del 2021 (-0,6 %) respecte a l'any anterior, lleugerament per sobre del quart trimestre del 2020 (-0,4 %). També disminueix la població ocupada (-2,4 %) i assoleix les 19.206.800 persones. La taxa d'ocupació de les persones entre 16 i 64 anys és del 61,9 %, i se situa 1,7 punts per sota de la taxa d'ara fa un any. L'ocupació cau a tots els col·lectius, excepte entre els majors de 55 anys (2,7 %), probablement perquè són els que compten en major proporció amb un contracte indefinit que els protegeix de l'atur.

Per aquesta mateixa raó, els joves són el grup on més cau l'ocupació (-14,7 %), ja que són els que registren una major contractació temporal i per tant, una major vulnerabilitat. També decreix entre els estrangers (-7,0 %), i per sexe, de forma més significativa entre els homes (-2,6 %).

D'altra banda, tot i l'augment, el nombre de persones en atur en el conjunt d'Espanya no supera els valors màxims assolits a la crisi anterior. En el 2020 i el que es porta del 2021, aquesta xifra no s'ha disparat gràcies als ERTQ, que han permès que un gran nombre de persones mantingui el seu lloc de feina. El nombre de persones en atur en el primer trimestre del 2021 suma 3.653.900 persones. En termes interanuals representen un increment del 10,3 %; fet que repercuteix en la taxa d'atur, la qual assoleix el 16,0 % de la població activa espanyola i mostra un augment d'1,6 p.p. interanual. Per perfils sociodemogràfics, la taxa d'atur més elevada es dona amb escreix en els joves menors de 25 anys (39,5 %), que continua més que duplicant la del conjunt de població, seguida per la dels estrangers (26,2 %).

A les Illes Balears, la millor evolució de la situació sanitària en comparació amb Espanya ha permès una evolució més favorable en alguns indicadors del mercat de treball al començament del 2021. Per una banda, la població activa creix lleugerament respecte al primer trimestre del 2020 (0,6 %), de manera que la taxa d'activitat de les persones entre 16 i 64 anys guanya 0,1 p.p. i assoleix el 73,2 %. El nombre d'ocupats en el quart trimestre és de 502.000 persones, que representa un lleuger descens del -0,2 % en termes interanuals. Quant al col·lectiu analitzat, gairebé es repeteix la situació nacional amb un descens generalitzat de l'ocupació en tots els grups, excepte entre les dones que creixen un 5,2 % i entre els majors de 55 anys (13,8 %). El descens més important es dona entre els joves menors de 25 anys (-14,0 %), seguit pels homes (-4,4 %) i pels estrangers (-2,7 %). La taxa d'ocupació de les persones de 16 a 64 anys perd 0,6 p.p. respecte al primer trimestre del 2020 i se situa en el 59,2 %.

Pel que fa a l'atur, en els primers tres mesos del 2021 es modera considerablement el creixement interanual en comparació amb els altres trimestres del 2020, i assoleix un valor del 4,4 %, fet que situa el nombre de persones aturades en 116.800. L'atur ha pujat sobretot entre les persones de 25 a 54 anys (16,7 %), els homes (14,1 %) i els estrangers (12,4 %). En consonància puja la taxa d'atur en 0,7 punts percentuals respecte ara fa un any i se situa en el 18,9 % de la població activa. La taxa dels joves (38,1 %) i la dels estrangers (30,5 %) continuen essent les més elevades.

Les dades desagregades per sector que ofereix l'EPA permeten saber quin és el comportament de cada un d'ells durant el primer trimestre de l'any. Pel que fa a l'ocupació, i respecte del primer trimestre de 2020 disminueix el nombre d'ocupats a la construcció (-21,2 %) i a la indústria (-7,1 %). En canvi, creix a l'agricultura (14,0 %) i als serveis (3,6 %). L'atur mostra un fort descens a la indústria (-88,6 %) i als serveis (-25,6 %), mentre que augmenta a la construcció (26,3 %).

En el primer trimestre de 2021 les hores efectives treballades pels ocupats s'han reduït (-11,7 %) en termes interanuals. Al mateix temps, l'ocupació en aquest període també ha disminuït (un -0,2 %). Aquest descens més intens de les hores treballades és degut als ERTQ, ja que els treballadors es mantenen com ocupats a l'empresa, però com estan inclosos a un expedient de regulació, en realitat no estan treballant. Per les mesures de contenció de la pandèmia això s'ha donat al llarg de tots els trimestres del 2020 i es repeteix als inicis del 2021.

Taula 44. Indicadors del mercat laboral a les Illes Balears

		Darrera dada	Variació interanual (%)	Variació	Cicle-tendència T ^t _{t-12} (%)
Total de persones d'alta a la Seguretat Social¹	juny	528.355	6,6	↘	-3,3
Assalariats	juny	416.413	7,2	↘	-5,2
Autònoms i altres règims especials	juny	111.942	4,4	↗	3,2
Homes	juny	281.139	5,8	↘	-3,0
Dones	juny	247.216	7,5	↘	-3,8
Estrangers UE-28	juny	46.641	9,7	↘	-5,8
Estrangers no UE	juny	57.135	13,2	→	0,8
Persones en atur registrades	juny	62.749	-15,5	↘	-4,3
Homes	juny	27.866	-18,0	↘	-14,5
Dones	juny	34.883	-13,4	↘	-6,7
Persones menors de 25 anys	juny	6.941	-27,7	↘	-20,6
Persones de 25 a 54 anys	juny	41.575	-18,5	↘	-9,0
Persones de 55 anys i més	juny	14.233	4,0	↗	10,1
Estrangers UE-28	juny	6.361	-16,0	↘	-5,5
Estrangers no UE	juny	9.616	-16,1	→	1,2
Persones en atur registrades fa més de 12 mesos	juny	33.240	127,2	↗	165,2
Total contractes registrats	juny	45.188	160,1	↘	-21,0
Contractes indefinits	juny	8.111	156,9	↗	15,6
Contractes temporals	juny	37.077	160,8	↘	-22,2
Contractes a temps parcial	juny	13.045	131,9	↗	231,0
Contractes fixos discontinus	juny	5.004	358,7	↘	-55,1

Font: TGSS, SOIB, OTIB

¹ Afiliats als règims general, d'autònoms, i als règims especials agrari, de la mar i de la llar de la Seguretat Social. No inclou afiliats a MUFACE i ISFAS ni règims especials menors de la Seguretat Social

Les dades d'afiliació presenten el mes de juny un increment interanual per primera vegada després de quinze mesos en negatiu. El nombre d'afiliats del sisè mes de l'any assoleix la xifra de 528.355 persones, un 6,6 % més que ara fa un any. Aquesta xifra recull també als treballadors que continuen en Expedient de Regulació Temporal de l'Ocupació i es mantenen, per tant, d'alta a la Seguretat social. Pel que fa a les persones desocupades, segons la darrera dada disponible (juny), són 62.749, un 15,5 % menys que en el mateix mes del 2020 i la taxa d'atur administratiu se situa en el 10,6 %.

Les hores efectives treballades pel conjunt dels ocupats del primer trimestre cauen un -11,7 % interanual, per sota de les hores treballades pels assalariats (-15,3 %). L'ocupació, segons dades de l'EPA, també experimenta un descens però més discret (-0,2 %). Així, les hores treballades mostren un descens més intens que l'ocupació. Aquest fet reflecteix la protecció de l'ocupació dels ERTQ, encara amb activitats amb restriccions, en les quals s'ha mantingut l'ocupació (el treballador continua d'alta a l'empresa) però sense treballar o treballant menys hores (per això baixen molt més les hores treballades). L'Enquesta trimestral de costos laborals ofereix la mitjana d'hores efectives treballades i, en el

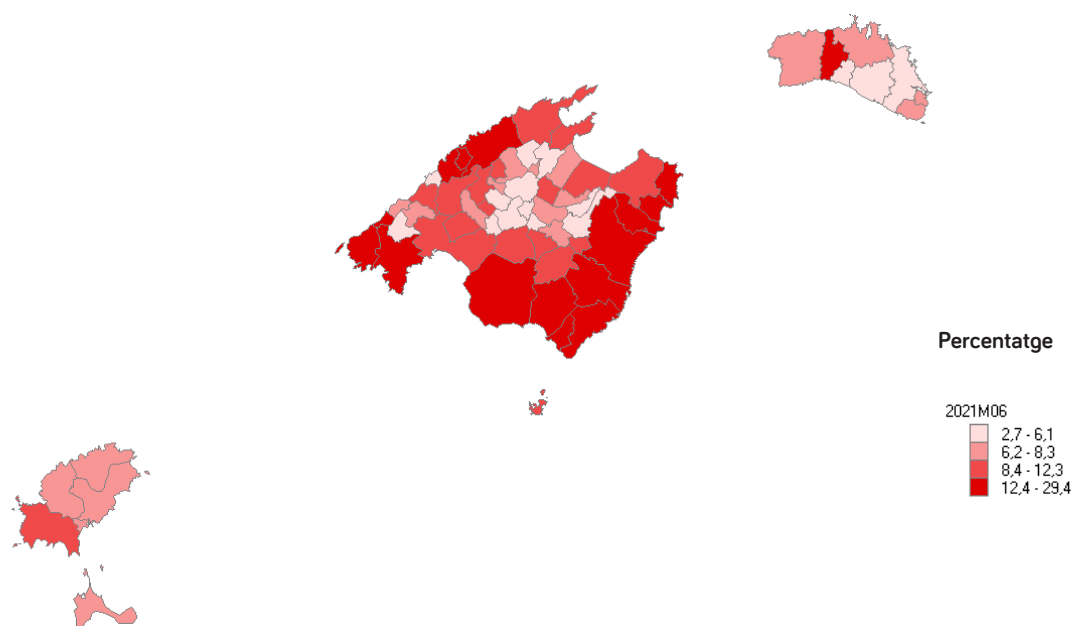
primer trimestre del 2021 a les Illes Balears, s'han treballat 116,9 hores, un 7,7 % menys que fa un any. Aquesta xifra se situa per sota les hores del conjunt nacional (126,3 hores) i és la més baixa per comunitat autònoma. Respecte del darrer trimestre del 2020 les hores efectives es mantenen, en consonància amb el manteniment de les restriccions durant l'hivern. La diferència amb la regió amb el major nombre d'hores efectives, que és Madrid, és de 14,7 hores. Pel que fa al tipus de jornada, la de temps complet a les Illes Balears suma 132,9 hores, la segona més baixa després de les Canàries (129,5 hores). D'altra banda, la jornada a temps parcial de les Illes Balears és la quarta més baixa per comunitats autònomes, amb 66 hores, de manera que es treballen 13,7 hores menys a temps parcial que a Múrcia (79,7 hores). Per sectors, el que mostra la jornada més llarga és el de la construcció (149,2 hores), seguit del de la indústria (134,7 hores) i el dels serveis (111,0 hores). En termes interanuals, tots els sectors econòmics experimenten un descens en el nombre d'hores treballades, hi destaquen els serveis (-9,2 %), seguits per la indústria (-5,1 %) i per la construcció (-1,2 %). De nou, es mostren els efectes de la reducció de l'activitat turística en el nombre d'hores treballades, ja que són els serveis els que experimenten el major descens.

El perfil de les persones en atur del mes de juny mostra un descens interanual superior entre els homes (-18,0%) que entre les dones (-13,4%), si bé es manté una distribució semblant a la de mesos enrere: el 55,6% dels aturats són dones i el 44,4% restant són homes. Per edat, tots ells disminueixen les xifres d'atur de manera considerable, excepte el grup de més edat. En detall, el grup on més cau és el de joves, que baixa l'atur respecte de fa un any en un -27,7%. El segueix el grup de 25 a 54 anys (el grup més nombrós) amb una reducció del -18,5%; mentre que el de majors de 54 anys incrementa la desocupació (4,0%). Pel que fa a la nacionalitat, tots els grups perden aturats, especialment els estrangers, tant els no comunitaris com els comunitaris (-16,1% i -16,0%, respectivament); però també els espanyols (-15,4%).

Les persones que duen més de 12 mesos en demanda d'ocupació al SOIB sumen en el mes de gener les 33.240 persones. En termes interanuals, han augmentat un 165,2%, i continuen la tendència a l'alça començada l'abril del 2020. Un 35,7% del total d'aturats de les Illes Balears del mes de juny no tenen estudis o tenen com a màxim estudis primaris.

Quant a l'atur, el mes de juny tots els sectors redueixen el nombre de persones desocupades. Els majors descensos interanuals es donen al sector terciari (-20,0%) i la indústria (-13,6%). Els segueixen la construcció (-4,7%) i el sector primari (-3,8%). Dins dels serveis, l'activitat amb el major descens de la desocupació, és l'hostaleria amb un -35,8% menys que un any ençà, seguida dels altres serveis (-11,8%) i del comerç (-11,3%). D'altra banda, el col·lectiu sense ocupació anterior incrementa les seves xifres (28,4%).

Gràfic 17. Pes dels demandants d'ocupació inscrits al SOIB en situació d'ERO sobre el total de demandants d'ocupació. Juny 2021.

Font: OTIB i SOIB

La reactivació econòmica també es tradueix en una caiguda destacada del nombre de persones en expedient temporal d'ocupació (ERTO), que durant aquests mesos de restriccions han mostrat un efecte protector de l'ocupació. El pes dels treballadors en EROTO respecte al total de l'afiliació ha anat disminuint des del començament de l'any a mida que augmentava l'activitat, fins arribar el mes de juny al 4,1%. Segons la darrera dada disponible, el nombre de persones en expedient d'ocupació el juny és de 21.290, segons les dades de TGSS, que representen un 14,7% menys que el mes de maig. A partir del mes de març aquesta xifra mostra descensos importants derivats dels augments de l'activitat per la millora de les xifres sanitàries de la Covid-19. Per illa, el 86,6% del treballadors es troben a Mallorca, seguits pel 9,0% a Eivissa, el 4,1% a Menorca i el 0,3% a Formentera. A nivell sectorial, el gruix de persones en expedient es registra als serveis, especialment a l'hostaleria (52,7%), la resta de serveis (33,4%) i al comerç (10,5%). La resta d'activitats compta amb un pes considerablement menor: la indústria (2,2%), la construcció (0,8%)

i l'agricultura (0,4%). El mapa mostra el pes dels demandants inscrits en el SOIB en situació d'ERO sobre el total de demandants d'ocupació per municipis al juny del 2021. S'observa com els municipis costaners de Mallorca presenten la proporció més elevada de demandants en ERO: Son Servera (28,6%), Sant Llorenç des Cardassar (20,4%) o Calvià (16,9%), així com Ferreries (16,6%) a Menorca i Sant Josep de sa Talaia (9,1%) a Eivissa. En canvi, la menor proporció de treballadors en ERO es localitza als municipis de l'interior de Mallorca: Costitx (3,7%) i Lloret (3,1%), a Formentera (6,8%), Es Migjorn Gran (4,3%) a Menorca i Sant Antoni de Portmany (7,2%) a Eivissa.

Els nous contractes registrats al SOIB el mes de juny del 2021 són 45.188, que representen un 160,1% més que el mateix mes del 2020. A Espanya el nombre de contractes signats també experimenta un increment del 55,1%. D'acord amb el tipus de contracte, augmenta tant la contractació de caire temporal (160,8%), com la de caire indefinit (156,9%).

Amb tot, el mes de juny el pes de la contractació indefinida de l'arxipèlag supera de nou la mitjana espanyola (17,9% i 9,6%, respectivament) i se situa com la comunitat amb el major percentatge de contractació indefinida. La distribució sectorial també fa palès l'increment de l'activitat turística, que ha provocat l'augment destacat de la contractació als serveis. En detall, la contractació del sisè mes de l'any creix més intensament als serveis (216,1%), seguits de la indústria (44,2%), l'agricultura (14,3%) i la construcció (1,4%). Pel que fa a la distribució dins dels serveis, lidera amb escreix aquest augment l'hostaleria (402,4%), seguida pels altres serveis (163,5%) i, en darrer lloc, pel comerç (102,0%).

El darrer dia del mes de juny de 2021 es comptabilitzen un total de 528.355 persones afiliades a la Seguretat Social a les Illes Balears, un 6,6% més que fa un any. A totes les comunitats autònomes l'afiliació creix, i de forma més significativa a les Illes, per sobre el conjunt d'Espanya (4,3%). Creix l'afiliació en termes interanuals a tots els règims, i sobretot en el règim del mar (13,3%) i en el general (7,2%). Quant al perfil i pel que fa al gènere dels treballadors, l'increment interanual del mes de juny és més intens entre les dones (7,5%) que entre els homes (5,8%). El pes de l'afiliació per sexe del juny és d'un 53,2% pels homes i d'un 46,8% per les dones. Per edat, totes les grans franges d'edat guanyen afiliats.

Taula 45. Indicadors del mercat laboral per illes

		Darrera dada	Var. Interanual (%)	Cicle-tendència T ¹ _{t-12}	(%)
Població activa¹	juny	588.553	3,7	→	-1,5
Mallorca	juny	463.992	3	→	-1,8
Menorca	juny	39.658	6	→	0,3
Eivissa	juny	78.518	7	→	-1,3
Formentera	juny	6.385	23	↗	16,9
Afiliats a la Seguretat Social²	juny	528.355	6,6	↘	-3,3
Mallorca	juny	412.278	5	↘	-3,8
Menorca	juny	35.816	12	→	-0,5
Eivissa	juny	71.543	13	↘	-3,4
Formentera	juny	6.167	27	↗	19,2
Afiliats a la Seguretat Social EJC³	2n trim	383.880	7,4	↘	-6,5
Mallorca	2n trim	301.635	6	↘	-6,8
Menorca	2n trim	24.351	14	→	-1,5
Eivissa	2n trim	52.282	15	↘	-5,6
Formentera	2n trim	4.660	31	↘	-2,7
Aturats registrats	juny	62.749	-15,5	↘	-4,3
Mallorca	juny	51.714	-12	↘	-11,9
Menorca	juny	3.842	-28	→	1,0
Eivissa	juny	6.975	-30	↘	-23,8
Formentera	juny	218	-33,7	↘	-20,3
Taxa d'atur registrat (%)⁴	juny	10,6	-2,4	→	0,2
Mallorca	juny	11,1	-2	→	0,5
Menorca	juny	9,7	-5	→	0,3
Eivissa	juny	8,9	-5	↘	-3,0
Formentera	juny	3,4	-3	→	-0,0
Contractes registrats	juny	45.188	160,1	↘	-21,0
Mallorca	juny	31.379	151	↘	-32,8
Menorca	juny	4.115	142	↘	-36,5
Eivissa	juny	8.488	200	↘	-36,7
Formentera	juny	1.206	261,1	↘	-14,6

Font: TGSS, SOIB, OTIB, lbestat

¹ Població activa = aturats + afiliats del mateix mes

² Afiliats als règims general, d'autònoms, i als règims especials agrari, de la mar i de la llar de la Seguretat Social. No inclou afiliats a MUFACE i ISFAS ni règims especials menors de la Seguretat Social

³ Afiliacions al Règim General de la Seguretat Social en Equivalència a Jornada Completa

⁴ Taxa d'atur calculada a partir de l'atur registrat i la població activa. Variació com a diferència de punts percentuals respecte del mateix mes de l'any anterior

Lidera l'augment el grup més jove, menors de 25 anys (27,2 %), seguit pel grup de majors de 55 anys (14,9%), i el d'entre 25 i 54 anys (5,3%). Per nacionalitat, el grup d'estrangers no comunitaris és el que presenta un major creixement d'afiliats el juny (13,2 %).

LA TAXA D'ATUR DEL MES DE JUNY ASSELEIX EL 10,6 %, 2,4 P.P. MENYS QUE UN ANY ENRERE

Les xifres d'atur per illes del mes de juny mostren un descens interanual a totes. Lideren el decreixement les Pitiüses: Formentera (-33,7 %) i Eivissa (-29,6 %), seguides de Menorca (-28,3 %) i Mallorca (-11,9 %). Respecte de la taxa d'atur, aquesta assoleix el 10,6 % de la població activa registrada en el conjunt de les Illes Balears al juny, que representa 2,4 p.p. menys que ara fa un any. Concretament, la taxa assoleix valors diferents per illes i oscil·la, de major a menor resultat, entre l'11,1 % de Mallorca i el 3,4 % de Formentera. Se situa en el 9,7 % a Menorca i en el 8,9 % a Eivissa. Respecte de l'any anterior es donen caigudes significatives de la taxa d'atur, sobretot a Eivissa (-4,7 p.p.) i Menorca (-4,6 p.p.)

La distribució de la contractació per illa mostra el fort increment experimentat a tot l'arxipèlag, consegüent amb l'augment de l'activitat. Destaca l'augment de les Pitiüses: Formentera (261,1%) i Eivissa (200,2%), seguides de Mallorca (150,8%) i de Menorca (142,3%). Per sectors i illa, pràcticament tots experimenten increments al juny, excepte l'agricultura (-5,0 %) i els serveis (-33,3 %) a Formentera. L'augment de la contractació per illa destaca en l'hostaleria a totes les illes, especialment a Mallorca (425,3 %), seguida d'Eivissa (420,6 %), Formentera (330,7 %) i Menorca (310,9 %). També són destacats els augments a la indústria a totes les illes, amb increments per sobre del 40 % a totes elles.

L'afiliació a la Seguretat Social a darrer dia del mes de juny del 2021 mostra increments a totes les illes, i sobretot a les Pitiüses: Eivissa (13,0 %) i Formentera (26,8 %). Tanmateix, els increments de Menorca (11,7 %) i Mallorca (4,9 %) són també importants. Segons les darreres dades de l'IBESTAT, el nombre de llocs de feina equivalents a temps complet del segon trimestre del 2021 puja un 7,4 % en el conjunt de les Illes Balears respecte al segon trimestre del 2020. Per illes, lidera l'increment novament les Pitiüses.

3 Costs laborals

Taula 46. Cost i jornada laboral

Illes Balears	Darrera dada		Var. interanual (%)	Cicle-tendència Tt _{t-12} (%)
Cost total per assalariat i mes (€)	1r trim	2.253,5	-8,0	↘ -7,8
Cost laboral per hora efectiva (€)	1r trim	19,3	-0,3	→ 1,0
Indústria i energia	1r trim	19,0	5,0	↗ 2,0
Construcció	1r trim	16,3	4,8	→ 1,4
Serveis	1r trim	19,9	-1,1	→ 1,4
Índex de costos laborals de les Illes Balears (ICLIB)	1r trim	107,5	-2,9	↘ -2,1
ICLIB corregit d'efectes estacionals i de calendari	1r trim	116,9	0,4	→ 0,4
Cost salarial total	1r trim	105,7	-4,0	↘ -3,8
Cost salarial (T. Complet)	1r trim	105,4	-4,1	→ 1,2
Cost salarial (T. Parcial)	1r trim	107,5	-3,0	↗ 3,4
Indústria	1r trim	98,0	1,4	→ 0,0
Construcció	1r trim	94,7	5,2	→ 1,0
Serveis	1r trim	107,3	-5,2	↘ -4,6
Altres costos	1r trim	112,6	0,4	↗ 2,0
Hores efectives per assalariat / mes	1r trim	116,9	-7,7	↘ -7,8
Indústria i energia	1r trim	134,7	-5,1	↘ -4,5
Construcció	1r trim	149,2	-1,2	→ -0,4
Serveis	1r trim	111,0	-9,2	↘ -8,9
Increment salarial pactat en convenis (%)	maig	3,0	2,1	↗ -

Font: INE, MTMSS

El primer trimestre del 2021 els costos laborals reflecteixen encara la influència de la pandèmia. A les Illes, la forta dependència de les activitats del sector dels serveis, les quals s'han vist més afectades per les mesures de contenció del virus, han fet caure considerablement aquest indicador. A més, s'ha de tenir en compte l'aplicació dels ERTQ, que impliquen que el treballador continua d'alta a l'empresa però rep la remuneració del SEPE. Donada aquesta situació, el cost laboral per treballador del primer trimestre del 2021 és de 2.253,5€ de mitjana a les Illes Balears, segons l'Enquesta trimestral de cost laboral que presenta l'INE, xifra que representa un 8,0% menys que en el mateix trimestre de l'any 2020. S'ha de tenir en compte que les dades dels primers tres mesos del 2020 no es varen veure afectades pels efectes de la pandèmia fins al final del mes de març, però en el primer trimestre del 2021 sí reflecteixen les conseqüències de les restriccions. Aquest descens és degut principalment a les restriccions de moltes activitats econòmiques i de la mobilitat durant els mesos d'hivern. A Espanya, el cost se situa per sobre aquest valor amb 2.605,6€, que en aquest cas ha experimentat un augment d'un 1,4% interanual. El cost el primer trimestre de l'any s'ha incrementat a totes les comunitats autònomes, excepte a les Illes Balears (-8,0%), Canàries (-6,6%) i Astúries (-0,9%). El descens és més important especialment als arxipèlags, ja que són els que presenten un major pes del turisme a la seva economia. La regió amb el cost més alt (Madrid) supera el cost laboral de les Illes Balears en 897,8€, mentre que les Illes Balears superen a les Canàries (el cost més baix) en 224,7€.

EL COST LABORAL PER TREBALLADOR (ICLIB DESESTACIONALITZAT) AUGMENTA UN 0,4 % A LES ILLES BALEARS EN EL PRIMER TRIMESTRE DE 2021

L'índex de costos laborals de les Illes Balears (ICLIB) mostra els costos laborals corregits de l'efecte composició sectorial i per tipus de jornada. L'ICLIB del primer trimestre del 2021 ha experimentat un descens interanual del -2,9%, que, si s'analitza corregit d'efectes estacionals i de calendari, se situa en positiu en el 0,4%. Pel que fa al cost salarial del primer trimestre del 2021, aquest cau un -4,0%, empès pels serveis (-5,2%), ja que creix a la construcció (5,2%) i la indústria (1,4%). Per tipus de jornada, els treballadors a jornada completa han experimentat un descens del cost salarial per hora efectiva (-4,1%), a l'igual que els treballadors a temps parcial (-3,0%).

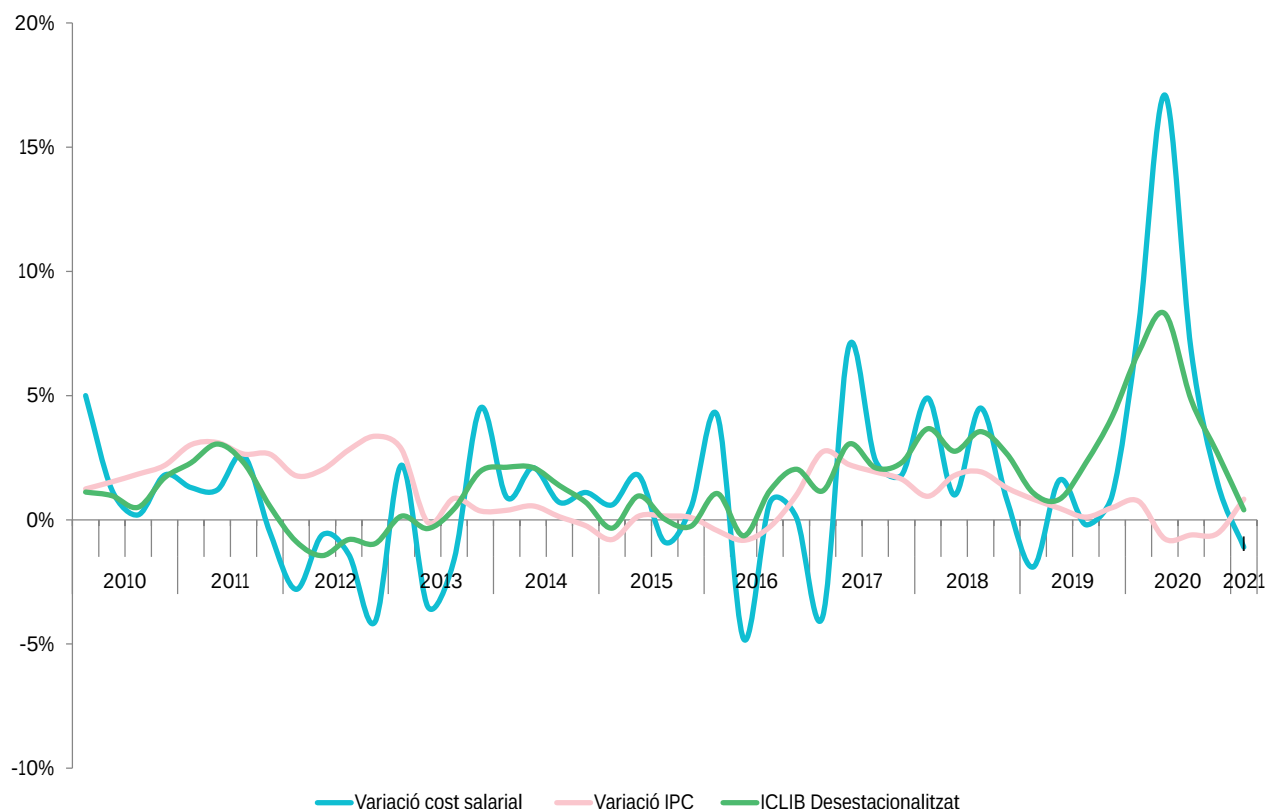
En el cost laboral s'inclouen les cotitzacions obligatòries, les prestacions socials, les indemnitzacions i el cost salarial. Aquest darrer assoleix els 1639,1€ en el primer trimestre del 2021 i suposa el 72,7% del cost laboral total. Ha experimentat un descens del -8,7% respecte d'ara fa un any. Habitualment, el cost salarial de la indústria sol ser el més elevat dels sectors principals, i en aquests primers tres mesos del 2021 assoleix els 1834,7€, un -2,7% menys en termes interanuals. El segueix el sector de la construcció, amb 1678,2€, que mostra un increment del 3,8%. Finalment, el sector dels serveis, assoleix un cost de 1.618,9€ i és el sector que experimenta el major descens interanual (-10,7%).

En el primer trimestre de 2021 el cost laboral per hora efectiva treballada és de 19,3€, que és un -0,3 % menys que fa un any. En comparació amb la resta de comunitats autònomes, les Illes Balears presenten el setè cost laboral per hora efectiva més alt, 5,7€ per sota del País Basc, que encapçala la llista (25,0€). En termes interanuals, en el primer trimestre totes les regions han incrementat el cost per hora, excepte les Illes Balears (-0,3 %), i especialment Extremadura (5,5 %) i Catalunya (5,2 %). En l'àmbit sectorial, respecte dels valors d'ara fa un any, augmenta el cost laboral per hora efectiva treballada en tots els sectors, excepte als serveis (-1,1%), que assoleixen un cost de 19,9 € que el situa com la branca amb el cost per hora més elevat en el primer trimestre. Això respon al fet que és el sector on més han caigut les hores efectives treballades, un -9,2 % interanual. Per la seva banda, creix el cost per hora a la indústria (5,0 %), situa el cost laboral en 19,0€ i amb un descens del -5,1% en les hores treballades.

Finalment, la construcció que també creix interanualment (4,8 %), presentant un cost de 16,3€ i un descens de les hores més discret (-1,2 %).

Quant als convenis col·lectius, l'augment salarial pactat en convenis a les Illes Balears, segons l'estadística de convenis fins al maig del 2021, recull un creixement del 3,0 %, bastant per sobre el del conjunt nacional, que és de l'1,6 %. Fins al cinquè mes del 2021, se signen a les Illes Balears un total de vint-i-set convenis, tres més que en el mateix període del 2020. Dels vint-i-set convenis, vint són d'empresa i afecten 2.289 treballadors, i els altres set corresponen a altres àmbits i afecten 50.342 treballadors. A Espanya el nombre de convenis signats decreix (300 menys), fins a arribar als 2.095 el maig del 2021; així com el nombre de treballadors afectats, que disminueix de manera considerable (un -28,3 %).

Gràfic 18. Incrementos salarials i inflació a les Illes Balears

Font: INE, lbestat i elaboració

4 Accidents de Treball

Taula 47. Accidents de treball

Illes Balears	Darrera dada		Var. interanual (%)
Total accidents de treball	abril 20-març 21	12.330	-42
Índex d'incidència del total d'accidents ¹	abril 20-març 21	2.703,9	-35,6
Accidents lleus	abril 20-març 21	2.689,9	-35,6
Accidents greus	abril 20-març 21	12,7	-37,0
Accidents mortals	abril 20-març 21	1,3	-16,8
Indústria	abril 20-març 21	7.018,3	-14,8
Construcció	abril 20-març 21	9.826,8	-13,5
Serveis	abril 20-març 21	2.300,1	-46,0
Mallorca ²	abril 20-març 21	3.423,7	-33,3
Menorca ²	abril 20-març 21	4.112,8	-30,8
Pitiüses ²	abril 20-març 21	3.834,6	-39,1

Font: Direcció General de Treball, i Salut Laboral, TGSS

¹ L'índex d'incidència es calcula com la relació entre el nombre d'accidents de treball en jornada per cada cent mil treballadors amb les contingències cobertes

² No es disposa del nombre de persones amb les contingències cobertes per illes, raó per la qual es presenta una aproximació amb els treballadors d'alta al règim general de la Seguretat Social

Les dades provisionals de la Direcció General de Treball i Salut Laboral mostren un índex d'incidència de 2.703,9 incidències en el període dels dotze mesos compresos entre l'abril del 2020 i el març del 2021. Per tant, han patit un accident laboral 2.704 persones per cada 100.000 treballadors amb les contingències cobertes. Respecte del valor d'ara fa un any l'índex disminueix un -35,6%. Com és evident, la forta reducció del nombre d'accidents és conseqüència directa de l'aturada total de l'activitat en alguns casos o de la important disminució d'aquesta en altres, que s'han traslladat a la sinistralitat i han provocat una caiguda del volum d'accidents en aquests dotze mesos.

Segons el tipus d'accident, pràcticament la totalitat són de caràcter lleu (99,5%), el 0,5% són greus i el 0,05% són mortals (6 accidents). En termes interanuals, respecte del mateix període de fa un any, els greus són els que han experimentat el major descens relatiu (-43,1%), seguits dels lleus (-41,9%) i dels mortals (han passat de 8 a 6).

BAIXA L'ÍNDEX D'INCIDÈNCIA ENTRE L'ABRIL DEL 2020 I EL MARÇ DEL 2021

La distribució sectorial en aquest període és la següent: l'agricultura registra 289 accidents (el 2,3% del total), la indústria 1.529 sinistres (el 12,4%), la construcció 3.625 (el 29,4%) i la resta s'han donat al sector terciari (6.887 accidents, el 55,9%).

Pel que fa als índexs d'incidència, el més elevat es troba, de manera habitual, a la construcció (9.826,8 incidències), seguit per la indústria (7.018,3), mentre que el més baix es correspon amb els serveis (2.300,1). La variació interanual de la xifra d'accidents durant la jornada de treball mostra descensos de la sinistralitat a tots els sectors, i especialment als serveis (-53,1%), per ser l'activitat econòmica que ha tenguut una major frenada, seguit de la indústria (-19,8%), la construcció (-15,7%) i l'agricultura (-13,5%).

Per illa, Mallorca, com a illa major, concentra la major part dels accidents registrats (9.803 accidents), que representen el 79,5% del conjunt de l'arxipèlag. En el període analitzat aquesta illa concentra el 81,9% dels afiliats amb les contingències cobertes. La segueixen en volum les Pitiüses, que, amb 1.629 sinistres, representa un pes del 13,2% (mentre els afiliats representen el 12,2%). Finalment, Menorca amb 849 accidents, concentra el 6,9% restant (un percentatge semblant al pes dels afiliats, que és del 5,9%). En comparació amb el mateix període d'un any abans, baixen els accidents, especialment a les Pitiüses (-50,8%), i més lleugerament a Mallorca (-40,4%) i Menorca (-38,7%). L'índex d'incidència per illes mostra el resultat més alt a Menorca amb un valor de 4.112,8. La segueixen les illes de l'arxipèlag pitiús (amb 3.834,6) i Mallorca (3.423,7).

Índex de taules i gràfics

Índex taules

- Taula 1. Perspectives de l'economia balear
- Taula 2. Indicadors internacionals
- Taula 3. Previsions internacionals per al 2021
- Taula 4. Producte interior brut a preus de mercat i els seus components (Taxas de variació interanual).
- Taula 5. Previsions macroeconòmiques de l'economia espanyola (Escenari 2)
- Taula 6. Evolució de l'economia balear
- Taula 7. Indicadors de Mallorca
- Taula 8. Indicadors de Menorca
- Taula 9. Indicadors de Pitiüses
- Taula 10. Indicadors d'Eivissa
- Taula 11. Indicadors de Formentera
- Taula 12. Creixement del VAB de l'agricultura, la ramaderia i la pesca
- Taula 13. Afiliació a la Seguretat Social en l'agricultura
- Taula 14. Indicadors de l'agricultura
- Taula 15. Indicadors de la ramaderia
- Taula 16. Afiliació a la Seguretat Social en el sector pesquer
- Taula 17. Indicadors de producció pesquera, primer trimestre 2021
- Taula 18. Creixement del VAB de la indústria i l'energia a les Illes Balears
- Taula 19. Indicadors de la indústria i l'energia
- Taula 20. Creixement del VAB de la construcció a les Illes Balears
- Taula 21. Indicadors de la construcció
- Taula 22. Indicadors avançats de la construcció
- Taula 23. Creixement del VAB del sector serveis a les Illes Balears
- Taula 24. Indicadors dels serveis
- Taula 25. Indicadors del comerç
- Taula 26. Pernotacions a establiments turístics
- Taula 27. Viatgers a establiments turístics
- Taula 28. Estada mitjana a establiments turístics
- Taula 29. Turistes arribats a les Illes Balears per país de residència
- Taula 30. Afiliats a la Seguretat Social al transport i comunicacions
- Taula 31. Passatgers arribats via aèria segons origen de vol
- Taula 32. Trànsit de passatgers arribats per via marítima
- Taula 33. Transport de mercaderies. Tones embarcades i desembarcades
- Taula 34. Indicadors de mediació financera
- Taula 35. Ocupats en altres serveis
- Taula 36. Empreses de les Illes Balears
- Taula 37. Evolució de l'IPC gener 2021 (Base 2016)
- Taula 38. Indicadors de consum
- Taula 39. Enquesta de despesa turística (EGATUR)
- Taula 40. Compres i disposició d'efectiu realitzades amb tarjeta segons residència del titular
- Taula 41. Indicadors d'inversió
- Taula 42. Comerç internacional de béns, Illes Balears i Espanya
- Taula 43. Indicadors d'ocupació i atur (Illes Balears, Espanya i UE-28)
- Taula 44. Indicadors del mercat laboral a les Illes Balears
- Taula 45. Indicadors del mercat laboral per illes
- Taula 46. Cost i jornada laboral
- Taula 47. Accidents de treball

Índex gràfics

Gràfic 1. Variació interanual del Producte Interior Brut

Gràfic 2. Evolució del PIB dels EUA, el Japó i la zona euro (variació interanual ajustada d'estacionalitat)

Gràfic 3. Variació interanual del preu barril Brent i inflació a la zona euro

Gràfic 4. Evolució del tipus de canvi de l'euro

Gràfic 5. Evolució del PIB de països europeus (variació interanual ajustada d'estacionalitat)

Gràfic 6. Evolució del VAB de les Illes Balears per sectors

Gràfic 7. Evolució del VAB per illes

Gràfic 8. Energia elèctrica mensual demandada a les Illes Balears (GWh)

Gràfic 9. Pernoctacions i viatgers a hotels de les Illes Balears.

Gràfic 10. Variació interanual dels preus hotelers a les Illes Balears (gener 2012 a maig 2021)

Gràfic 11. Variació interanual de l'IPC de restaurants

Gràfic 12. Passatgers arribats a les Illes Balears per via aèria segons origen de vol. Variació (%) interanual.

Gràfic 13. Passatgers arribats per via aèria per illes. Variació interanual

Gràfic 14. Evolució dels tipus d'interès i hipoteques

Gràfic 15. Variació interanual de l'Índex de Preus de Consum

Gràfic 16. Consum i preu dels carburants de l'automoció (benzina 95 i gasoil A) a les Illes Balears

Gràfic 17. Pes dels demandants d'ocupació inscrits al SOIB en situació d'ERO sobre el total de demandants d'ocupació. Juny 2021.

Gràfic 18. Incrementos salarials i inflació a les Illes Balears

Notes i abreviatures. Agraïments

Notes

Els percentatges de variació es refereixen a la diferència entre el període esmentat d'enguany i el mateix període de l'any passat, excepte quan es diu expressament una altra cosa.

Data de tancament: 06 de Juliol de 2021

Abreviatures i sigles

Ttt-k (%): variació interanual del component tendència-cicle calculat segons el programa Tramo-Seats.

N. d.: no disponible.

AP: Administració pública.

ISFLSL: institucions sense finalitat de lucre al servei de les llars.

FBCF: formació bruta de capital fix.

MUFACE: mutualitat general de funcionaris.

ISFAS: Institut Social de les Forces Armades.

DGMEiO: Direcció General de Model Econòmic i Ocupació.

Altres fonts emprades

BCE: Banc Central Europeu

BE: Banc d'Espanya

BEA: Oficina d'Anàlisi Econòmica. Departament de Comerç (Estats Units)

CIS: Centre d'Investigacions Sociològiques

Comissió Europea

Consell Superior de Cambres de Comerç d'Espanya

Destatis: Oficina Federal d'Estadística (Alemanya)

EIA: US Energy Information Administration

Eurostat: Oficina d'Estadística de la Unió Europea

FMI: Fons Monetari Internacional

HM Treasury (Regne Unit)

INSEE: Institut Nacional de l'Estadística i dels Estudis Econòmics (França)

Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

Mercapalma. Mercados Centrales de Abastecimiento de Palma de Mallorca, SA

Ministeri d'Economia i Empresa.

Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme.

Ministeri de Treball i Economia Social.

Ministerio d'Ocupació i Seguretat Social.

Ministeri de Foment

Ministeri d'Hisenda

OCDE: Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic

Oficina Nacional d'Estadística (Xina)

OTIB: Observatori del Treball de les Illes Balears

UK Statistics Authority (Regne Unit)

Agraïments

AENA – Aeroport d'Eivissa

AENA – Aeroport de Maó

AENA – Aeroport de Palma

APB: Autoritat Portuària de les Balears. Ministeri de Foment

ANFAC: Associació Espanyola de Fabricants d'Automòbils i Camions

AETIB: Agència de Turisme de les Illes Balears

COAIB: Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears
CLH: Compañía Logística de Hidrocarburos. Palma
DGT: Direcció General de Trànsit. Ministeri d'Interior
Sistema de Tarjetas y Medios de Pago, S.A.
Ibestat: Institut d'estadística de les Illes Balears
INE: Institut Nacional d'Estadística
Oficemen: Agrupació de Fabricants de Ciment d'Espanya
Ports de Balears
REE: Red Eléctrica de España
SOIB: Servei d'Ocupació de les Illes Balears. Conselleria de Treball, Comerç i Indústria.
TGSS: Tresoreria General de la Seguretat Social

Persones

Antoni M. Grau Jofre (Direcció General de Pesca i Medi Marí)

G CONSELLERIA
O MODEL ECONÒMIC,
I TURISME I TREBALL
B

<http://dgeconomia.caib.es>

Unión Europea
Fondo Social Europeo
El FSE invierte en tu futuro